

32002O0002

15.7.2002

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 185/1

OBECNÉ ZÁSADY EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

ze dne 7. března 2002,

kterými se mění obecné zásady Evropské centrální banky ECB/2000/7 o nástrojích a postupech měnové politiky Eurosystemu

(ECB/2002/2)

(2002/553/ES)

RADA GUVERNÉRŮ EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY,

(4) Obecné zásady ECB tvoří v souladu články 12.1 a 14.3 nedílnou součást práva Společenství,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství (dále jen „Smlouva“), a zejména na čl. 105 odst. 2 první odrážku této smlouvy,

PŘIJALA TYTO OBECNÉ ZÁSADY:

s ohledem na články 12.1 a 14.3 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky (dále jen „statut“), ve spojení s čl. 3.1 první odrážkou, článkem 18.2 a čl. 20 prvním pododstavcem,

Článek 1

Zásady, nástroje, postupy a kritéria provádění jednotné měnové politiky

vzhledem k těmto důvodům:

Příloha těchto obecných zásad (Jednotná měnová politika v eurozóně — Obecná dokumentace k nástrojům a postupům měnové politiky Eurosystemu) nahrazuje přílohu 1 obecných zásad ECB/2000/7 ze dne 31. srpna 2000 o nástrojích a postupech měnové politiky Eurosystemu ⁽¹⁾ (Jednotná měnová politika ve třetí etapě — Obecná dokumentace k nástrojům a postupům měnové politiky Eurosystemu).

Článek 2

(1) Jednotná měnová politika vyžaduje definici nástrojů a postupů, které mají být využívány Eurosystemem, který je tvořen národními centrálními bankami členských států, které v souladu se Smlouvou přijaly euro (dále jen „zúčastněné členské státy“) a Evropskou centrální bankou (ECB), za účelem provádění této politiky jednotným způsobem ve všech zúčastněných členských státech.

(2) Je zapotřebí odpovídajícím způsobem zohlednit další vývoj definice a provádění jednotné měnové politiky v eurozóně.

Ověření

(3) ECB je zmocněna přijmout obecné zásady ve vztahu k nástrojům a postupům, které mají být využívány k provádění jednotné měnové politiky a národní centrální banky jsou povinny jednat v souladu s těmito obecnými zásadami.

Národní centrální banky zašlou nejpozději do 25. dubna 2002 Evropské centrální bance podrobné informace o textech a prostředcích, jimiž hodlají dosáhnout souladu s těmito obecnými zásadami.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 310, 11.12.2000, s. 1.

Článek 3

3. Tyto obecné zásady budou zveřejněny v Ústředním věstníku Evropských společenství.

Závěrečná ustanovení

1. Tyto obecné zásady jsou určeny národním centrálním bankám zúčastněných členských států.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 7. března 2002.

2. Tyto obecné zásady vstupují v platnost dnem 7. července 2002.

Za Radu guvernérů ECB
prezident
Willem F. DUISENBERG

PŘÍLOHA

JEDNOTNÁ MĚNOVÁ POLITIKA V EUROZÓNĚ

Obecná dokumentace k nástrojům a postupům měnové politiky Eurosystemu

Duben 2002

OBSAH

	<i>Strana</i>
Úvod	108
KAPITOLA 1	
1. Přehled rámce měnové politiky	109
1.1 Evropský systém centrálních bank	109
1.2 Cíle Eurosystemu	109
1.3 Nástroje měnové politiky Eurosystemu	109
1.3.1 Operace na volném trhu	109
1.3.2 Stálé facility	110
1.3.3 Minimální rezervy	110
1.4 Protistrany	110
1.5 Podkladová aktiva	111
1.6 Modifikace rámce měnové politiky	111
KAPITOLA 2	
2. Způsobitelné protistrany	112
2.1 Všeobecná kritéria způsobilosti	112
2.2 Výběr protistran pro rychlá nabídková řízení a dvoustranné operace	112
2.3 Sankce v případě nedodržování závazků protistranou	113
2.4 Dočasné nebo úplné vyloučení z důvodu obezřetnosti	113
KAPITOLA 3	
3. Operace na volném trhu	114
3.1 Reverzní transakce	114
3.1.1 Obecně	114
3.1.2 Hlavní refinanční operace	114
3.1.3 Dlouhodobé refinanční operace	115
3.1.4 Operace jemného doladění	115
3.1.5 Strukturální reverzní operace	116
3.2 Přímé transakce	116
3.3 Vydávání dluhových cenných papírů ECB	117
3.4 Měnové swapy	118
3.5 Příjem termínovaných vkladů	119
KAPITOLA 4	
4. Stálé facility	119
4.1 Mezní výpůjční facilitita	119
4.2 Vkladová facilitita	120
KAPITOLA 5	
5. Postupy	121
5.1 Postupy nabídkových řízení	121
5.1.1 Obecně	121
5.1.2 Kalendář operací nabídkových řízení	123
5.1.3 Vyhlášení operací nabídkových řízení	124
5.1.4 Příprava protistran a podávání nabídek	125
5.1.5 Postupy přidělování	126

	<i>Strana</i>	
5.1.6	Vyhlašování výsledků nabídkového řízení	129
5.2	Postupy dvoustranných operací	130
5.3	Postupy vypořádávání	131
5.3.1	Obecně	131
5.3.2	Vypořádávání operací na volném trhu	131
5.3.3	Postupy na konci dne	132
 KAPITOLA 6		
6.	Způsobilá aktiva	132
6.1	Obecně	132
6.2	Aktiva řádu 1	133
6.3	Aktiva řádu 2	135
6.4	Opatření ke kontrole rizika	137
6.4.1	Počáteční marže	138
6.4.2	Opatření ke kontrole pro aktiva řádu 1	139
6.4.3	Opatření ke kontrole pro aktiva řádu 2	141
6.5	Zásady oceňování podkladových aktiv	143
6.6	Přeshraniční využití způsobilých aktiv	144
6.6.1	Model korespondentské centrální banky	144
6.6.2	Přeshraniční spoje	145
 KAPITOLA 7		
7.	Minimální rezervy	146
7.1	Obecně	146
7.2	Instituce podléhající povinnosti minimálních rezerv	146
7.3	Určování minimálních rezerv	147
7.4	Udržování rezerv	149
7.5	Oznamování a ověřování základu pro stanovení minimálních rezerv	150
7.6	Nedodržování povinností minimálních rezerv	150
 Přílohy		
1	Příklady operací a postupů měnové politiky	151
2	Slovníček pojmů	162
3	Výběr protistran pro intervenční měnové operace a měnové swapy pro účely měnové politiky	169
4	Zpravodajský systém pro měnovou a bankovní statistiku Evropské centrální banky	170
5	Webové stránky Euro systému	177
6	Postupy a sankce uplatňované v případě nedodržování závazků protistran	178
 Seznam grafů, tabulek a rámečků		
<i>Grafy</i>		
1	Obvyklý časový rámec operačních kroků pro standardní nabídková řízení	122
2	Obvyklý časový rámec operačních kroků pro rychlá nabídková řízení	123
3	Model korespondentské centrální banky	144
4	Spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry	145

	<i>Strana</i>
<i>Tabulky</i>	
1 Operace měnové politiky Eurosystemu	111
2 Běžné obchodní dny pro hlavní a dlouhodobější refinanční operace	124
3 Běžné zúčtovací dny pro operace Eurosystemu na volném trhu	132
4 Způsobitelná aktiva pro měnové operace Eurosystemu	135
 <i>Rámečky</i>	
1 Vydávání dluhových cenných papírů ECB	117
2 Měnové swapy	118
3 Operační kroky postupů nabídkových řízení	122
4 Přidělování při nabídkových řízeních s pevnou sazbou	126
5 Přidělování při nabídkových řízeních s proměnlivou sazbou v eurech	127
6 Přidělování při nabídkových řízeních s proměnlivou sazbou pro měnové swapy	128
7 Opatření ke kontrole rizika	138
8 Úrovně srážek při ocenění uplatňované vůči způsobilým aktivům řádu 1	139
9 Výpočet počátečních marží a srážek při ocenění	140
10 Úrovně srážek při ocenění uplatňované vůči způsobilým aktivům řádu 2	141
11 Základ pro stanovení minimálních rezerv a sazby minimálních rezerv	148
12 Výpočet úročení z držení povinných minimálních rezerv	149

Zkratky

ECB	Evropská centrální banka
EHP	Evropský hospodářský prostor
EHS	Evropské hospodářské společenství
EPM	Platební mechanismus ECB
ES	Evropské společenství
ESCB	Evropský systém centrálních bank
EU	Evropská unie
FRN	Dluhopis s proměnlivou sazbou
ISIN	Mezinárodní identifikační číslo cenných papírů
MFI	Měnová finanční instituce
MKCB	Model korespondentské centrální banky
RTGS	Zúčtování plateb v reálném čase
SEČ	Středoevropský čas
SKIPCP	Subjekt kolektivního investování do převoditelných cenných papírů
Strip	Oddělené obchodování s úrokem a jistinou
TARGET	Transevropský expresní automatizovaný systém zúčtování plateb v reálném čase

Úvod

Tento dokument představuje operační rámec, který si Eurosystem⁽¹⁾ zvolil pro jednotnou měnovou politiku v eurozóně. Dokument, který je součástí právního rámce Eurosystemu pro nástroje a postupy měnové politiky, je určen k tomu, aby sloužil jako „Obecná dokumentace“ k nástrojům a postupům měnové politiky Eurosystemu, zejména pak k tomu, aby protistranám poskytl informace, které potřebují ve vztahu k rámci měnové politiky Eurosystemu.

Obecná dokumentace sama o sobě protistranám neuděluje práva, ani jim neukládá povinnosti. Právní vztah mezi Eurosystemem a jeho protistranami je stanoven odpovídající smluvní či veřejnoprávní úpravou.

Dokument je rozčleněn do sedmi kapitol. Kapitola 1 nabízí přehled operačního rámce měnové politiky Eurosystemu. V kapitole 2 jsou stanovena kritéria způsobilosti pro protistrany, které se účastní operací měnové politiky Eurosystemu. Kapitola 3 popisuje operace na volném trhu a kapitola 4 představuje stálé facility, které jsou protistranám k dispozici. Kapitola 5 specifikuje postupy uplatňované při provádění operací měnové politiky. V kapitole 6 jsou definována kritéria způsobilosti pro podkladová aktiva v operacích měnové politiky. Kapitola 7 představuje systém minimálních rezerv Eurosystemu.

V přílohách jsou uvedeny příklady operací měnové politiky, slovníček pojmů, kritéria pro výběr protistran devizových intervenčních operací Eurosystemu, prezentace zpravodajského systému pro měnovou a bankovní statistiky Evropské centrální banky, výčet webových stránek Eurosystemu a popis postupů a sankcí, které jsou uplatňovány v případě nedodržování závazků protistranami.

⁽¹⁾ Rada guvernérů Evropské centrální banky souhlasí s používáním pojmu „Eurosystem“ jako výrazu označujícího skladbu, ve které Evropský systém centrálních bank plní své základní úkoly, tj. národní banky těch členských států, které přijaly jednotnou měnu v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství, a Evropskou centrální banku.

KAPITOLA 1

1. PŘEHLED RÁMCE MĚNOVÉ POLITIKY

1.1 Evropský systém centrálních bank

Evropský systém centrálních bank (dále jen „ESCB“) je tvořen Evropskou centrální bankou (dále jen „ECB“) a národními centrálními bankami členských států⁽¹⁾ Evropské unie (dále jen „EU“). Činnost ESCB je prováděna v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství (dále jen „Smlouva“) a statutem Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky (dále jen „statut ESCB“). ESCB je řízen rozhodovacími orgány ECB. V tomto ohledu zodpovídá Rada guvernérů ECB za formulaci měnové politiky, zatímco Výkonná rada je pověřena prováděním měnové politiky na základě rozhodnutí a obecných zásad přijatých Radou guvernérů. V rozsahu považovaném za možný a přiměřený a s ohledem na zajištění provozní účinnosti se ECB obrací na národní centrální banky⁽²⁾ za účelem provádění operací, které jsou součástí úkolů Eurosystemu. Operace měnové politiky Eurosystemu jsou ve všech členských státech⁽³⁾ prováděny za jednotných podmínek.

1.2 Cíle Eurosystemu

Podle článku 105 Smlouvy je primárním cílem Eurosystemu udržování cenové stability. Aniž je dotčen tento primární cíl cenové stability, musí Eurosystem podporovat obecné hospodářské politiky v Evropském společenství. Při plnění těchto cílů musí Eurosystem jednat v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží o podporovat účinné rozdělení zdrojů.

1.3 Nástroje měnové politiky Eurosystemu

Za účelem plnění svých cílů má Eurosystem k dispozici soubor nástrojů měnové politiky; Eurosystem provádí operace na volném trhu, nabízí stále facility a požaduje, aby finanční instituce držely na účtech v Eurosystemu minimální rezervy.

1.3.1 Operace na volném trhu

Operace na volném trhu hrají důležitou roli v měnové politice Eurosystemu pro účely řízení úrokových sazeb, správy bankovní likvidity a signalizaci orientace měnové politiky. Eurosystem má k dispozici pět druhů nástrojů pro provádění operací na volném trhu. Nejdůležitějším z nich je reverzní transakce (na základě dohody o zpětném odkupu nebo zajištěných úvěrů). Eurosystem může rovněž využívat přímých transakcí, vydávání dlouhových cenných papírů, měnových swapů a příjmu termínovaných vkladů. Operace na volném trhu zahajuje ECB, která rovněž rozhodne o nástroji, který bude použit, a podmínkách jejich provedení. Operace mohou být prováděny na základě standardních nabídkových řízení, rychlých nabídkových řízení nebo dvoustranných postupů⁽⁴⁾. S ohledem na jejich cíle, pravidelnost a postupy lze operace Eurosystemu na volném trhu rozdělit do těchto čtyř kategorií (viz také tabulka 1):

— hlavní refinanční operace jsou pravidelné reverzní transakce k zajištění likvidity s četností jednoho týdne a splatností do dvou týdnů. Tyto operace provádějí národní centrální banky na základě standardních nabídkových řízení. Hlavní refinanční operace hrají při sledování cílů operací Eurosystemu na volném trhu stěžejní roli a jsou hlavním zdrojem refinancování finančního sektoru,

⁽¹⁾ Je třeba poznamenat, že národní centrální banky členských států, které nepřijaly jednotnou měnu v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství (dále jen „Smlouva“), si zachovávají své pravomoci v oblasti měnové politiky v souladu s vnitrostátním právem, a nepodílejí se tudíž na provádění jednotné měnové politiky.

⁽²⁾ V tomto dokumentu se výrazem „národní centrální banky“ rozumí národní centrální banky členských států, které přijaly jednotnou měnu v souladu se Smlouvou.

⁽³⁾ V tomto dokumentu se výrazem „členský stát“ rozumí členský stát, který přijal jednotnou měnu v souladu se Smlouvou.

⁽⁴⁾ Různé postupy pro provádění operací Eurosystemu na volném trhu, tj. standardní nabídková řízení, rychlá nabídková řízení a dvoustranné postupy jsou specifikovány v kapitole 5. V případě standardních nabídkových řízení uplyne od vyhlášení nabídkového řízení a certifikace výsledků přidělení maximálně 24 hodin. Všechny protistrany, které splňují všeobecná kritéria způsobilosti specifikovaná v bodu 2.1, se mohou standardních nabídkových řízení zúčastnit. Rychlá nabídková řízení se provádějí v časovém rámci 1 hodiny. Eurosystem může zvolit omezený počet protistran, které se rychlých nabídkových řízení zúčastní. Pojmem „dvoustranná operace“ se rozumí jakýkoli případ, ve kterém Eurosystem provádí transakci s jednou nebo několika protistranami bez využití postupů nabídkových řízení. Dvoustranné operace zahrnují i operace prováděné prostřednictvím burz cenných papírů nebo makléřů.

- *dlouhodobější refinanční operace* jsou reverzní transakce k zajištění likvidity s četností jednoho měsíce a splatností do tří měsíců. Tyto operace mají za cíl poskytnout protistranám dodatečně dlouhodobější refinancování a provádějí je národní centrální banky na základě standardních nabídkových řízení. Eurosystem při těchto operacích zpravidla nemá v úmyslu vysílat trhu signály, a běžně tudíž vystupuje jako běžný tržní operátor,
- *operace jemného doladění* jsou prováděny *ad hoc* s cílem řízení likvidity na trhu a úrokových sazeb, zejména pak za účelem zjemnění dopadů na úrokové sazby z důvodů neočekávaných výkyvů likvidity na trhu. Operace jemného doladění jsou převážně prováděny jako reverzní transakce, ale mohou mít rovněž podobu transakcí přímých, měnových swapů a příjmů termínovaných vkladů. Nástroje a postupy používané při provádění dolaďujících operací jsou přizpůsobeny typům transakcí a specifickým cílům, které tyto operace sledují. Operace jemného doladění běžně provádějí národní centrální banky na základě rychlých nabídkových řízení nebo dvoustranných postupů. Rada guvernérů ECB rozhodne, zda za výjimečných okolností může provádět dvoustranné operace jemného doladění sama ECB,
- kromě toho může Eurosystem vykonávat *strukturální operace*, a to prostřednictvím vydávání dluhových cenných papírů a provádění reverzních a přímých transakcí. Tyto operace se provádějí, pokud si ECB přeje upravit strukturální pozici Eurosystemu vůči finančnímu sektoru (na pravidelném nebo nepravidelném základě). Strukturální operace ve formě reverzních transakcí a vydávání dluhových cenných papírů vykonávají národní centrální banky na základě standardních nabídkových řízení. Strukturální operace ve formě přímých transakcí se vykonávají prostřednictvím dvoustranných postupů.

1.3.2 Stálé facility

Stálé facility mají za cíl poskytovat a absorbovat jednodenní likviditu přes noc, signalizovat obecnou orientaci měnové politiky a omezovat jednodenní tržní úrokové sazby. S výhradou splnění určitých provozních přístupových podmínek (viz tabulka 1) jsou způsobilým protistranám z jejich podnětu k dispozici dvě stálé facility:

- protistrany mohou využít *mezí výpůjční facility*, aby proti způsobilým aktivům obdržely od národních centrálních bank jednodenní likviditu. Za obvyklých okolností neexistují žádná úvěrová či jiná omezení přístupu protistran k této facility, kromě požadavku na poskytnutí dostatečných podkladových aktiv. Úroková sazba mezí výpůjční facility obvykle představuje horní hranici jednodenních tržních úrokových sazeb,
- protistrany mohou rovněž využít *vkladovou facility*, aby tak mohly provádět jednodenní vklady u národních centrálních bank proti způsobilým aktivům. Za obvyklých okolností neexistují žádná úvěrová či jiná omezení přístupu protistran k této facility. Úroková sazba vkladové facility obvykle představuje spodní hranici jednodenních úrokových sazeb.

Stálé facility jsou decentralizovaně spravovány národními centrálními bankami.

1.3.3 Minimální rezervy

Systém minimálních rezerv Eurosystemu se vztahuje na úvěrové instituce v eurozóně a sleduje převážně cíle spočívající ve stabilizaci úrokových sazeb na peněžních trzích a vytvoření (nebo zvětšení) nedostatku strukturální likvidity. Povinnost minimálních rezerv každé instituce je učena ve vztahu k prvkům její rozvahy. Za účelem sledování cíle stabilizace úrokových sazeb umožňuje systém minimálních rezerv Eurosystemu institucím využívat průměrovacího opatření. Dodržování povinnosti minimálních rezerv se určení na základě průměrných denních rezerv držených institucí v průběhu udržovacího období v délce jednoho měsíce. Držení povinných rezerv instituce je úrokováno sazbou hlavních refinančních operací Eurosystemu.

1.4 Protistrany

Rámec měnové politiky Eurosystemu je formulován s ohledem na zajištění účasti široké škály protistran. Instituce podléhající povinnosti minimálních rezerv podle článku 19.1 statutu ESCB mají přístup ke stálým facilitám a mohou se účastnit operací na volném trhu, založených na standardních nabídkových řízeních. Eurosystem může vybrat omezený počet protistran k účasti na operacích jemného doladění. Pokud jde o přímé transakce, nejsou na okruh protistran předem kladena žádná omezení. Pokud jde o měnové swapy prováděné pro účely měnové politiky, provádějí se s aktivními účastníky na devizovém trhu. Skladba protistran pro tyto operace je omezena na instituce, které jsou vybrány pro devizové intervenční operace Eurosystemu a nacházejí uvnitř eurozóny.

1.5 Podkladová aktiva

Podle článku 18.1 statutu ECBS musí být všechny úvěrové operace Eurosystemu (tj. operace poskytující likviditu) prováděny s tím, že úvěry jsou dostatečně jistěny. Eurosystem přijímá širokou škálu aktiv k zajištění svých operací. Výhradně pro vnitřní účely Eurosystemu se rozlišuje mezi dvěma kategoriemi způsobilých aktiv: aktiva řádu 1 a aktiva řádu 2. Aktiva řádu 1 tvoří obchodovatelné dluhové nástroje, které splňují jednotná kritéria způsobilosti specifikovaná ECB a platná v rámci celé eurozóny. Aktiva řádu 2 tvoří další aktiva, obchodovatelná i neobchodovatelná, která se vyznačují zvláštní důležitostí pro vnitrostátní finanční trhy a bankovní systém a pro která stanoví kritéria způsobilosti národní centrální banky po schválení ECB. Pokud jde o kvalitu aktiv a jejich způsobilost pro různé druhy operací měnové politiky Eurosystemu, není mezi oběma řády činěn žádný rozdíl (kromě skutečnosti, že aktiva řádu 2 nejsou Eurosystemem zpravidla využívána při přímých transakcích). Způsobilá aktiva mohou být využívána na přeshraničním základě k jistění všech typů úvěrů Eurosystemu⁽⁵⁾, a to prostřednictvím modelu korespondentské centrální banky (MKCB) nebo prostřednictvím způsobilých spojů mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry EU. Všechna aktiva způsobilá pro operace měnové politiky Eurosystemu mohou být rovněž využita jako podkladová aktiva pro vnitrodenní úvěr.

1.6 Modifikace rámce měnové politiky

Rada guvernérů ECB může kdykoli měnit nástroje, podmínky, kritéria a postupy provádění operací měnové politiky Eurosystemu.

TABULKA 1

Operace měnové politiky Eurosystemu

Operace měnové politiky	Druhy transakcí		Splatnost	Četnost	Postup
	Poskytování likvidity	Absorpce likvidity			
Operace na volném trhu					
Hlavní refinanční operace	reverzní transakce	—	2 týdny	týdně	standardní nabídkové řízení
Dlouhodobější refinanční operace	reverzní transakce	—	3 měsíce	měsíčně	standardní nabídkové řízení
Operace jemného doladění	— reverzní transakce — měnové swapy	— měnové swapy — příjem termínovaných vkladů — reverzní transakce	nestandardizováno	nepravidelně	— rychlé nabídkové řízení — dvoustranné postupy
	přímé nákupy	přímé prodeje	—	nepravidelně	dvoustranné postupy
Strukturální operace	reverzní transakce	vydávání dluhových cenných papírů	standardizováno/ nestandardizováno	pravidelně a nepravidelně	standardní nabídkové řízení
	přímé nákupy	přímé prodeje	—	nepravidelně	dvoustranné postupy
Stálé facility					
Mezní výpůjční facility	reverzní transakce	—	jednodenní	přístup dle uvážení protistrany	
Vkladová facility	—	vklady	jednodenní	přístup dle uvážení protistrany	

(5) Viz body 6.6.1 a 6.6.2.

KAPITOLA 2

2. ZPŮSOBILÉ PROTISTRANY**2.1 Všeobecná kritéria způsobilosti**

Protistrany operací měnové politiky Eurosystemu musí splňovat určitá kritéria způsobilosti ⁽⁶⁾. Tato kritéria jsou definována s ohledem na přístup širokého okruhu institucí k operacím měnové politiky Eurosystemu, posílení rovného zacházení s institucemi v celé eurozóně a zajištění toho, aby protistrany splňovaly určité provozní a obezřetnostní požadavky:

- pouze instituce podléhající systému minimálních rezerv Eurosystemu podle článku 19.1 statutu ESCB jsou způsobilé být protistranami. Instituce, které jsou zproštěny povinností podle systému minimálních rezerv Eurosystemu (viz část 7.2), nejsou způsobilé být protistranami pro stálé facility a operace na volném trhu Eurosystemu,
- protistrany musí být finančně zdravé. Měly by podléhat přinejmenším jedné formě harmonizovaného dohledu EU/EHP vnitrostátními orgány ⁽⁷⁾. Avšak finančně zdravé instituce podléhající neharmonizovanému vnitrostátnímu dohledu srovnatelného standardu mohou být rovněž přijaty jako protistrany, například pobočky zřízené v eurozóně institucemi, které mají své ústředí mimo Evropský hospodářský prostor (EHP),
- protistrany musí splňovat všechna provozní kritéria specifikovaná v příslušných smluvních či veřejnoprávních úpravách uplatňovaných národní centrální bankou (nebo ECB) tak, aby bylo zajištěno účinné provádění operací měnové politiky Eurosystemu.

Tato všeobecná kritéria způsobilosti jsou pro celou eurozónu jednotná. Instituce splňující všeobecná kritéria způsobilosti mohou:

- přistupovat ke stálým facilitám Eurosystemu a
- účastnit se operací Eurosystemu na volném trhu založených na standardních nabídkových řízeních.

Instituce může přistupovat ke stálým facilitám a operacím na volném trhu Eurosystemu, založeným na standardních nabídkových řízeních, pouze prostřednictvím národní centrální banky členského státu, ve kterém je usazena. Pokud má instituce zařízení (ústředí nebo pobočky) ve více než jednom členském státě, má každé zařízení k těmto operacím přístup prostřednictvím centrální banky členského státu, ve kterém se nachází, přičemž nabídky instituce do nabídkového řízení mohou být podávány v každém členském státě pouze jedním zařízením (buď ústředím, nebo vybranou pobočkou).

2.2 Výběr protistran pro rychlá nabídková řízení a dvoustranné operace

Pokud jde o přímé transakce, nejsou na okruh protistran předem kladena žádná omezení.

Pokud jde o měnové swapy prováděné pro účely měnové politiky, musí být protistrany schopny provádět velkoobjemové devizové operace účinně za všech tržních podmínek. Okruh protistran měnových swapů odpovídá protistranám nacházejícím se v eurozóně, které jsou vybrány pro devizové intervenční operace Eurosystemu. Kritéria a postupy uplatňované při výběru protistran devizových intervenčních operací jsou uvedeny v příloze 3.

Pokud jde o operace založené na rychlých nabídkových řízeních a dvoustranných postupech (reverzní transakce jemného doladění a příjem termínovaných vkladů), vybere každá národní centrální banka soubor protistran z institucí usazených v jejím členském státě, které splňují všeobecná kritéria způsobilosti. V tomto ohledu je hlavním kritériem činnost na peněžním trhu. Ostatní kritéria, na která může být brán ohled, jsou například účinnost jejich obchodního oddělení či nabídkový potenciál.

⁽⁶⁾ Pokud jde o přímé transakce, nejsou na okruh protistran předem kladena žádná omezení.

⁽⁷⁾ Harmonizovaný dohled nad úvěrovými institucemi vychází ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu (v platném znění).

V případě rychlých nabídkových řízení a dvoustranných operací jednájí centrální banky výhradně s protistranami, které jsou součástí jejich souboru protistran pro operace jemného doladění. Pokud z provozních důvodů nemůže národní centrální banka jednat při každé operaci se všemi svými protistranami pro operace jemného doladění, výběr protistran bude v tomto členském státě založen na rotačním systému tak, aby byl zajištěn rovný přístup.

Rada guvernérů ECB rozhodne, zda může za výjimečných okolností dvoustranné operace jemného doladění provádět sama ECB. Pokud by dvoustranné operace měla vykonávat ECB, bude výběr protistran v takovémto případě proveden ECB na základě rotačního systému z těch protistran v eurozóně, které jsou způsobilé pro rychlá nabídková řízení a dvoustranné operace, aby byl zajištěn rovný přístup.

2.3 Sankce v případě nedodržování závazků protistran

ECB v souladu s nařízením Rady ES č. 2532/98 ze dne 23. listopadu 1998 o pravomoci Evropské centrální banky uvalovat sankce (ECB/1999/4), nařízením Rady ES č. 2531/98 ze dne 23. listopadu 1998 o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou a nařízením Evropské centrální banky ze dne 1. prosince 1998 o uplatňování minimálních rezerv (ECB/1998/15) uvaluje sankce na instituce, které nedodržují povinnosti vyplývající z nařízení a rozhodnutí ECB o uplatňování minimálních rezerv. Příslušné sankce a procesní pravidla pro jejich uplatňování jsou stanoveny v uvedených nařízeních. Navíc může Eurosystem v případě závažných porušení povinnosti minimálních rezerv dočasně vyloučit protistrany z účasti na operacích na volném trhu.

V souladu se smluvní nebo veřejnoprávní úpravou uplatňovanou příslušnou národní centrální bankou (nebo ECB) uvalí Eurosystem finanční sankce na protistrany, nebo je dočasně vyloučí z účasti na operacích na volném trhu, pokud protistrany nedodrží své povinnosti vyplývající ze smluvní nebo veřejnoprávní úpravy uplatňované národními centrálními bankami (nebo ECB), jak je stanoveno níže.

To se vztahuje na případy porušení pravidel nabídkových řízení (pokud není protistrana schopna převést dostatečné množství podkladových aktiv k vyrovnání objemu likvidity, která jí byla přidělena v rámci operace na poskytnutí likvidity, nebo není schopna dodat dostatečnou výši hotovosti k vyrovnání částky, která jí byla přidělena v rámci operace na absorpci likvidity) a pravidel dvoustranných transakcí (pokud není protistrana schopna převést dostatečné množství způsobilých podkladových aktiv nebo není schopna dodat dostatečnou výši hotovosti k vyrovnání částky, která byla při dvoustranné transakci sjednána).

To se rovněž vztahuje na případy nedodržování pravidel o používání podkladových aktiv (pokud protistrana používá aktiva, která jsou nebo se stala nezpůsobilá nebo která nesmí využívat, například proto, že mezi jejich vydavatelem/ručičem a protistranou existuje úzké propojení nebo se jedná o tentýž subjekt) protistranou a nedodržování pravidel postupů pro konec dne a podmínek přístupu k mezní výpůjční facilitě (pokud protistrana se záporným zůstatkem na účtu pro zúčtování nesplní na konci dne podmínky přístupu k mezní výpůjční facilitě).

Kromě toho se opatření o vyloučení přijaté vůči protistraně nedodržující pravidla může vztahovat i na pobočky téže instituce, které se nacházejí v jiných členských státech. Pokud je toho výjimečně třeba vzhledem k závažnosti případu nedodržování pravidel, jak to dokládá například četnost či délka takového porušování, může být protistrana na určité období vyloučena ze všech budoucích operací měnové politiky.

Finanční sankce uvalované národními centrálními bankami v případě nedodržování pravidel týkajících se nabídkových řízení, dvoustranných transakcí, podkladových aktiv, postupů na konci dne nebo podmínek přístupu k mezním výpůjčním facilitám se vypočítají na základě předem stanovených sankčních sazeb (jak jsou stanoveny v příloze 6).

2.4 Dočasné nebo úplné vyloučení z důvodu obezřetnosti

V souladu se smluvní nebo veřejnoprávní úpravou uplatňovanou příslušnou národní centrální bankou (nebo ECB) může Eurosystem dočasně nebo úplně vyloučit přístup protistran k nástrojům měnové politiky z důvodu obezřetnosti.

Kromě toho může být dočasné nebo úplné vyloučení odůvodněno i v některých případech, které spadají do oblasti „nesplnění smluvních závazků“ protistranou, jak je vymezena smluvní nebo veřejnoprávní úpravou uplatňovanou národními centrálními bankami.

KAPITOLA 3

3. OPERACE NA VOLNÉM TRHU

Operace na volném trhu hrají v měnové politice Eurosystemu důležitou roli, neboť sledují cíl řízení úrokových sazeb a likvidity na trhu a signalizace orientace měnové politiky. S ohledem na své cíle, pravidelnost a postupy mohou být operace Eurosystemu na volném trhu rozděleny do čtyř kategorií: hlavní refinanční operace, dlouhodobější refinanční operace, operace jemného doladění a strukturální operace. Pokud jde o použité nástroje, představují reverzní transakce hlavní nástroj Eurosystemu na volném trhu a mohou být používány u všech čtyř kategorií operací, zatímco dluhové cenné papíry mohou být využity pro strukturální absorpční operace. Eurosystem má kromě toho k dispozici tři další nástroje pro účely provádění operací jemného doladění: přímé transakce, měnové swapy a příjem termínovaných vkladů. V následujících oddílech jsou podrobně představeny zvláštní rysy jednotlivých typů nástrojů využívaných Eurosystemem na volném trhu.

3.1 Reverzní transakce

3.1.1 *Obecně*

a) Typ nástroje

Reverzními transakcemi se rozumí operace, ve kterých Eurosystem nakupuje nebo prodává způsobilá aktiva na základě dohod o zpětném odkupu nebo provádí úvěrové operace proti způsobilým aktivům sloužícím jako zajištění. Reverzní transakce jsou využívány při hlavních a dlouhodobějších refinančních operacích. Eurosystem může kromě toho reverzní transakce využívat pro strukturální operace a operace jemného doladění.

b) Právní povaha

Národní centrální banky mohou reverzní transakce provádět buď ve formě dohod o zpětném odkupu (tj. vlastnictví aktiva je převedeno na věřitele, přičemž současně strany souhlasí s obrácením této transakce k určitému budoucímu datu prostřednictvím zpětného převodu aktiva na dlužníka), nebo ve formě zajištěných úvěrů (tj. za aktiva je poskytnut vymahatelný zástavní nárok, ale vzhledem k předpokládanému splnění dlužního závazku zůstává vlastnictví aktiva v rukou dlužníka). Další ustanovení pro reverzní transakce založené na dohodách o zpětném odkupu jsou specifikována ve smluvních ujednáních uplatňovaných národní centrální bankou (respektive ECB). Úprava reverzních transakcí ve formě zajištěných úvěrů přihlíží k rozdílným postupům a formalitám vyžadovaným pro zřízení a následnou realizaci zajištění (např. zástavy), které platí v různých právních systémech.

c) Úrokové podmínky

Rozdíl mezi nákupní cenou a cenou zpětného odkupu v dohodě o zpětném odkupu odpovídá úroku splatnému z částky vypůjčených nebo zapůjčených peněz za dobu operace, tj. cena zpětného odkupu zahrnuje odpovídající splatný úrok. Úroková sazba u reverzních transakcí ve formě zajištěného úvěru se vypočítá uplatněním specifické úrokové sazby na částku úvěru a dobu operace. Úroková sazba uplatňovaná na reverzní transakce Eurosystemu na volném trhu se vypočítá jako jednoduchá úroková sazba na základě metody počítání dní „skutečný počet/360“.

3.1.2 *Hlavní refinanční operace*

Hlavními refinančními operacemi se rozumějí nejdůležitější operace na volném trhu, prováděné Eurosystemem, které hrají stěžejní úlohu při sledování cílů řízení úrokových sazeb, správy likvidní situace na trhu a signalizaci orientace měnové politiky. Jsou rovněž hlavním zdrojem refinancování finančního sektoru. Charakteristiky hlavních refinančních operací je možné shrnout takto:

- jedná se operace poskytující likviditu,
- provádějí se pravidelně každý týden ⁽⁸⁾,

⁽⁸⁾ Hlavní a dlouhodobější refinanční operace se provádí v souladu s předem ohlášeným kalendářem operací nabídkových řízení Eurosystemu (viz také bod 5.1.2), který lze nalézt na webové stránce ECB (www.ecb.int); viz také webové stránky Eurosystemu (příloha 5).

- jejich obvyklá doba splatnosti činí 2 týdny ⁽⁹⁾ ⁽¹⁰⁾,
- provádějí je decentralizovaně národní centrální banky,
- provádějí se na základě standardních nabídkových řízení (podle bodu 5.1),
- nabídky pro hlavní refinanční operace mohou předkládat všechny protistrany, které splňují všeobecná kritéria způsobilosti (podle bodu 2.1), a
- jako podkladová aktiva pro hlavní refinanční operace jsou způsobilá jak aktiva řádu 1, tak aktiva řádu 2 (podle kapitoly 6).

3.1.3 Dlouhodobější refinanční operace

Eurosystem rovněž provádí pravidelné refinanční operace se splatností v délce tří měsíců, které jsou zaměřeny na poskytování dlouhodobějšího refinancování finančního sektoru. Tyto operace představují pouze omezenou část celosvětového objemu refinancování. Eurosystem při těchto operacích zpravidla nesleduje cíl vyslání signálu trhu, a vystupuje tudíž jako běžný tržní operátor. Dlouhodobější refinanční operace jsou proto zpravidla prováděny ve formě nabídkových řízení s proměnlivou sazbou a ECB čas od času naznačí provozní objem, který bude v nadcházejících nabídkových řízeních přidělován. Za výjimečných okolností může Eurosystem dlouhodobější refinanční operace provádět rovněž na základě nabídkových řízení s pevnou sazbou.

Charakteristiky dlouhodobějších refinančních operací je možné shrnout takto:

- jedná se operace poskytující likviditu,
- provádějí se pravidelně každý měsíc ⁽¹¹⁾,
- jejich obvyklá doba splatnosti činí 3 měsíce ⁽¹²⁾,
- provádějí je decentralizovaně národní centrální banky,
- provádějí se na základě standardních nabídkových řízení (podle bodu 5.1),
- nabídky pro dlouhodobější refinanční operace mohou předkládat všechny protistrany, které splňují všeobecná kritéria způsobilosti (podle bodu 2.1), a
- jako podkladová aktiva pro dlouhodobější refinanční operace jsou způsobilá jak aktiva řádu 1, tak aktiva řádu 2 (podle kapitoly 6).

3.1.4 Operace jemného doladění

Eurosystem může provádět operace jemného doladění ve formě reverzních operací na volném trhu. Cílem operací jemného doladění je správa likvidní situace na trhu a řízení úrokových sazeb, zejména za účelem zjemnění dopadů na úrokové sazby, které byly způsobeny nepředvídanými výkyvy likvidity na trhu. Případná potřeba rychlé akce v případě neočekávaného vývoje na trhu činí žádoucím zachovat vysoký stupeň pružnosti při volbě postupů a charakteristik při provádění těchto operací:

- mohou mít podobu operací na poskytnutí nebo absorpci likvidity,
- jejich četnost není standardizována,
- jejich splatnost není standardizována,
- reverzní transakce jemného doladění na poskytnutí likvidity se zpravidla provádějí na základě rychlých nabídkových řízení, ačkoli není vyloučena možnost využití dvoustranných postupů (viz kapitolu 5),
- reverzní transakce jemného doladění na absorpci likvidity se zpravidla provádějí na základě dvoustranných postupů (podle bodu 5.2),

⁽⁹⁾ Splatnost hlavních a dlouhodobějších refinančních operací se může příležitostně lišit, a to mimo jiné v závislosti na bankovních prázdninách v členských státech.

⁽¹⁰⁾ Dále může Eurosystem příležitostně provádět hlavní refinanční operaci s rozdílnou splatností (např. jeden týden) souběžně pravidelnými hlavními refinančními operacemi. To je například možné učinit za účelem snížení rozdílu mezi objemy dvou nedokonceňých hlavních refinančních operací.

⁽¹¹⁾ Viz poznámka pod čarou 8.

⁽¹²⁾ Viz poznámka pod čarou 9.

- tyto operace zpravidla provádějí decentralizovaně národní centrální banky (Rada guvernérů ECB rozhodne, zda mohou být za výjimečných okolností dvoustranné reverzní operace jemného doladění prováděny ECB),
- Eurosystem může v souladu s kritérii stanovenými v bodě 2.2 zvolit pro účast na reverzních operacích jemného doladění omezený počet protistran a
- jako podkladová aktiva pro reverzní operace jemného doladění jsou způsobilá jak aktiva řádu 1, tak aktiva řádu 2 (podle kapitoly 6).

3.1.5 Strukturální reverzní operace

Eurosystem může provádět strukturální operace ve formě reverzních transakcí na volném trhu, jejichž cílem je úprava strukturálního postavení Eurosystemu vůči finančnímu sektoru. Charakteristiky těchto operací je možné shrnout takto:

- jedná se operace poskytující likviditu,
- jejich četnost může být pravidelná nebo nepravidelná,
- jejich splatnost není předem standardizována,
- provádějí se na základě standardních nabídkových řízení (podle bodu 5.1),
- provádějí je decentralizovaně národní centrální banky,
- nabídky pro strukturální reverzní operace mohou předkládat všechny protistrany, které splňují všeobecná kritéria způsobilosti (podle bodu 2.1), a
- jako podkladová aktiva pro strukturální reverzní operace jsou způsobilá jak aktiva řádu 1, tak aktiva řádu 2 (podle kapitoly 6).

3.2 Přímé transakce

a) Typ nástroje

Přímými operacemi na volném trhu se rozumějí operace, při kterých Eurosystem kupuje nebo prodává způsobilá aktiva přímo na trhu. Takovéto operace se provádějí pouze pro strukturální účely a účely jemného doladění.

b) Právní povaha

Přímá transakce předpokládá úplný převod vlastnictví z prodávajícího na kupujícího bez souvisejícího zpětného převodu vlastnictví. Transakce se provádějí v souladu s tržními zvyklostmi, které jsou pro použité dluhové nástroje obvyklé.

c) Cenové podmínky

Při výpočtu cen se Eurosystem řídí tržními zvyklostmi, které jsou pro použité dluhové nástroje nejrozšířenější.

d) Ostatní charakteristiky

Charakteristiky těchto operací je možné shrnout takto:

- mohou mít podobu operací na poskytnutí (přímý nákup) nebo absorpci (přímý prodej) likvidity,
- jejich četnost není standardizována,
- provádějí se na základě dvoustranných postupů (podle bodu 5.2),
- zpravidla je provádějí decentralizovaně národní centrální banky (Rada guvernérů ECB rozhodne, zda za výjimečných okolností mohou být přímé operace jemného doladění prováděny ECB),

- na okruh protistran přímých transakcí nejsou předem kladena žádná omezení,
- jako podkladová aktiva pro přímé transakce se zpravidla využívají pouze aktiva řádu 1 (podle bodu 6.1).

3.3 Vydávání dluhových cenných papírů ECB

a) Typ nástroje

ECB může za účelem úpravy strukturálního postavení Eurosystemu vůči finančnímu sektoru vydávat dluhové cenné papíry, aby vytvořila (nebo rozšířila) nedostatek likvidity na trhu.

b) Právní povaha

Dluhové cenné papíry představují závazek ECB ve vztahu k držiteli dluhového cenného papíru. Dluhové cenné papíry jsou vydávány a drženy v zaknihované podobě u depozitářů cenných papírů v eurozóně. ECB na převoditelnost těchto dluhových cenných papírů neuvádí žádná omezení. Další ustanovení týkající se dluhových cenných papírů ECB budou obsaženy v podmínkách těchto dluhových cenných papírů.

c) Úrokové podmínky

Dluhové cenné papíry jsou vydávány s diskontem, tj. pod svojí nominální hodnotou a v okamžiku splatnosti jsou umořovány v nominální hodnotě. Rozdíl mezi hodnotou při vydání a při umoření se rovná naběhlému úroku z hodnoty při vydání ke dni splatnosti dluhového cenného papíru při dohodnuté úrokové sazbě. Použitou úrokovou sazbou je jednoduchá úroková sazba vypočítaná na základě metody počítání dní „skutečný počet/360“. Výpočet hodnoty při vydání je uveden v rámečku 1.

RÁMEČEK 1

Vydávání dluhových cenných papírů ECB

Kde je:

N: nominální hodnota dluhového cenného papíru

r_1 : úroková sazba (v %)

D: splatnost dluhového cenného papíru (ve dnech)

P_T : hodnota dluhového cenného papíru při vydání

Tato hodnota činí:

$$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_1 \times D}{36\,000}}$$

d) Ostatní charakteristiky

Charakteristiky vydávání dluhových cenných papírů ECB je možné shrnout takto:

- dluhové cenné papíry jsou vydávány za účelem absorpce likvidity z trhu,
- dluhové cenné papíry mohou být vydávány na pravidelném nebo nepravidelném základě,
- dluhové cenné papíry mají splatnost kratší než 12 měsíců,
- dluhové cenné papíry jsou vydávány na základě standardních nabídkových řízení (podle bodu 5.1),

- dluhové cenné papíry nabízejí a vyrovnávají decentralizovaně národní centrální banky a
- nabídky pro upisování dluhových cenných papírů ECB mohou předkládat všechny protistrany, které splňují všeobecná kritéria způsobilosti (podle bodu 2.1).

3.4 Měnové swapy

a) Typ nástroje

Měnové swapy prováděné pro účely měnové politiky se skládají ze souběžných spotových a forwardových transakcí v euru proti cizí měně. Jsou využívány pro účely jemného doladění, zejména s cílem správy likvidní situace na trhu a řízení úrokových sazeb.

b) Právní povaha

Měnovými swapy prováděnými pro účely měnové politiky se rozumějí operace, při kterých Eurosystem spotovou transakcí nakupuje (nebo prodává) euro proti cizí měně a zároveň jej forwardovou transakcí prodává (nebo nakupuje) ke konkrétnímu datu zpětného odkupu. Další ustanovení týkající se měnových swapů jsou specifikována ve smluvních ujednáních uplatňovaných národní centrální bankou (respektive ECB).

c) Měna a podmínky směnného kurzu

Eurosystem zpravidla vede operace pouze s běžně obchodovanými měnami a v souladu s všeobecnými tržními zvyklostmi. Při každé měnové swapové operaci se Eurosystem a protistrany dohodnou na swapových bodech pro každou transakci. Swapové body představují rozdíl mezi směnným kurzem forwardové transakce a směnným kurzem spotové transakce. Swapové body eura proti cizí měně se kotují v souladu se všeobecnými tržními zvyklostmi. Směnné kurzy měnových swapů jsou stanoveny v rámečku 2.

RÁMEČEK 2	
Měnové swapy	
S:	spotový směnný kurz (ke dni transakce měnového swapu) mezi eurem (EUR) a cizí měnou ABC
	$S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$
F_M :	forwardový směnný kurz mezi eurem a cizí měnou ABC ke dni zpětného odkupu swapu (M)
	$F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$
Δ_M :	forwardové body mezi eurem a ABC ke dni zpětného odkupu swapu (M)
	$\Delta_M = F_M - S$
N():	spotová výše měny; $N()_M$ představuje forwardovou výši měny:
	$N(ABC) = N(EUR) \times S \text{ nebo } N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$
	$N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \text{ nebo } N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$

d) Ostatní charakteristiky

Charakteristiky měnových swapů je možné shrnout takto:

- mohou mít podobu operací na poskytnutí nebo absorpci likvidity,
- jejich četnost není standardizována,
- jejich splatnost není standardizována,

- provádějí se na základě rychlých nabídkových řízení nebo dvoustranných postupů (viz kapitola 5),
- zpravidla je provádějí decentralizovaně národní centrální banky (Rada guvernérů ECB rozhodne, zda za výjimečných okolností mohou být dvoustranné měnové swapy prováděny ECB), a
- Eurosystem může v souladu s kritérii stanovenými v bodě 2.2 a v příloze 3 zvolit pro účast na měnových swapech omezený počet protistran.

3.5 Příjem termínovaných vkladů

a) Typ nástroje

Eurosystem může vyzvat protistrany k tomu, aby u národní centrální banky členského státu, ve kterém jsou usazeny, složily úročené termínované vklady. Příjem termínovaných vkladů je určen pouze pro účely jemného doladění za účelem absorpce likvidity z trhu.

b) Právní povaha

Vklady protistran jsou přijímány na pevně stanovenou dobu a s pevně stanovenou úrokovou sazbou. Národní centrální banky neposkytují výměnou za vklady žádné zajištění.

c) Úrokové podmínky

Úroková sazba, která se vztahuje na vklady, je jednoduchou úrokovou sazbou vypočítanou na základě metody počítání dní „skutečný počet/360“. Úroky jsou vypláceny při splatnosti vkladů.

d) Ostatní charakteristiky

Charakteristiky termínovaných vkladů je možné shrnout takto:

- vklady jsou přijímány za účelem absorpce likvidity,
- četnost, se kterou jsou vklady přijímány, není standardizována,
- splatnost vkladů není standardizována,
- příjem vkladů se běžně provádí na základě rychlých nabídkových řízení, ačkoliv není vyloučena možnost využití dvoustranných postupů (viz kapitola 5),
- příjem vkladů zpravidla provádějí decentralizovaně národní centrální banky (Rada guvernérů ECB rozhodne, zda za výjimečných okolností mohou být dvoustranné příjmy vkladů prováděny ECB) ⁽¹³⁾, a
- Eurosystem může v souladu s kritérii stanovenými v bodě 2.2 zvolit pro příjem termínovaných vkladů omezený počet protistran.

KAPITOLA 4

4. STÁLÉ FACILITY

4.1 Mezní výpůjční facilitita

a) Typ nástroje

Protistrany mohou využít mezní výpůjční facilitu, aby tak z národních centrálních bank získaly jednodenní likviditu za předem určenou úrokovou sazbu proti způsobným aktivům (podle kapitoly 6). Účelem facility je uspokojit dočasné potřeby likvidity protistran. Za obvyklých okolností představuje úroková sazba této facility horní mez jednodenních tržních úrokových sazeb. Podmínky této facility jsou v celé eurozóně jednotné.

b) Právní povaha

Národní centrální banky mohou poskytovat likviditu v rámci mezní výpůjční facility buď ve formě jednodenních dohod o zpětném odkupu (tj. vlastnictví aktiva je převedeno na věřitele, přičemž současně strany souhlasí s obrácením této transakce k určitému budoucímu datu prostřednictvím zpětného převodu aktiva na dlužníka), nebo ve formě jednodenních zajištěných úvěrů (tj. za aktiva je poskytnut vymahatelný zástavní nárok, ale vzhledem k předpokládanému splnění dlužního závazku zůstává vlastnictví aktiva v rukou dlužníka). Další ustanovení pro dohody o zpětném odkupu jsou specifikována ve smluvních ujednáních uplatňovaných příslušnou národní centrální bankou. Úprava poskytování likvidity

⁽¹³⁾ Termínované vklady jsou drženy na účtech u národních centrálních bank; tak by tomu bylo i v případě, kdy by takovéto operace centralizovaně prováděla ECB.

ve formě zajištěných úvěrů přihlíží k rozdílným postupům a formalitám vyžadovaným pro zřízení a následnou realizaci zajištění (např. zástavy), které platí v různých právních systémech.

c) Podmínky přístupu

K mezní výpůjční facilitě mohou mít přístup instituce, které splňují všeobecné kritéria způsobilosti podle bodu 2.1. Přístup k mezní výpůjční facilitě je udělován prostřednictvím národní centrální banky členského státu, ve kterém je instituce usazena. Přístup k mezní výpůjční facilitě je udělován pouze ve dnech, ve kterých jsou v provozu příslušné národní systémy zúčtování plateb v reálném čase (RTGS) a vypořádání obchodů s cennými papíry.

Na konci dne se vnitrodenní debetní zůstatek protistran na jejich účtu pro zúčtování u národních centrálních bank automaticky považuje za požadavek na využití mezní výpůjční facility. Postupy pro přístup k mezní výpůjční facilitě na konci dne jsou uvedeny v bodu 5.3.3.

Protistraně může být rovněž udělen přístup k mezní výpůjční facilitě na základě žádosti zasláné národní centrální bance v členském státě, ve kterém je protistrana usazena. Aby národní centrální banka tuto žádost zpracovala ještě téhož dne, musí ji obdržet nejpozději do 30 minut po skutečné zavírací době TARGETu⁽¹⁴⁾ ⁽¹⁵⁾. Obecně platí, že zavírací dobou TARGETu je 18 hodin času ECB (SEC). Poslední obchodní den udržovacího období minimálních rezerv Eurosystemu se lhůta pro podávání žádostí o přístup k mezní výpůjční facilitě prodlužuje o dalších 30 minut. V žádosti musí být uvedena výše úvěru, a pokud nebyla podkladová aktiva pro tuto transakci již uložena u národní centrální banky, musí být specifikována podkladová aktiva, která budou pro tuto transakci dodána.

Kromě požadavku na poskytnutí dostatečných způsobilých podkladových aktiv neexistuje žádné omezení co do výše prostředků, které mohou být v rámci mezní výpůjční facility poskytnuty.

d) Splatnost a úrokové podmínky

Úvěr poskytnutý v rámci této facility má splatnost jeden den. Protistrany, které se přímo účastní TARGETu, splácí úvěr příští den, ve kterém jsou v provozu příslušné národní systémy RTGS a vypořádání obchodů s cennými papíry, a to k okamžiku jejich otevření.

Úrokovou sazbu vyhláší Eurosystemem předem a vypočítává se jako jednoduchá úroková sazba na základě metody počítání dní „skutečný počet/360“. ECB může úrokovou sazbu kdykoli změnit, a to s účinností nejdříve od následujícího obchodního dne Eurosystemu⁽¹⁶⁾. Úrok z této facility je splatný se splatností úvěru.

e) Pozastavení facility

Přístup k facilitě se uděluje pouze v souladu s cíli a obecným směřováním měnové politiky ECB. ECB může podmínky facility kdykoli upravit nebo ji pozastavit.

4.2 Vkladová facilitita

a) Typ nástroje

Protistrany mohou využívat vkladovou facilitu k provádění jednodenních vkladů u národních centrálních bank. Vklady jsou úročeny předem stanovenou úrokovou sazbou. Za obvyklých okolností představuje úroková sazba této facility dolní mez jednodenních tržních úrokových sazeb. Podmínky této facility jsou v celé eurozóně jednotné⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁴⁾ V některých členských státech nemusí být národní centrální banka (nebo některé z jejích poboček) otevřena pro operace měnové politiky v určité obchodní dny Eurosystemu z důvodu státních nebo regionálních svátků. V takovýchto případech zodpovídá příslušná národní centrální banka za to, že protistrany budou s předstihem informovány o opatřeních, které je nutné provést za účelem přístupu k mezní výpůjční facilitě ve vztahu k těmto svátkům.

⁽¹⁵⁾ Zavírací dny TARGETu jsou zveřejňovány na webové stránce ECB (www.ecb.int); viz také webové stránky Eurosystemu (příloha 5).

⁽¹⁶⁾ V tomto dokumentu se „obchodním dnem Eurosystemu“ rozumí každý den, ve kterém jsou ECB a minimálně jedna národní centrální banka otevřeny pro účely provádění operací měnové politiky Eurosystemu.

⁽¹⁷⁾ Provozní rozdíly vyplývající z existence rozdílných struktur účtů mezi národními centrálními bankami mohou existovat ve všech zemích eurozóny.

b) Právní povaha

Jednodenní vklady přijaté od protistran jsou úročeny pevnou úrokovou sazbou. Protistraně se výměnou za vklady neposkytuje žádné zajištění.

c) Podmínky přístupu ⁽¹⁸⁾

Ke vkladové facilitě mohou mít přístup instituce, které splňují všeobecná kritéria způsobilosti podle bodu 2.1. Přístup ke vkladové facilitě je udělován prostřednictvím národní centrální banky členského státu, ve kterém je instituce usazena. Přístup ke vkladové facilitě je udělován pouze ve dnech, ve kterých je v provozu příslušný národní systém RTGS.

Aby byl protistraně udělen přístup ke vkladové facilitě, musí protistrana zaslat žádost národní centrální bance členského státu, ve kterém je usazena. Aby národní centrální banka tuto žádost zpracovala ještě téhož dne, musí ji obdržet nejpozději do třiceti minut po skutečné zavírací době TARGETu ⁽¹⁹⁾ ⁽²⁰⁾, což je zpravidla v 18 hodin času ECB (SEČ). Poslední obchodní den udržovacího období minimálních rezerv Eurosystemu se lhůta pro podávání žádostí o přístup k mezní výpůjční facilitě prodlužuje o dalších 30 minut. V žádosti musí být uvedena výše vkladu, který má být v rámci facility uložen.

Objem prostředků, které může protistrana v rámci facility uložit, není omezen.

d) Splatnost a úrokové podmínky

Splatnost vkladů v rámci této facility je jeden den. Pro protistrany, které se přímo účastní TARGETu, je úvěr splatný příští den, ve kterém je v provozu příslušný národní systém RTGS, a to k okamžiku jeho otevření. Úrokovou sazbu vyhláší Eurosystemem předem a vypočítává se jako jednoduchá úroková sazba na základě metody počítání dní „skutečný počet/360“. ECB může úrokovou sazbu kdykoli změnit, a to s účinností nejdříve od následujícího obchodního dne Eurosystemu. Úrok z vkladu je splatný se splatností vkladu.

e) Pozastavení facility

Přístup k facilitě se uděluje pouze v souladu s cíli a obecným směřováním měnové politiky ECB. ECB může podmínky facility kdykoli upravit nebo ji pozastavit.

KAPITOLA 5

5. POSTUPY

5.1 Postupy nabídkových řízení

5.1.1 Obecně

Operace Eurosystemu na volném trhu se zpravidla provádějí ve formě nabídkových řízení. Postupy nabídkových řízení Eurosystemu jsou vykonávány v šesti operačních krocích, jak je specifikováno rámečku 3.

Eurosystem rozlišuje mezi dvěma rozdílnými typy postupů nabídkových řízení: standardními a rychlými nabídkovými řízeními. Postupy pro standardní i rychlá výběrová řízení jsou totožné, s výjimkou časového rámce a okruhu protistran.

⁽¹⁸⁾ Vzhledem k existenci rozdílných struktur účtů mezi národními centrálními bankami může ECB národním centrálním bankám umožnit používání podmínek přístupu, které se mírně odlišují od podmínek uváděných zde. Národní centrální banky poskytnou informace o každé odchylce od podmínek přístupu popsanych v tomto dokumentu.

⁽¹⁹⁾ V některých členských státech nemusí být národní centrální banka (nebo některé z jejích poboček) otevřena pro operace měnové politiky v určité obchodní dny Eurosystemu, a to z důvodů státních nebo regionálních svátků. V takovýchto případech zodpovídá příslušná národní centrální banka za to, že protistrany budou s předstihem informovány o opatřeních, které je nutné provést za účelem přístupu ke vkladové facilitě ve vztahu těmto svátkům.

⁽²⁰⁾ Zavírací dny TARGETu jsou zveřejňovány na webové stránce ECB (www.ecb.int); viz také webové stránky Eurosystemu (příloha 5).

RÁMEČEK 3

Operační kroky postupů nabídkových řízení

- Krok 1 Vyhlášení nabídkového řízení**
- a) Vyhlášení ECB prostřednictvím veřejných komunikačních služeb
 - b) Vyhlášení národními centrálními bankami prostřednictvím vnitrostátních komunikačních služeb a přímo jednotlivým protistranám (pokud je to považováno za nezbytné)
- Krok 2 Příprava protistrany a podávání nabídek**
- Krok 3 Shromáždování nabídek Eurosystemem**
- Krok 4 Přidělování a vyhlášení výsledků nabídkového řízení**
- a) Rozhodnutí ECB o přidělení
 - b) Vyhlášení výsledků přidělení
- Krok 5 Potvrzení jednotlivých výsledků přidělení**
- Krok 6 Vypořádání transakcí (viz bod 5.3)**

a) Standardní nabídková řízení

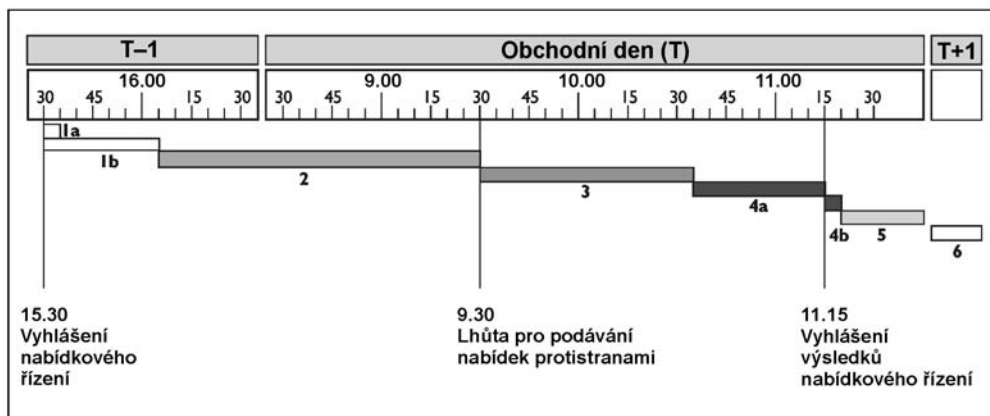
V případě standardních nabídkových řízení uplyne od vyhlášení nabídkového řízení k potvrzení výsledků přidělení nejvýše 24 hodin (kdy časové rozmezí mezi uzavěrkou podávání nabídek a vyhlášením výsledků přidělení činí přibližně dvě hodiny). Graf 1 nabízí přehled obvyklého časového rámce operačních kroků standardních nabídkových řízení. Evropská centrální banka se může případně rozhodnout upravit časový rámec jednotlivých operací.

Hlavní refinanční operace, dlouhodobější refinanční operace a strukturální operace (s výjimkou přímých transakcí) se vždy provádějí formou standardních nabídkových řízení. Standardních nabídkových řízení se mohou zúčastnit protistrany, které splňují obecná kritéria způsobilosti podle bodu 2.1.

GRAF 1

Obvyklý časový rámec operačních kroků pro standardní nabídková řízení

(Časové údaje jsou uváděny v čase ECB (SEČ))

Poznámka: Údaje odkazují na operační kroky podle rámečku 3.

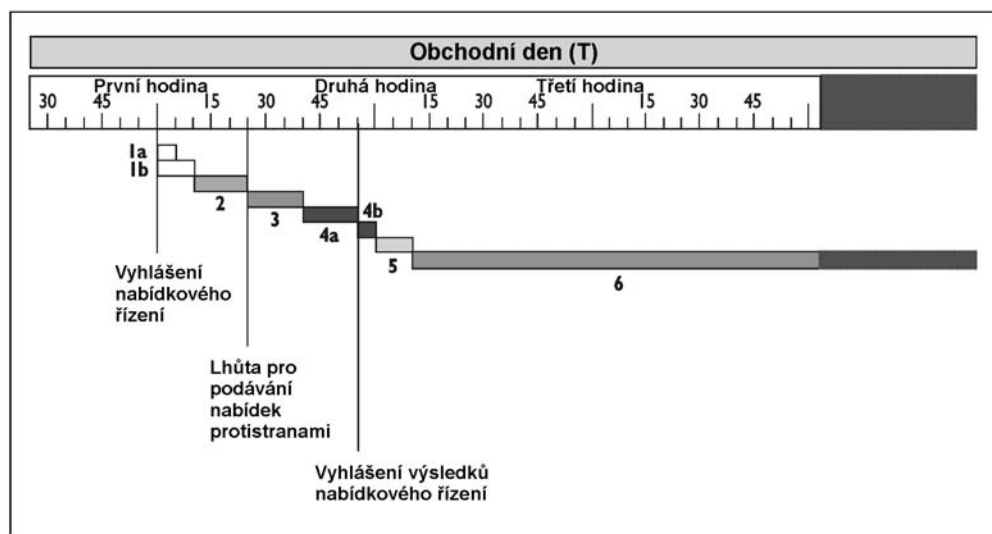
b) Rychlá nabídková řízení

Rychlá nabídková řízení zpravidla probíhají do jedné hodiny od vyhlášení nabídkového řízení, přičemž potvrzení se uskuteční okamžitě po vyhlášení výsledku přidělení. Obvyklý časový rámec operačních kroků rychlých nabídkových řízení je specifikován v grafu 2. Evropská centrální banka se může případně rozhodnout upravit časový rámec jednotlivých operací. Rychlá nabídková řízení jsou využívána pouze k provádění operací jemného doladění. Eurosystem může v souladu s podmínkami a postupy specifikovanými v bodu 2.1 zvolit omezený počet protistran, které se rychlých nabídkových řízení zúčastní.

GRAF 2

Obvyklý časový rámec operačních kroků pro rychlá nabídková řízení

(Časové údaje jsou uváděny v čase ECB (SEČ))

Poznámka: Údaje odkazují na operační kroky podle rámečku 3.

c) Nabídková řízení s pevnou a proměnlivou sazbou

Eurosystem má možnost provádět nabídková řízení s pevnou (objemová nabídková řízení) nebo proměnlivou (úroková nabídková řízení) sazbou. V případě nabídkového řízení s pevnou sazbou ECB předem stanoví úrokovou sazbu a zúčastněné protistrany podávají nabídky ohledně částky peněz, kterou jsou připraveny s touto pevnou úrokovou sazbou nakoupit či prodat⁽²¹⁾. Při nabídkových řízeních s proměnlivou sazbou podávají protistrany nabídky ohledně částky peněz a úrokové sazby, s nimiž si přejí uzavřít obchod s národními centrálními bankami⁽²²⁾.

5.1.2. Kalendář operací nabídkových řízení

a) Hlavní a dlouhodobější refinanční operace

Hlavní a dlouhodobější refinanční operace se provádějí podle indikativního kalendáře zveřejňovaného Eurosystemem⁽²³⁾. Tento kalendář je zveřejňován nejpozději tři měsíce před začátkem roku, pro který je platný. Běžné obchodní dny pro hlavní a dlouhodobější refinanční operace jsou specifikovány v tabulce 2. ECB směřuje k zajištění toho, aby se všechny protistrany mohly účastnit hlavních a dlouhodobějších refinančních operací. ECB tedy při sestavování kalendáře těchto operací činí odpovídající úpravy obvyklého rozvrhu tak, aby brala ohled na bankovní svátky v jednotlivých členských státech.

⁽²¹⁾ Při měnových swapech na základě nabídkových řízení s pevnou sazbou stanoví ECB swapové body operace a protistrany podávají nabídky ohledně pevné částky měny, kterou jsou s touto sazbou připraveny prodat (a zpětně odkoupit) nebo odkoupit (a zpětně prodat).

⁽²²⁾ Při měnových swapech na základě nabídkových řízení s proměnlivou sazbou podávají protistrany nabídky ohledně pevné částky měny a swapových bodů, s nimiž si přejí uzavřít obchod.

⁽²³⁾ Kalendář operací nabídkových řízení Eurosystemu lze nalézt na webových stránkách ECB (www.ecb.int); viz také webové stránky Eurosystemu (příloha 5).

TABULKA 2

Běžné obchodní dny pro hlavní a dlouhodobější refinanční operace

Typ operace	běžný obchodní den (T)
Hlavní refinanční operace	každé úterý
Dlouhodobější refinanční operace	první středa každého udržovacího období minimálních rezerv ⁽¹⁾

⁽¹⁾ S ohledem na vánoční období se prosincová operace posunuje o jeden týden dopředu a provádí se na konci udržovacího období minimálních rezerv končícího dne 23. prosince místo na začátku následujícího období.

b) Strukturální operace

Strukturální operace na základě standardních nabídkových řízení se neprovádějí podle žádného předem specifikovaného kalendáře. Běžně se však provádějí a vypořádávají pouze v ty dny, které jsou obchodními dny národních centrálních bank ⁽²⁴⁾ ve všech členských státech.

c) Operace jemného doladění

Operace jemného doladění se neprovádějí podle žádného předem specifikovaného kalendáře. ECB může rozhodnout o provedení operace jemného doladění v kterýkoli obchodní den Eurosystemu. Těchto operací se zúčastní pouze národní centrální banky členských států, ve kterých jsou den obchodu, den zúčtování i den úhrady obchodními dny národní centrální banky.

5.1.3 Vyhlašování operací nabídkových řízení

Standardní nabídková řízení Eurosystemu se vyhlašují veřejně prostřednictvím komunikačních služeb. Národní centrální banky mohou navíc operaci nabídkového řízení protistranám, které nemají přístup ke komunikačním službám, oznámit přímo. Oznámení o vyhlášení nabídkového řízení obvykle obsahuje tyto informace:

- referenční číslo operace nabídkového řízení,
- datum operace nabídkového řízení,
- typ operace (poskytnutí nebo absorpce likvidity a druh nástroje měnové politiky, který bude použit),
- splatnost operace,
- druh aukce (nabídkové řízení s pevnou nebo pohyblivou sazbou),
- metodu přidělení („holandská“ nebo „americká“ aukce, jak je definováno v bodu 5.1.5 písm. d)),
- zamýšlený objem operace (obvykle pouze v případě dlouhodobějších refinančních operací),
- pevnou úrokovou sazbu/cenu/swapový bod (pro nabídková řízení s pevnou sazbou),
- případně minimální/maximální přijímanou úrokovou sazbu/cenu/swapový bod,
- datum zahájení a případně datum splatnosti operace nebo hodnotu ke dni a datum splatnosti nástroje (v případě vydávání dluhových cenných papírů),
- dotčené měny a měnu, jejíž částka je pevná (v případě měnových swapů),

⁽²⁴⁾ V tomto dokumentu se „obchodním dnem národní centrální banky“ rozumí každý den, ve kterém je národní centrální banka konkrétního členského státu otevřena pro účely provádění operací měnové politiky Eurosystemu. Pobočky národní centrální banky v některých členských státech mohou mít zavřeno z důvodu místního nebo regionálního svátku. V takovýchto případech musí příslušná národní centrální banka protistrany předem informovat o opatřeních, která mají být přijata pro transakce s danými pobočkami.

- referenční spotový směnný kurz, který bude využit pro výpočet nabídek (v případě měnových swapů),
- případně horní hranici nabídky,
- případně minimální jednotlivou částku přidělení,
- případně minimální poměr přidělení,
- časový rozvrh pro podávání nabídek,
- denominaci dluhových cenných papírů (v případě vydávání dluhových cenných papírů) a
- kód ISIN emise (v případě vydávání dluhových cenných papírů).

S ohledem na posílení průhlednosti operací jemného doladění obvykle Eurosystem vyhledává rychlá nabídková řízení veřejně a předem. Za výjimečných okolností se však může ECB rozhodnout rychlá nabídková řízení veřejně předem nevyhlášovat. Vyhlásování rychlých nabídkových řízení se řídí stejnými postupy jako vyhlásování standardních nabídkových řízení. V případě rychlého nabídkového řízení, ať již vyhlášeného veřejně či nikoliv, jsou vybrané protistrany kontaktovány přímo národními centrálními bankami.

5.1.4 Příprava protistran a podávání nabídek

Nabídky protistran musí mít formu stanovenou národními centrálními bankami pro danou operaci. Nabídky pro nabídkové řízení musí být podávány národním centrálním bankám členského státu, ve kterém má daná instituce zařízení (ústředí nebo pobočku). Nabídky instituce mohou být v každém členském státě podávány pouze jedním zařízením (ústředím nebo pobočkou).

V případě nabídkových řízení s pevnou sazbou uvedou protistrany ve svých nabídkách částku peněz, se kterou jsou s národními centrálními bankami připraveny obchodovat ⁽²⁵⁾.

V případě nabídkových řízení s proměnlivou sazbou mohou protistrany podat nabídky až na deset různých úrovní úrokové sazby/ceny/swapového bodu. V každé nabídce uvedou částku peněz, se kterou jsou s národními centrálními bankami připraveny obchodovat, a odpovídající úrokovou sazbu ⁽²⁶⁾ ⁽²⁷⁾. Nabídka úrokové sazby musí být vyjádřena jako násobky 0,01 procentního bodu. V případě nabídky pro měnový swap na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou musí být swapové body kotovány v souladu se všeobecnými tržními zvyklostmi a vyjádřeny jako násobky 0,01 swapového bodu.

Minimální částka nabídky pro hlavní refinanční operace činí 1 000 000 EUR. Nabídky přesahující tuto částku musí být vyjádřeny jako násobky 100 000 EUR. Stejná výše minimální nabídky a násobky platí i pro operace jemného doladění a strukturální operace. Minimální částka nabídky se vztahuje na každou jednotlivou úroveň úrokové sazby/ceny/swapového bodu.

Pro dlouhodobější refinanční operace stanoví každá národní centrální banka minimální částku nabídky v rozmezí od 10 000 EUR do 1 000 000 EUR. Nabídky přesahující tuto částku musí být vyjádřeny jako násobky 10 000 EUR. Minimální částka nabídky se vztahuje na každou jednotlivou úroveň úrokové sazby.

ECB může stanovit horní hranici nabídek, aby tak zabránila podávání nepřiměřeně vysokých nabídek. Každá takováto horní hranice je vždy uvede v oznámení o vyhlášení nabídkového řízení.

Očekává se, že protistrany jsou vždy schopny pokrýt částku, která jim bude přidělena, dostačujícím objemem podkladových aktiv ⁽²⁸⁾. Smluvní nebo veřejnoprávní úprava uplatňovaná danou národní centrální bankou umožní uvalení sankce v případě, kdy protistrana není schopná převést dostatečný objem podkladových aktiv nebo hotovosti, aby vypořádala částku, která jí byl v rámci operace nabídkového řízení přidělena.

⁽²⁵⁾ Při měnových swapech na základě nabídkových řízení s pevnou sazbou uvede protistrana pevnou částku měny, se kterou si přeje s Eurosystemem obchodovat.

⁽²⁶⁾ Pokud jde o vydávání dluhových cenných papírů ECB, může ECB rozhodnout, že nabídky mají být vyjádřeny spíše ve formě ceny než úrokové sazby. V takových případech se cena zaznamená jako procentuální podíl nominální hodnoty.

⁽²⁷⁾ Při měnových swapech s proměnlivou sazbou musí protistrana uvést pevně stanovený objem měny a odpovídající úroveň swapových bodů, se kterým si přeje s Eurosystemem obchodovat.

⁽²⁸⁾ Nebo vypořádat v hotovosti v případě operací na absorpci likvidity.

Nabídky lze odvolat až do lhůty pro podávání nabídek. Nabídky podané po lhůtě stanovené v oznámení o vyhlášení nabídkového řízení jsou neplatné. Dodržení lhůty posuzují národní centrální banky. Národní centrální banky vyřadí všechny nabídky protistrany, jestliže úhrnná částka nabídky přesáhne horní hranici nabídek stanovenou ECB. Národní centrální banky rovněž vyřadí jakoukoli nabídku, která je nižší než minimální částka nabídek, nebo je nižší než minimální, respektive vyšší než maximální přijímaná úroková sazba/cena/swapový bod. Národní centrální banky dále mohou vyřadit nabídky, které jsou neúplné nebo nemají stanovenou formu. Pokud je nabídka vyřazena, uvědomí příslušná národní centrální banka protistranu o svém rozhodnutí dříve, než dojde k přidělování.

5.1.5 Postupy přidělování

a) Operace nabídkového řízení s pevnou sazbou

Při přidělování v rámci nabídkových řízení s pevnou sazbou se nabídky obdržené od protistran sečtou. Jestliže úhrnná částka nabídky přesáhne celkový objem likvidity, která má být přidělena, uspokojují se podané nabídky poměrně na základě poměru přidělovaného objemu k úhrnné částce nabídky (viz rámeček 4). Částka přidělená každé protistraně se zaokrouhlí na nejbližší celé euro. ECB se však může rozhodnout, že v nabídkovém řízení s pevnou sazbou přidělí každému účastníkovi minimální částku/poměr.

RÁMEČEK 4

Přidělování při nabídkových řízeních s pevnou sazbou

Kde:

A: celkový přidělovaný objem

n: celkový počet protistran

a_i : částka nabídky i -té protistrany

all%: procentuální podíl na přidělení

all_i : celková částka přidělená i -té protistraně

Procentuální podíl na přidělení je:

$$all\% = \frac{A}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

Částka přidělená i -té protistraně je:

$$all_i = all\% \times (a_i)$$

b) Nabídková řízení s proměnlivou sazbou v eurech

Při přidělování v rámci nabídkových řízení na poskytování likvidity s proměnlivou sazbou v eurech se nabídky seřazují sestupně podle nabídnutých úrokových sazeb. Nabídky s nejvyššími úrovněmi úrokových sazeb jsou uspokojovány přednostně a nabídky s následujícími nižšími úrokovými sazbami jsou přijímány, dokud není celkový objem likvidity k přidělení vyčerpán. Pokud při nejnižší přijaté úrovni úrokové sazby (tj. mezní úroková sazba), přesáhne úhrnná částka nabídky zbývající objem k přidělení, přidělí se tento zbývající objem mezi nabídky poměrně na základě poměru zbývajícího přidělovaného objemu k úhrnné částce nabídky s mezní úrokovou sazbou (viz rámeček 5). Objem přidělovaný každé protistraně se zaokrouhlí na nejbližší celé euro.

RÁMEČEK 5

Přidělování při nabídkových řízeních s proměnlivou sazbou v eurech

(uváděný příklad se vztahuje na nabídky uváděné ve formě úrokových sazeb)

Kde:

A: celkový přidělovací objem

r_s : s-tá nabídka úrokové sazby podaná protistranami

n: celkový počet protistran

$a(r_s)_i$: částka nabídky při s-té úrokové sazbě (r_s) podaná i-tou protistranou

$a(r_s)$: celková částka nabídky při s-té úrokové sazbě (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^n a(r_s)_i$$

r_m : mezní úroková sazba

$r_1 \geq r_s \geq r_m$ pro nabídková řízení na poskytnutí likvidity,

$r_m \geq r_s \geq r_1$ pro nabídková řízení na absorpci likvidity

r_{m-1} : úroková sazba předcházející mezní úrokové sazbě (poslední úroková sazba, při které jsou nabídky uspokojovány v plné výši),

$r_{m-1} > r_m$ pro nabídková řízení na poskytnutí likvidity,

$r_m > r_{m-1}$ pro nabídková řízení na absorpci likvidity

$all\%(r_m)$: procentuální podíl na přidělení při mezní úrokové sazbě

$all(r_s)_i$: přidělení i-té protistraně při s-té úrokové sazbě

all_i : celková částka přidělená i-té protistraně

Procentuální podíl na přidělení při mezní úrokové sazbě:

$$all\%(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

Přidělení i-té protistraně při mezní úrokové sazbě je:

$$all(r_m)_i = all\%(r_m) \times a(r_m)_i$$

Celková částka přidělená i-té protistraně je:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)_i + all(r_m)_i$$

Při přidělování v rámci nabídkových řízení na absorpci likvidity s proměnlivou sazbou (které mohou být například využity pro vydávání dluhových cenných papírů a příjem termínovaných vkladů) se nabídky seřazují vzestupně podle nabídnutých úrokových sazeb (nebo sestupně podle nabízených cen). Nabídky s nejnižší úrokovou sazbou (nebo nejvyššími cenami) jsou uspokojovány přednostně a nabídky s následujícími vyššími úrokovými sazbami (nižšími cenami) jsou přijímány, dokud není celkový objem likvidity k absorbování vyčerpán. Pokud při nejvyšší přijaté úrovni úrokové sazby, respektive nejnižší ceně (tj. mezní úroková sazba/cena), přesáhne úhrnná částka nabídky zbývající objem k přidělení, přidělí se tento zbývající objem mezi nabídky poměrně na základě poměru zbývajícího přidělovacího objemu k úhrnné částce nabídky s mezní úrokovou sazbou (viz rámeček 5). Při vydávání dluhových cenných papírů se objem přidělovací každé protistraně zaokrouhlí na nejbližší násobek nominální hodnoty dluhových

cenných papírů. U ostatních operací na absorpci likvidity se objem přidělovaný každé protistraně zaokrouhlí na nejbližší celé euro.

ECB se může rozhodnout, že v nabídkovém řízení s proměnlivou sazbou přidělí každému úspěšnému účastníkovi minimální částku.

c) Nabídková řízení s proměnlivou sazbou pro měnové swapy

Při přidělování v rámci nabídkových řízení na poskytnutí likvidity s proměnlivou sazbou pro měnové swapy se nabídky seřazují vzestupně podle nabízených swapových bodů ⁽²⁹⁾. Nabídky s nejnižšími swapovými body jsou uspokojovány přednostně a nabídky s následujícími vyššími swapovými body jsou přijímány, dokud není celkový objem pevně stanovené měny k přidělení vyčerpán. Pokud při nejvyšší přijaté nabídce swapových bodů (tj. mezní nabídka swapových bodů) přesáhne úhrnná částka nabídky zbývající objem k přidělení, přidělí se tento zbývající objem mezi nabídky poměrně na základě poměru zbývajícího přidělovaného objemu k úhrnné částce nabídky s mezními swapovými body (viz rámeček 6). Objem přidělovaný každé protistraně se zaokrouhlí na nejbližší celé euro.

RÁMEČEK 6

Přidělování při nabídkových řízeních s proměnlivou sazbou pro měnové swapy

Kde:

A: celkový přidělovaný objem

Δ_s : s-tá nabídka swapového bodu podaná protistranami

n: celkový počet protistran

$a(\Delta_s)_i$: částka nabídky při s-té nabídce swapového bodu (Δ_s) podané i-tou protistranou

$a(\Delta_s)$: celková částka nabídky při s-té nabídce swapového bodu (Δ_s)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^n a(\Delta_s)_i$$

Δ_m : mezní nabídka swapového bodu

$\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_1$ pro měnové swapy na poskytnutí likvidity,

$\Delta_1 \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ pro měnové swapy na absorpci likvidity

Δ_{m-1} : nabídka swapového bodu předcházející mezní nabídce swapového bodu (poslední nabídka swapového bodu, při které jsou nabídky ještě plně uspokojeny),

$\Delta_m > \Delta_{m-1}$ pro měnové swapy na poskytnutí likvidity,

$\Delta_{m-1} > \Delta_m$ pro měnové swapy na absorpci likvidity

$\text{all}(\Delta_m)$: procentuální podíl na přidělení při mezní nabídce swapového bodu

$\text{all}(\Delta_s)_i$: přidělení i-té protistraně při s-té nabídce swapového bodu

all_i : celková částka přidělená i-té protistraně

⁽²⁹⁾ Nabídky swapových bodů jsou uváděny vzestupně, přičemž se bere ohled na algebraické znaménko nabídky, které závisí na znaménku rozdílu úrokové sazby mezi cizí měnou a eurem. Jestliže je při splatnosti swapu úroková sazba cizí měny vyšší než odpovídající úroková sazba eura, je nabídka swapového bodu kladná (tj. euro je vůči cizí měně nabízeno s navýšením). Opačně platí, že jestliže je úroková sazba cizí měny nižší než odpovídající úroková sazba eura, je nabídka swapového bodu záporná (tj. euro je vůči cizí měně nabízeno se srážkou).

Procentuální podíl na přidělení při mezní nabídce swapového bodu je:

$$all\%(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

Přidělení i-té protistraně při mezní nabídce swapového bodu je:

$$all(\Delta_m)_i = all\%(\Delta_m) \times a(\Delta_m)_i$$

Celková částka přidělení i-té protistraně je:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_i + all(\Delta_m)_i$$

Při přidělování v rámci nabídkových řízení na absorpci likvidity s proměnlivou sazbou pro měnové swapy se nabídky seřazují sestupně podle uváděných swapových bodů. Nabídky s nejvyššími uváděnými swapovými body jsou uspokojovány přednostně a nabídky s následujícími nižšími swapovými body jsou přijímány, dokud není pevně stanovený objem měny k přidělení vyčerpán. Pokud při nejnižší přijaté nabídce swapových bodů (tj. mezní nabídka swapových bodů) přesáhne úhrnná částka nabídky zbývající objem k přidělení, přidělí se tento zbývající objem mezi nabídky poměrně na základě poměru zbývajícího přidělovaného objemu k úhrnné částce nabídky s mezními swapovými body (viz rámeček 6). Objem přidělovaný každé protistraně se zaokrouhlí na nejbližší celé euro.

d) Druh aukce

V případě nabídkových řízení s proměnlivou sazbou může Eurosystem uplatňovat aukce s jednoduchou nebo s násobnou sazbou. Při aukci s jednoduchou sazbou (holandská aukce) se přidělovací úroková sazba/cena/swapový bod uplatňovaná/y pro všechny uspokojené nabídky rovná mezní úrokové sazbě/ceně/swapovému bodu (tj. takové hodnotě, při které je celé přidělované množství vyčerpáno). Při aukci s násobnou sazbou (americká aukce) se přidělovací úroková sazba/cena/swapový bod uplatňovaná/y pro všechny uspokojené nabídky rovná úrokové sazbě/ceně/swapovému bodu nabídnuté/mu pro každou jednotlivou nabídku.

5.1.6 Vyhlášení výsledků nabídkového řízení

Výsledky standardních a rychlých nabídkových řízení se vyhláší prostřednictvím komunikačních služeb. Národní centrální banky mohou navíc protistranám, které nemají přístup ke komunikačním službám, oznámit výsledky přidělení přímo. Oznámení o výsledcích nabídkového řízení obvykle obsahuje tyto informace:

- referenční číslo operace nabídkového řízení,
- datum operace nabídkového řízení,
- typ operace,
- splatnost operace,
- celkovou částku nabídky protistran Eurosystemu,
- počet účastníků,
- dotčené měny (v případě měnových swapů),
- celkový přidělený objem,
- procento přidělení (v případě nabídkových řízení s pevnou sazbou),

- spotový směnný kurz (v případě měnových swapů),
- přijatou mezní úrokovou sazbu/cenu/swapový bod a procento přidělení při mezní úrokové sazbě/ceně/swapovém bodu (v případě nabídkových řízení s proměnlivou sazbou),
- nejnižší a nejvyšší sazbu nabídky a vážený průměr sazby přidělení (v případě aukcí s násobnou sazbou),
- případně datum zahájení a datum splatnosti operace, nebo hodnotu ke dni a datum splatnosti nástroje (v případě vydávání dluhových cenných papírů),
- případně minimální jednotlivou částku přidělení,
- případně minimální poměr přidělení,
- denominaci dluhových cenných papírů (v případě vydávání dluhových cenných papírů) a
- kód ISIN emise (v případě vydávání dluhových cenných papírů).

Národní centrální banky úspěšným účastníkům přímo potvrdí jednotlivé výsledky přidělení.

5.2 Postupy dvoustranných operací

a) Obecně

Národní centrální banky mohou provádět operace na základě dvoustranných postupů⁽³⁰⁾. Tyto postupy mohou být použity pro operace jemného doladění na volném trhu a pro strukturální přímé operace. Jsou definovány v širším smyslu jako jakékoliv postupy, při kterých Eurosystem provádí transakci s jednou nebo několika protistranami bez nabídkového řízení. V tomto ohledu je možné rozlišovat dva rozdílné typy dvoustranných postupů: operace, při kterých jsou protistrany kontaktovány přímo Eurosystemem, a operace prováděné prostřednictvím burz cenných papírů a zprostředkovatelů.

b) Přímý kontakt s protistranami

Při tomto postupu národní centrální banky přímo kontaktují jednu nebo několik domácích protistran, které jsou vybrány na základě kritérií uvedených v bodu 2.2. Národní centrální banky rozhodnou podle přesných pokynů vydaných ECB o tom, zda s protistranami uzavřou dohodu. Transakce se vypořádávají prostřednictvím národních centrálních bank.

Pokud by Rada guvernérů ECB rozhodla, že dvoustranné operace může být za výjimečných okolností provádět rovněž ECB sama (nebo prostřednictvím jedné nebo více národních centrálních bank vystupujících jako výkonný nástroj ECB), postupy těchto operací se odpovídajícím způsobem upraví. V takovém případě ECB (nebo národní centrální banka/y vystupující jako výkonný nástroj ECB) přímo kontaktuje jednu nebo více protistran v eurozóně, vybraných podle kritérií uvedených v bodu 2.2. ECB (nebo národní centrální banka/y vystupující jako výkonný nástroj ECB) rozhodne o tom, zda s protistranami uzavře dohodu. Transakce se nicméně vypořádají decentralizovaně prostřednictvím národních centrálních bank.

Dvoustranné operace prostřednictvím přímého kontaktu lze použít při reverzních transakcích, přímých transakcích, měnových swapech a příjmu termínovaných vkladů.

c) Operace prováděné prostřednictvím burz cenných papírů a makléřů

Národní centrální banky mohou přímé transakce vykonávat prostřednictvím burz cenných papírů a makléřů. Okruh protistran není pro tyto operace předem omezen a postupy jsou přizpůsobeny tržním zvyklostem pro obchodovaný dluhový nástroj. Rada guvernérů ECB rozhodne o tom, zda za výji-

⁽³⁰⁾ Rada guvernérů ECB rozhodne o tom, zda ECB může za výjimečných okolností provést dvoustranné operace jemného doladění sama.

mečných okolností může provádět přímé operace jemného doladění prostřednictvím burz cenných papírů a makléřů ECB sama (nebo jedna nebo více národních centrálních bank vystupujících jako výkonný nástroj ECB).

d) Vyhlášení dvoustranných operací

Dvoustranné operace se obvykle vyhláší veřejně a předem. ECB se kromě toho může rozhodnout veřejně nevyhlásit výsledky dvoustranných operací.

e) Obchodní dny

ECB se může rozhodnout provádět dvoustranné operace jemného doladění kterýkoli obchodní den Euro systému. Těchto operací se účastní pouze národní centrální banky členských států, ve kterých jsou den obchodu, den zúčtování a den úhrady obchodními dny národní centrální banky.

Přímé dvoustranné operace pro strukturální účely se obvykle provádějí a vypořádávají pouze ve dnech, které jsou obchodními dny národních centrálních bank ve všech členských státech.

5.3 Postupy vypořádávání

5.3.1 Obecně

Peněžní transakce vztahující se k využití stálých facilit Euro systému nebo účasti na operacích na volném trhu se vypořádávají na účtech protistran u národních centrálních bank (nebo na účtech zúčtovacích bank účastnících se TARGETu). Peněžní transakce jsou vypořádávány pouze po (nebo v okamžiku) konečného převodu podkladových aktiv. Tato skutečnost naznačuje, že podkladová aktiva musí být buď již předem složena na bezpečný depozitní účet u národních centrálních bank, nebo vypořádána na vnitrodenním základě dodání proti zaplacení. Převod podkladových aktiv se provádí prostřednictvím účtů protistran pro zúčtování cenných papírů při systémech vypořádání obchodů s cennými papíry, který splňuje minimální standardy stanovené ECB⁽³¹⁾. Protistrany, které nemají bezpečné depozitní účty u národních centrálních bank nebo účty pro zúčtování cenných papírů při systémech vypořádání obchodů s cennými papíry, splňující minimální standardy stanovené ECB, mohou transakce s podkladovými aktivy vypořádat prostřednictvím účtu pro zúčtování cenných papírů nebo bezpečného depozitního účtu korespondentské úvěrové instituce.

Další podrobnosti týkající se postupů pro vypořádávání jsou vymezeny smluvní úpravou uplatňovanou národními centrálními bankami (nebo ECB) v případě specifických nástrojů měnové politiky. Postupy pro vypořádávání se mezi jednotlivými národními centrálními bankami mohou z důvodu rozdílů ve vnitrostátních právních předpisech a provozních postupech mírně lišit.

5.3.2 Vypořádávání operací na volném trhu

Operace na volném trhu založené na standardních nabídkových řízeních (tj. hlavní refinanční operace, dlouhodobější refinanční operace a strukturální operace) se běžně vypořádávají první den následující po dni obchodu, kdy jsou otevřeny všechny příslušné národní systémy RTGS a všechny příslušné systémy vypořádání obchodů s cennými papíry. Euro systém se v zásadě snaží vypořádat všechny transakce, které se vztahují k jeho operacím na volném trhu ve stejnou dobu ve všech členských státech a se všemi protistranami, které poskytly dostatečná podkladová aktiva. Avšak vzhledem k provozním omezením a technickým vlastnostem systémů vypořádání obchodů s cennými papíry se časové rozvržení v rámci zúčtovacího dne hlavních a dlouhodobějších refinančních operací může v prostoru eurozóny lišit. Doba vypořádání hlavních a dlouhodobějších refinančních operací zpravidla koliduje s dobou splacení předchozí operace obdobné splatnosti.

Euro systém se snaží vypořádat operace na volném trhu, které jsou založeny na rychlých nabídkových řízeních a dvoustranných postupech, v den obchodu. Euro systém však může z provozních důvodů pro tyto operace příležitostně použít jiné zúčtovací dny, zejména pak pro přímé transakce (jak pro účely jemného doladění, tak pro strukturální účely) a měnové swapy (viz tabulka 3).

⁽³¹⁾ Popis standardů k využití způsobilých systémů vypořádání obchodů s cennými papíry v eurozóně a aktualizovaný seznam způsobilých spojení mezi těmito systémy lze najít na webové stránce ECB (www.ecb.int).

TABULKA 3
Běžné zúčtovací dny pro operace Eurosystemu na volném trhu⁽¹⁾

Nástroj měnové politiky	Zúčtovací dny operací založených na standardních nabídkových řízeních	Zúčtovací dny operací založených na rychlých nabídkových řízeních nebo dvoustranných postupech
Reverzní transakce	T + 1 ⁽¹⁾	T
Přímé transakce	—	podle tržní úmluvy pro podkladová aktiva
Vydávání dluhových cenných papírů	T + 1	—
Ménové swapy	—	T, T + 1 nebo T + 2
Příjem termínovaných vkladů	—	T

⁽¹⁾ „T“ označuje den obchodu. Zúčtovací den odkazuje na obchodní dny Eurosystemu.

⁽²⁾ Pokud běžný zúčtovací den hlavních nebo dlouhodobějších refinančních operací připadá na bankovní svátek, může se ECB rozhodnout použít jiný zúčtovací den, při možnosti vypořádání ve stejný den. Zúčtovací dny hlavních a dlouhodobějších refinančních operací jsou specifikovány předem v kalendáři operací nabídkových řízení Eurosystemu (viz bod 5.1.2).

5.3.3 Postupy na konci dne

Postupy na konci dne jsou specifikovány v dokumentaci vztahující se k národním systémům RTGS a k TARGETu. Dobou uzavření TARGETu je zpravidla 18.00 hodin času ECB (SEČ). Po uzavření nepřijímají národní systémy RTGS ke zpracování již žádné další platební příkazy, ačkoli zbývající platební příkazy přijaté před uzávěrkou jsou ještě zpracovány. Požadavky protistran na přístup k mezní výpůjční facilitě nebo vkladové facilitě musí být dotčeným národním centrálním bankám předloženy nejpozději 30 minut po skutečném čase uzavření TARGETu⁽³²⁾.

Jakékoli záporné zůstatky na účtech pro zúčtování (v národních systémech RTGS) způsobilých protistran, které na nich zbývají po ukončení kontrolních postupů na konci dne, se automaticky považují za požadavek na přístup k mezní výpůjční facilitě (viz bod 4.1).

KAPITOLA 6

6. ZPŮSOBILÁ AKTIVA

6.1 Obecně

Článek 181 statutu ESCB stanoví, že ECB a národní centrální banky mohou obchodovat na finančních trzích prostřednictvím nákupu a prodeje podkladových aktiv, a to přímo nebo na základě dohod o zpětném odkupu, a vyžaduje, aby všechny úvěrové operace Eurosystemu byly dostatečně zajištěny. Všechny operace Eurosystemu na poskytnutí likvidity jsou tedy založeny na podkladových aktivech poskytnutých protistranami, a to buď ve formě převodu vlastnictví aktiv (v případě přímých transakcí nebo dohod o zpětném odkupu), nebo ve formě zástavy příslušných aktiv (v případě zajištěných úvěrů)⁽³³⁾.

⁽³²⁾ Uzávěrka pro podávání žádostí o přístup ke stálým facilitám Eurosystemu se poslední obchodní den udržovacího období minimálních rezerv Eurosystemu prodlužuje o dalších 30 minut.

⁽³³⁾ Přímé a reverzní operace na volném trhu na absorpci likvidity jsou rovněž založeny na podkladových aktivech. Kritéria způsobilosti podkladových aktiv reverzních operací na volném trhu na absorpci likvidity jsou shodná s kritérii způsobilosti uplatňovanými pro podkladová aktiva reverzních operací na volném trhu na poskytnutí likvidity. Avšak v případě operací na absorpci likvidity nejsou uplatňovány ani počáteční marže ani srážky při ocenění.

Vzhledem k záměru ochránit Eurosystem před ztrátami z jeho operací měnové politiky, zajistit rovné zacházení s protistranami a posílit provozní účinnost, musí podkladová aktiva splňovat určitá kritéria, aby mohla být považována za způsobilá pro operace měnové politiky Eurosystemu.

Má se za to, že harmonizace kritérií způsobilosti v celé eurozóně by přispěla k zajištění rovného zacházení a provozní účinnosti. Zároveň musí být věnována patřičná pozornost existujícím rozdílům ve finanční struktuře mezi členskými státy. Výhradně pro vnitřní potřeby Eurosystemu se tedy rozlišuje mezi dvěma kategoriemi aktiv způsobilých pro operace měnové politiky Eurosystemu. Tyto dvě kategorie se označují jako „řád 1“ a „řád 2“:

- řád 1 se skládá z obchodovatelných dluhových nástrojů splňujících jednotná kritéria způsobilosti specifikovaná ECB, která jsou platná v celé eurozóně, a
- řád 2 se skládá z doplňujících aktiv, obchodovatelných i neobchodovatelných, která se pro vnitrostátní finanční trhy a bankovní systémy vyznačují zvláštní důležitostí a pro která stanovují kritéria způsobilosti národní centrální banky, s výhradou minimálních kritérií způsobilosti stanovovaných ECB. Specifická kritéria způsobilosti pro řád 2 uplatňovaná příslušnými národními centrálními bankami podléhají schválení ECB.

Pokud jde o kvalitu aktiv a jejich způsobilost pro různé druhy operací měnové politiky Eurosystemu, není mezi oběma řády činěn žádný rozdíl (kromě skutečnosti, že aktiva řádu 2 nejsou Eurosystemem zpravidla využívána při přímých transakcích). Aktiva způsobilá pro operace měnové politiky Eurosystemu mohou být rovněž využita jako podkladová aktiva pro vnitrodenní úvěry⁽³⁴⁾.

Aktiva řádu 1 a 2 podléhají opatřením ke kontrole rizika podle bodu 6.4.

Protistrany Eurosystemu mohou způsobilá aktiva využívat na přeshraničním základě, tj. mohou získávat finanční prostředky z národní centrální banky členského státu, ve kterém jsou usazeny, využitím aktiv nacházejících se v jiném členském státě (viz bod 6.6).

6.2 Aktiva řádu 1

ECB stanoví a vede seznam aktiv řádu 1. Tento seznam je přístupný veřejnosti⁽³⁵⁾.

Dluhové cenné papíry vydávané ECB jsou vedeny jako aktiva řádu 1. Dluhové cenné papíry vydané národními centrálními bankami před přijetím eura v jejich členském státě jsou rovněž zařazena na seznam aktiv řádu 1.

Na ostatní aktiva řádu 1 se vztahují tato kritéria způsobilosti (viz také tabulka 4):

- musí se jednat o dluhové nástroje, které: a) znějí na předem stanovenou částku jistiny a b) mají kupón, který nemůže vést k zápornému hotovostnímu toku. Tento kupón by měl navíc být: i) kupónem s nulovou sazbou; ii) kupónem s pevnou sazbou nebo iii) kupónem s proměnlivou sazbou vázanou na referenční úrokovou sazbu. Kupón může být vázán na změnu hodnocení samotného vydavatele. Dluhopisy vázané na inflaci jsou rovněž způsobilé. Tyto charakteristiky musí být zachovány až do okamžiku umocnění⁽³⁶⁾,
- musí splňovat vysoké úvěrové standardy. Při hodnocení úvěrového standardu dluhového nástroje bere ECB mimo jiné v úvahu dostupná hodnocení tržními agenturami, záruky⁽³⁷⁾ poskytnuté finančně zdravými ručiteli⁽³⁸⁾ a rovněž některá institucionální kritéria, která by zajistila zejména vysokou ochranu držitelů nástroje⁽³⁹⁾,

⁽³⁴⁾ ECB může národním centrálním bankám navíc umožnit, aby za způsobilá aktiva pro vnitrodenní úvěry považovaly některé druhy aktiv, která nejsou považována za způsobilá jako podkladová aktiva pro účely operací měnové politiky Eurosystemu (viz poznámka pod čarou 17 v této kapitole).

⁽³⁵⁾ Tento seznam je zveřejňován a denně aktualizován na webové stránce ECB (www.ecb.int).

⁽³⁶⁾ Dluhové nástroje udělující práva k jistině nebo úroku, která jsou podřízena právům držitelů jiných dluhových nástrojů stejného emitenta (nebo v rámci strukturované emise podřízeny ostatním tranšům stejné emise), jsou z řádu 1 vyloučeny.

⁽³⁷⁾ Způsobilé záruky musí být bezpodmínečné a splatné na první požádání. Musí být platné podle práva, kterým se záruka řídí, a vymahatelné podle práva země eurozóny.

⁽³⁸⁾ Ručitelé musí být usazeni v EHP.

⁽³⁹⁾ Dluhové nástroje vydávané úvěrovými institucemi, které zcela nesplňují kritéria stanovená v čl. 22 odst. 4 směrnice o SKIPCP (směrnice 88/220/EHS, kterou se mění směrnice 85/611/EHS), jsou přijímány do řádu 1 pouze tehdy, jestliže je každé emisi jako takové uděleno ohodnocení (hodnotící agenturou), které ukazuje, že z pohledu Eurosystemu tento nástroj splňuje vysoké úvěrové standardy. Způsobilost dluhových nástrojů vydávaných v rámci emisních programů se hodnotí na základě jednotlivých ohodnocení každé konkrétní emise v rámci tohoto programu.

- musí být převoditelné v zaknihované formě,
- musí být uloženy/registrovány (vydány) v EHP, a to u centrální banky nebo u střediska evidence cenných papírů, které splňuje minimální standardy stanovené ECB. Musí být drženy (vypořádány) v eurozóně prostřednictvím účtu u Eurosystemu nebo u systému vypořádání obchodů s cennými papíry, který splňuje standardy stanovené ECB (aby bezvadnost zajištění a jeho realizace podléhaly právu země eurozóny). Pokud středisko evidence cenných papírů, ve kterém je aktivum vydáno, a systém vypořádání obchodů s cennými papíry, ve kterém je drženo, nejsou totožné, musí být obě tyto instituce propojeny spojením schváleným ECB ⁽⁴⁰⁾,
- musí být denominovány v eurech ⁽⁴¹⁾,
- musí být vydány (nebo případně jištěny) subjekty usazenými v EHP ⁽⁴²⁾,
- musí být registrovány nebo kotovány na regulovaném trhu, jak je definován ve směrnici o investičních službách ⁽⁴³⁾, nebo registrovány, kotovány nebo obchodovány na určitých neregulovaných trzích, jak jsou vymezeny ECB ⁽⁴⁴⁾. Kromě toho může ECB při určování způsobilosti jednotlivých dluhových nástrojů zohlednit likviditu trhu.

I přes jejich zařazení na seznam aktiv řádu 1 nesmí protistrana jako podkladová aktiva předložit dluhové nástroje vydané nebo zaručené protistranou nebo jakýmkoli jiným subjektem, se kterým je protistrana úzce propojena ⁽⁴⁵⁾ ve smyslu směrnice 2000/12/ES o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu ⁽⁴⁶⁾ ⁽⁴⁷⁾.

I přes jejich zařazení na seznam aktiv řádu 1 mohou národní centrální banky rozhodnout, že jako podkladová aktiva nebudou přijímat tyto nástroje:

- dluhové nástroje splatné přede dnem splatnosti operace měnové politiky, pro kterou jsou využívány jako podkladová aktiva ⁽⁴⁸⁾, a
- dluhové nástroje s příjmovým tokem (např. kupónovou platbou) během období do dne splatnosti operace měnové politiky, pro kterou jsou využívány jako podkladová aktiva.

Všechna aktiva řádu 1 mohou být využita na přeshraničním základě, kdy protistrana může získat úvěr od národní centrální banky členského státu, ve kterém je protistrana usazena, využitím nástrojů řádu 1 nacházejících se v jiném členském státě (viz bod 6.6).

Aktiva řádu 1 jsou způsobilá pro všechny operace měnové politiky, které jsou založeny na podkladových aktivech, tj. reverzní a přímé operace na volném trhu, a pro využití mezní výpůjční facility.

⁽⁴⁰⁾ Popis standardů pro způsobilé systémy vypořádání obchodů s cennými papíry v eurozóně a aktualizovaný seznam způsobilých spojení mezi těmito systémy lze nalézt na webové stránce ECB (www.ecb.int).

⁽⁴¹⁾ Euro jako takové nebo jeho národní denominace.

⁽⁴²⁾ Požadavek, aby vydávající subjekt byl usazen v EHP, se nevztahuje na mezinárodní a nadnárodní instituce.

⁽⁴³⁾ Směrnice Rady 93/22/EHS ze dne 10. května 1993 o investičních službách v oblasti cenných papírů (Úř. věst. L 141, 11.6.1993, s. 27).

⁽⁴⁴⁾ Dluhové nástroje vydávané úvěrovými institucemi, které zcela nesplňují kritéria stanovená v čl. 22 odst. 4 směrnice o SKIPCP (směrnice 88/220/EHS, kterou se mění směrnice 85/611/EHS), jsou přijímány do řádu 1 pouze tehdy, jestliže jsou registrovány nebo kotovány na regulovaném trhu, jak je vymezen ve směrnici o investičních službách (směrnice 93/22/EHS) a splňují požadavky směrnice o prospektu (směrnice 89/298/EHS).

⁽⁴⁵⁾ Pokud protistrana využívá aktiva, která nesmí používat nebo pokračovat v jejich používání k zajištění nesplaceného úvěru z důvodu totožnosti jejich vydavatele/ručitele nebo existence úzkého propojení mezi nimi, je povinna o tom okamžitě uvědomit příslušnou národní centrální banku. Tato aktiva se při následujícím dni oceňování ocení nulovou hodnotou a může dojít k výzvě k dodatečné úhradě (viz příloha 6).

⁽⁴⁶⁾ Ustanovení čl. 1 odst. 26 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu (Úř. věst. L 126, 26.5.2000, s. 1) zní:

„úzkým propojením“ se rozumí stav, kdy jsou dvě nebo více fyzických či právnických osob spojeny:

- a) účastí, čímž se rozumí držení, přímé nebo kontrolou, nejméně 20 % hlasovacích práv nebo základního kapitálu některého podniku, nebo
- b) kontrolou, čímž se rozumí vztah mezi mateřským a dceřiným podnikem ve všech případech uvedených v čl. 1 odst. 1 a 2 směrnice 83/349/EHS nebo obdobný vztah mezi fyzickou či právnickou osobou a podnikem; dceřiný podnik jiného dceřiného podniku se rovněž považuje za dceřiný podnik mateřského podniku, který stojí v čele těchto podniků. Stav, kdy jsou dvě nebo více fyzických či právnických osob trvale vázány k jedné a téže osobě vztahem kontroly, se rovněž považuje za úzké propojení mezi těmito osobami“.

⁽⁴⁷⁾ Toto ustanovení se nevztahuje na i) úzké propojení mezi protistranou a orgány veřejné moci zemí EHP; ii) obchodní směňky, za které kromě protistrany ručí přinejmenším jeden subjekt (jiný než úvěrová instituce); iii) dluhové nástroje, které zcela splňují kritéria stanovená v čl. 22 odst. 4 směrnice o SKIPCP (směrnice 88/220/EHS, kterou se mění směrnice 85/611/EHS); nebo iv) případy, při kterých jsou dluhové nástroje chráněny zvláštními právními zárukami srovnatelnými s iii).

⁽⁴⁸⁾ Pokud by měly národní centrální banky umožnit využití nástrojů se splatností kratší, než je splatnost operací měnové politiky, pro které slouží jako podkladová aktiva, budou protistrany vyzvány k nahrazení takovýchto aktiv ke dni splatnosti nebo před jeho uplynutím.

6.3 Aktiva řádu 2 ⁽⁴⁹⁾

Kromě dluhových nástrojů splňujících kritéria způsobilosti pro aktiva řádu 1 mohou národní centrální banky považovat za způsobilá i jiná aktiva, aktiva řádu 2, která se pro národní finanční trhy a bankovní systémy vyznačují zvláštní důležitostí. Kritéria způsobilosti pro aktiva řádu 2 stanovují národní centrální banky v souladu s minimálními kritérii způsobilosti uvedenými níže. Specifická vnitrostátní kritéria způsobilosti pro řád 2 podléhají schválení ECB. Národní centrální banky stanoví a vedou seznam aktiv řádu 2. Tento seznam je přístupný veřejnosti ⁽⁵⁰⁾.

Aktiva řádu 2 musí splňovat tato minimální kritéria způsobilosti (viz také tabulka 4):

- mohou být dluhovými nástroji, které: a) znějí na předem stanovenou částku jistiny a b) mají kupón, který nemůže vést k zápornému hotovostním toku. Tento kupón měl navíc být: i) kupónem s nulovou sazbou; ii) kupónem s pevnou sazbou nebo iii) kupónem s proměnlivou sazbou vázanou na referenční úrokovou sazbu. Kupón může být vázán na změnu hodnocení samotného vydavatele. Dluhopisy vázané na inflaci jsou rovněž způsobilé. Tyto charakteristiky musí být zachovány až do okamžiku umožnění. Mohou být rovněž akciemi (obchodovanými na regulovaném trhu, jak je definován v nařízení o investičních službách ⁽⁵¹⁾). Akcie vydávané úvěrovými institucemi a dluhové nástroje vydávané úvěrovými institucemi, které zcela nesplňují kritéria stanovená v čl. 22 odst. 4 směrnice o SKIPCP nejsou obvykle způsobilé k zařazení na seznam aktiv řádu 2. ECB však může národním centrálním bankám povolit, aby takováto aktiva za určitých podmínek a omezení začlenila na své seznamy aktiv řádu 2,

TABULKA 4

Způsobilá aktiva pro měnové operace Eurosystemu

Kritérium	Řád 1	Řád 2
Druh aktiva	<ul style="list-style-type: none"> — dluhové cenné papíry ECB — ostatní obchodovatelné dluhové nástroje ⁽¹⁾ ⁽²⁾ 	<ul style="list-style-type: none"> — obchodovatelné dluhové nástroje ⁽¹⁾ — neobchodovatelné dluhové nástroje — akcie obchodované na regulovaném trhu
Postupy vypořádání	nástroje musí být centrálně uloženy v zaknihované formě u národní centrálních bank nebo systémů vypořádání obchodů s cennými papíry, které splňují minimální standardy ECB	aktiva musí být snadno přístupná národní centrální bance, která je začlenila na svůj seznam řádu 2
Druh vydavatele	<ul style="list-style-type: none"> — centrální banky — veřejný sektor — soukromý sektor ⁽³⁾ — mezinárodní a nadnárodní instituce 	<ul style="list-style-type: none"> — veřejný sektor — soukromý sektor ⁽⁴⁾

⁽⁴⁹⁾ Kromě aktiv řádu 2 způsobilých pro operace měnové politiky Eurosystemu může ECB národním centrálním bankám povolit, aby poskytovaly vnitrodenní úvěry proti dluhovým nástrojům, které jsou považovány za způsobilé pro vnitrodenní úvěry nezávisle na národních centrálních bankami EU a které: i) se nacházejí v zemích EHP mimo eurozónu; ii) jsou vydány subjekty usazenými v zemích EHP mimo eurozónu; a iii) jsou denominovány v měnách EHP (nebo jiných běžně obchodovaných měnách). Povolení ECB je podmíněno ochranou provozní účinnosti a vykonáním vhodné kontroly specifických právních rizik ve vztahu k takovýmto dluhovým nástrojům. V rámci eurozóny nesmějí být tyto dluhové nástroje použity na přeshraničním základě (tj. protistrany mohou tyto nástroje využít pouze k získání finančních prostředků přímo od národní centrální banky, které ECB povolila poskytovat vnitrodenní úvěry proti těmto aktivům).

⁽⁵⁰⁾ Tyto seznamy jsou zveřejňovány a denně aktualizovány na webové stránce ECB (www.ecb.int). V případě neobchodovatelných aktiv řádu 2 a dluhových nástrojů s omezenou likviditou a speciálními vlastnostmi se národní centrální banky mohou rozhodnout nezveřejňovat ve svém národním seznamu aktiv řádu 2 informace o jednotlivých emisích, emitentech/dlužnících nebo ručitelích, ale nabídnou alternativní informace k zajištění toho, aby si protistrany v celé eurozóně mohly snadno ověřit způsobilost konkrétního aktiva.

⁽⁵¹⁾ Směrnice Rady 93/22/EHS ze dne 10. května 1993 o investičních službách v oblasti cenných papírů (Úř. věst. L 141, 11.6.1993, s. 27).

Kritérium	Řád 1	Řád 2
Úvěrový standard	aktivum musí být ECB považováno za aktivum vysoké úvěrové kvality (což může zahrnovat i záruku poskytnutou ručitelem z EHP, který je ECB považován za finančně zdravého)	aktivum musí být národní centrální bankou, která jej zařadila na svůj seznam řádu 2, považováno za aktivum vysoké úvěrové kvality (což může zahrnovat i záruku poskytnutou ručitelem z eurozóny, který je národní centrální bankou, která aktivum zařadila na svůj seznam řádu 2, považován za finančně zdravého)
Místo usazení emitenta (nebo případně ručitele)	EHP ⁽⁵⁾	eurozóna
Umístění aktiva	— místo vydání: EHP — místo vypořádání: eurozóna ⁽⁶⁾	eurozóna ⁽⁶⁾
Měna	euro ⁽⁷⁾	euro ⁽⁷⁾
Poznámka: Přeshraniční použití	ano	ano

⁽¹⁾ Musí jak a) znít na předem stanovenou částku jistiny, tak b) mít kupón, který nemůže vést k zápornému hoto­vostnímu toku. Tento kupón by měl navíc být: i) kupónem s nulovou sazbou; ii) kupónem s pevnou sazbou nebo iii) kupónem s proměnlivou sazbou vázanou na referenční úrokovou sazbu. Kupón může být vázán na změnu hod­nocení samotného vydavatele. Dluhopisy vázané na inflaci jsou rovněž způsobilé. Tyto charakteristiky musí být zachovány až do okamžiku umožnění.

⁽²⁾ Dluhové nástroje udělující práva k jistině nebo úroku, která jsou podřízena právům držitelů jiných dluhových nástrojů stejného emitenta (nebo v rámci strukturované emise podřízeny ostatním tranšům stejné emise) jsou z řádu 1 vyloučeny.

⁽³⁾ Dluhové nástroje vydávané úvěrovými institucemi, které zcela nesplňují kritéria stanovená v čl. 22 odst. 4 směrnice o SKIPCP (směrnice 88/220/EHS, kterou se mění směrnice 85/611/EHS) jsou do prvního řádu přijímány pouze při splnění těchto tří podmínek. Za prvé, každé emisi musí být uděleno ohodnocení (hodnotící agenturou), které ukazuje, že z pohledu Eurosystemu tento dluhový nástroj splňuje vysoké úvěrové standardy. Způsobilost dluhových nástrojů vydávaných v rámci emisních programů se hodnotí na základě jednotlivých ohodnocení každé konkrétní emise v rámci tohoto programu. Za druhé, dluhový nástroj musí být registrován nebo kotován na regulovaném trhu, jak je vymezen ve směrnici o investičních službách (směrnice 93/22/EHS). Za třetí, dluhové nástroje musí splňovat požadavky směrnice o prospektu (89/298/EHS).

⁽⁴⁾ Akcie vydávané úvěrovými institucemi a dluhové nástroje vydávané úvěrovými institucemi, které zcela nesplňují kritéria stanovená v čl. 22 odst. 4 směrnice o SKIPCP, nejsou obvykle způsobilé k zařazení na seznam aktiv řádu 2. ECB však může národním centrálním bankám povolit, aby taková aktiva za určitých podmínek a omezení začle­nila na své seznamy aktiv řádu 2.

⁽⁵⁾ Požadavek, aby byl vydávající subjekt usazen v EHP, se nevztahuje na mezinárodní a nadnárodní instituce.

⁽⁶⁾ Aby bezvadnost zajištění a jeho realizace podléhaly právu země eurozóny.

⁽⁷⁾ Euro jako takové nebo jeho národní denominace.

— musí se jednat o dluhové cenné papíry nebo akcie vydané (nebo zaručené) ⁽³²⁾ subjekty, které jsou národními centrálními bankami, které tato aktiva zařadily na seznam řádu 2, považovány za finančně zdravé,

— musí být pro národní banku, která je začlenila na svůj seznam řádu 2, snadno dostupné,

— musí se nacházet v eurozóně (aby bezvadnost zajištění a jeho realizace podléhaly právu země eurozóny),

⁽³²⁾ Způsobilé záruky musí být bezpodmínečné a splatné na první výzvu. Musí být platné a vymahatelné v rámci právních předpisů, kterými se řídí poskytování záruk, a vymahatelné podle právních předpisů země eurozóny.

- musí být denominovány v eurech ⁽⁵³⁾,
- musí být vydány (nebo případně zaručeny) subjekty usazenými v eurozóně.

I přes jejich zařazení na seznam aktiv řádu 2 nesmí protistrana jako podkladová aktiva předložit dluhové cenné papíry nebo akcie protistrany nebo jakéhokoli jiného subjektu, se kterým je protistrana úzce propojena ⁽⁵⁴⁾ ve smyslu směrnice 2000/12/ES o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu ⁽⁵⁵⁾ ⁽⁵⁶⁾.

I přes jejich zařazení na seznam aktiv řádu 2 mohou národní centrální banky rozhodnout, že jako podkladová aktiva nebudou přijímat tyto nástroje:

- dluhové nástroje splatné přede dnem splatnosti operace měnové politiky, pro kterou jsou využívány jako podkladová aktiva ⁽⁵⁷⁾,
- dluhové nástroje s příjmovým tokem (např. kupónovou platbou) během období do dne splatnosti operace měnové politiky, pro kterou jsou využívány jako podkladová aktiva, nebo
- akcie s platbou jakéhokoli druhu nebo jakýmkoli jiným právem s nimi spojeným, které může ovlivnit jejich vhodnost coby podkladových aktiv pro období do dne splatnosti operace měnové politiky, pro kterou jsou využívány jako podkladová aktiva.

Aktiva řádu 2 způsobilá pro operace měnové politiky Eurosystemu mohou být využívány na přeshraničním základě, tj. protistrana může získávat finanční prostředky z národní centrální banky členského státu, ve kterém je usazena, s využitím aktiv nacházejících se v jiném členském státě (viz bod 6.6).

Aktiva řádu 2 jsou způsobilá pro reverzní transakce na volném trhu a pro využití mezní výpůjční facility. Obvykle nejsou využívána v přímých transakcích Eurosystemu.

6.4 Opatření ke kontrole rizika

Opatření ke kontrole rizika se vztahují na podkladová aktiva pro operace měnové politiky Eurosystemu za účelem ochrany Eurosystemu před riziky finanční ztráty, pokud by z důvodů nedodržení závazků protistrany musely být podkladová aktiva realizována. Opatření ke kontrole rizika, které má Eurosystem k dispozici jsou popsána v rámečku 7.

⁽⁵³⁾ Vyjádřeny jako takové nebo v národních denominacích eura.

⁽⁵⁴⁾ Pokud protistrana využívá aktiva, která nesmí používat nebo pokračovat v jejich používání k zajištění nesplaceného úvěru z důvodu existence úzkého propojení, je povinna o tom okamžitě uvědomit příslušnou národní centrální banku. Tato aktiva se při následujícím dni oceňování ocení nulovou hodnotou a může dojít k výzvě k dodatečné úhradě (viz příloha 6).

⁽⁵⁵⁾ Ustanovení čl. 1 odst. 26 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu (Úř. věst. L 126, 26.5.2000, s. 1) zní:

„úzkým propojením“ se rozumí stav, kdy jsou dvě nebo více fyzických či právnických osob spojeny:

- a) účastí, čímž se rozumí držení, přímé nebo kontrolou, nejméně 20 % hlasovacích práv nebo základního kapitálu některého podniku, nebo
- b) kontrolou, čímž se rozumí vztah mezi mateřským a dceřiným podnikem ve všech případech uvedených v čl. 1 odst. 1 a 2 směrnice 83/349/EHS nebo obdobný vztah mezi fyzickou či právnickou osobou a podnikem; dceřiný podnik jiného dceřiného podniku se rovněž považuje za dceřiný podnik mateřského podniku, který stojí v čele těchto podniků. Stav, kdy jsou dvě nebo více fyzických či právnických osob trvale vázány k jedné a téže osobě vztahem kontroly, se rovněž považuje za úzké propojení mezi těmito osobami“.

⁽⁵⁶⁾ Toto ustanovení se nevztahuje na i) úzké propojení mezi protistranou a orgány veřejné moci zemí EHP; ii) obchodní směny, za které kromě protistrany ručí přinejmenším jeden subjekt (jiný než úvěrová instituce); iii) dluhové nástroje, které zcela splňují kritéria stanovená v čl. 22 odst. 4 směrnice o SKIPCP (směrnice 88/220/EHS, kterou se mění směrnice 85/611/EHS); nebo iv) případy, při kterých jsou dluhové nástroje chráněny zvláštními právními zárukami srovnatelnými s iii).

⁽⁵⁷⁾ Pokud by měly národní centrální banky umožnit využití nástrojů se splatností kratší, než je splatnost operací měnové politiky, pro které slouží jako podkladová aktiva, budou protistrany vyzvány k nahrazení takovýchto aktiv k dni splatnosti nebo před jeho uplynutím.

RÁMEČEK 7

Opatření ke kontrole rizika— **Počáteční marže**

Eurosystém uplatňuje počáteční marže při svých reverzních transakcích na poskytnutí likvidity. To znamená, že protistrany musí poskytnout podkladová aktiva v hodnotě alespoň shodné s likviditou poskytnutou Eurosystémem plus hodnotou počáteční marže.

— **Srážky při ocenění**

Eurosystém při oceňování podkladových aktiv uplatňuje srážky při ocenění („haircuts“). To znamená, že hodnota podkladových aktiv se vypočítá v tržní hodnotě aktiva minus určité procento (srážka).

— **Variační marže (oceňování podle tržní hodnoty)**

Eurosystém vyžaduje specifickou marži, která se po dobu operace zachovává pro podkladová aktiva použitá při jeho reverzních transakcích na poskytnutí likvidity. To znamená, že pokud pravidelně měřená hodnota podkladových aktiv klesne pod určitou úroveň, vyzve národní centrální banka protistranu k dodání doplňujících aktiv nebo hotovosti (výzva k dodatkové úhradě). Obdobně, pokud hodnota podkladových aktiv po jejich přecenění přesáhne určitou úroveň, centrální banka protistraně vrátí nadbytečná aktiva nebo hotovost. (Výpočty vztahující se k provádění výzvy k dodatkové úhradě jsou uvedeny v rámečku 9.)

— **Omezení ve vztahu k emitentům/dlužníkům nebo ručitelům**

Eurosystém může stanovit meze angažovanosti vůči emitentům/dlužníkům nebo ručitelům.

— **Dodatečné záruky**

K přijetí některých aktiv může Eurosystém požadovat dodatečné záruky ze strany finančně zdravých subjektů.

— **Vyloučení**

Eurosystém může některá aktiva vyloučit z používání ve svých operacích měnové politiky.

6.4.1 *Počáteční marže*

Eurosystém uplatňuje počáteční marži, která odpovídá určitému procentu částky poskytované likvidity a která se připočítá k požadavku na hodnotu podkladových aktiv. S ohledem na délku operace Eurosystému jsou uplatňovány dvě různé počáteční marže:

- marže ve výši 1 % pro vnitrodenní a jednodenní transakce a
- marže ve výši 2 % pro transakce s původní splatností delší než jeden obchodní den.

Při operacích na absorpci likvidity se neuplatňují žádné počáteční marže.

6.4.2 Opatření ke kontrole rizika pro aktiva řádu 1

Mimo počáteční marže uplatňované na částku poskytované likvidity využívá Eurosystem i specifická opatření kontroly rizika, a to v závislosti na druhu podkladových aktiv nabídnutých protistranou. Přiměřená opatření ke kontrole rizika pro aktiva řádu 1 určuje ECB, přičemž bere ohled na rozdíly v právních systémech členských států. Opatření ke kontrole rizika pro aktiva řádu 1 jsou v rámci eurozóny široce harmonizována⁽⁵⁸⁾. Rámec kontroly rizika pro aktiva řádu 1 zahrnuje tyto hlavní prvky:

- některé dluhové nástroje podléhají specifickým srážkám při ocenění („haircuts“). Srážky se uplatňují odečtením určitého procenta z tržní hodnoty podkladového aktiva. Srážky se liší podle zbytkové splatnosti a kupónové struktury dluhového nástroje, jak je popsáno v rámečku 8,

RÁMEČEK 8

Úrovně srážek při ocenění uplatňované vůči způsobilým aktivům řádu 1**Srážky při ocenění uplatňované vůči nástrojům s pevnou sazbou⁽¹⁾:**

- 0 % pro nástroje se zbytkovou splatností do jednoho roku;
- 1,5 % pro nástroje se zbytkovou splatností od jednoho roku do tří let;
- 2 % pro nástroje se zbytkovou splatností od tří do sedmi let;
- 3 % pro kupónové dluhopisy se zbytkovou splatností delší než sedm let a
- 5 % pro dluhopisy s kupónem s nulovou hodnotou a strips se zbytkovou splatností delší než sedm let.

Srážky při ocenění uplatňované vůči nástrojům s pohyblivou sazbou:

- 0 % pro nástroje s následně stanovenými kupóny.
- Pro nástroje s předem stanovenými kupóny platí stejné srážky při ocenění jako pro nástroje s pevnou sazbou. Avšak srážky při ocenění se pro tyto nástroje určují podle období mezi posledním nastavením kupónů a jejich následujícím přenastavením.

Srážky při ocenění uplatňované vůči nástrojům s inverzní proměnlivou sazbou:

- 1,5 % pro nástroje se zbytkovou splatností do jednoho roku;
- 4 % pro nástroje se zbytkovou splatností od jednoho roku do tří let;
- 8 % pro nástroje se zbytkovou splatností od tří do sedmi let a
- 12 % pro nástroje se zbytkovou splatností delší než sedm let.

⁽¹⁾ Tyto úrovně srážek při ocenění se rovněž vztahují na dluhové nástroje, jejichž kupóny jsou vázány na změnu hodnocení samotného vydavatele nebo dluhopisy vázané na inflaci.

- při operacích na absorpci likvidity se neuplatňují žádné srážky při ocenění,
- v závislosti jak na právním řádu, tak na vnitrostátním operačním systému umožňují národní centrální banky sdružování podkladových aktiv nebo vyžadují rezervaci aktiv používaných při každé jednotlivé transakci. V systému sdružování vytvoří protistrana pro centrální banku dostatečný soubor (pool) podkladových aktiv, který je k dispozici pro pokrytí souvisejících úvěrů poskytnutých centrální bankou, tj.

⁽⁵⁸⁾ Vzhledem k provozním rozdílům mezi členskými státy ve vztahu k postupům pro dodávání podkladových aktiv protistranami národních centrálních bankám (ve formě sdružení cenných papírů sloužících k zajištění vázaných u národní centrální banky nebo jako dohody o zpětném odkupu založené na jednotlivých aktivech specifikovaných pro každou transakci) se mohou objevit mírné rozdíly ohledně času ocenění a jiných provozních charakteristik systému marží.

jednotlivá aktiva nejsou vázána na specifické úvěrové operace. Naopak v systému rezervace je každá úvěrová operace vázána na jednotlivá určená aktiva,

- podkladová aktiva podléhají dennímu přecenění. Národní centrální banky každý den vypočítávají požadovanou hodnotu podkladových aktiv, přičemž berou v potaz změny výše nesplacených úvěrů, zásady pro oceňování uvedené v bodu 6.5 a požadované počáteční marže a srážky při ocenění,
- pokud podkladová aktiva po ocenění nesplňují požadavky vypočítané pro daný den, dojde k symetrické výzvě k dodatkové úhradě. Za účelem snížení četnosti výzev k dodatkové úhradě mohou národní centrální banky uplatnit aktivační bod. V takovém případě činí tento aktivační bod 1 % z objemu poskytnuté likvidity. V závislosti na právním řádu mohou národní centrální banky požadovat, aby byly výzvy k dodatkové úhradě plněny buď dodáním doplňujících aktiv, nebo úhradou v hotovosti. Toto znamená, že pokud tržní hodnota podkladových aktiv klesne pod spodní aktivační bod, musí protistrana dodat doplňující aktiva (nebo hotovost). Obdobně, pokud tržní hodnota podkladových aktiv přesáhne horní aktivační bod, vrátí národní centrální banky nadbytečná aktiva (nebo hotovost) protistraně (viz rámeček 9),

RÁMEČEK 9

Výpočet počátečních marží a srážek při ocenění

Celková částka způsobilých aktiv J (při $j = 1$ až J ; hodnota $C_{j,t}$ v čase t), kterou musí protistrana poskytnout pro soubor operací na poskytnutí likvidity I (pro $i = 1$ až I ; objem $L_{i,t}$ v čase t) se stanoví pomocí tohoto vzorce:

$$\sum_{i=1}^I (1 + m_i) L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t} \quad (1)$$

Kde:

m_i : počáteční marže pro operaci i :

$m_i = 1\%$ pro vnitrodenní a jednodenní operace a $m_i = 2\%$ pro operace s dobou splatnosti přesahující jeden obchodní den;

h_j : srážka při ocenění pro způsobilé aktivum j .

Nechť τ označuje časové rozmezí mezi přeceněními. Základ pro výzvu k dodatkové úhradě v čase $t + \tau$ se rovná:

$$M_{t+\tau} = \sum_{i=1}^I (1 + m_i) L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t+\tau} \quad (2)$$

V závislosti na provozních charakteristikách systémů správy zajištění národních centrálních bank mohou národní centrální banky při výpočtu základu výzvy k dodatkové úhradě vzít ohled také na naběhlý úrok z likvidity poskytnuté při dosud neukončených operacích.

Výzvy k dodatkové úhradě se uskuteční pouze tehdy, pokud základ výzvy přesáhne úroveň určitého aktivačního bodu.

Nechť $k = 1\%$ označuje aktivační bod. V systému rezervace ($I = 1$) se výzva k dodatkové úhradě uskuteční v okamžiku, kdy:

$$M_{t+\tau} > k \cdot L_{i,t+\tau}$$

(protistrana zaplatí výzvu k dodatečné úhradě národní centrální bance) nebo

$$M_{t+\tau} < -k \cdot L_{i,t+\tau}$$

(národní centrální banka zaplatí výzvu k dodatkové úhradě protistraně).

V systému sdružování musí protistrana přinést více aktiv do souboru (poolu), pokud:

$$M_{t+\tau} > k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau}$$

Naopak, výše vnitrodenního úvěru (IDC), který má protistrana k dispozici v systému sdružování, lze vyjádřit takto:

$$IDC = \frac{-M_{t+\tau} + k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau}}{1,01} \quad (\text{pokud kladné})$$

Při systémech rezervace i sdružování zajišťují výzvy k dodatkové úhradě, že vztah vyjádřený v rovnici (1) je znovu obnoven.

- při systémech sdružování mohou protistrany z podstaty denně nahrazovat podkladová aktiva,
- při systémech rezervace může být nahrazení podkladových aktiv povoleno národními centrálními bankami,
- ECB se může kdykoliv rozhodnout vyloučit jednotlivé dluhové nástroje ze seznamu způsobilých aktiv řádu 1 ⁽⁵⁹⁾.

6.4.3 Opatření ke kontrole rizika pro aktiva řádu 2

Přiměřená opatření ke kontrole rizika pro aktiva řádu 2 stanoví národní centrální banka, která aktivum zařadila na svůj seznam řádu 2. Uplatňování opatření ke kontrole rizika národní centrální bankou podléhá schválení ECB. Při stanovování vhodných opatření ke kontrole rizika usiluje Eurosystem o zajištění nediskriminujících podmínek pro aktiva řádu 2 v celé eurozóně. V tomto rámci odrážejí srážky při ocenění uplatňované vůči aktivům řádu 2 specifická rizika spojená s těmito aktivy a jsou přinejmenším stejně přísné jako srážky při ocenění uplatňované vůči aktivům řádu 1. Aktiva řádu 2 se člení do čtyř rozdílných srážkových skupin, které odrážejí rozdíly v jejich vnitřních charakteristikách a likviditě (viz rámeček 10). Opatření ke kontrole rizika jsou založena na nestálosti úrokové sazby, úrovni úrokových sazeb, předpokládaném likvidním horizontu a příslušné splatnosti aktiva.

RÁMEČEK 10

Úroveň srážek při ocenění uplatňované vůči způsobilým aktivům řádu 2

1. Srážky při ocenění uplatňované vůči akciím:

Srážka by měl být založena na nejvýše dvoudenním nepříznivém cenovém pohybu každého jednotlivého aktiva od 1. ledna 1987, při minimální srážce 20 %.

2. Srážky při ocenění uplatňované vůči obchodovatelným dluhovým nástrojům s omezenou likviditou ⁽¹⁾:

1 % pro nástroje se zbytkovou splatností do jednoho roku;

2,5 % pro nástroje se zbytkovou splatností od jednoho roku do tří let;

5 % pro nástroje se zbytkovou splatností od tří do sedmi let a

7 % pro nástroje se zbytkovou splatností delší než sedm let.

⁽⁵⁹⁾ Jestliže je v okamžiku vyloučení ze seznamu řádu 1 dluhový nástroj využíván při úvěrové operaci Eurosystemu, musí být odstraněn do dvaceti obchodních dní počítaných od okamžiku vyloučení ze seznamu.

Přídavná srážka uplatňovaná vůči nástrojům řádu 2 s inverzní proměnlivou sazbou:

1 % pro nástroje se zbytkovou splatností do jednoho roku;

2,5 % pro nástroje se zbytkovou splatností od jednoho roku do tří let;

5 % pro nástroje se zbytkovou splatností od tří do sedmi let a

7 % pro nástroje se zbytkovou splatností delší než sedm let.

3. Srážky při ocenění uplatňované vůči dluhovým nástrojům s omezenou likviditou a speciálními vlastnostmi:

2 % pro nástroje se zbytkovou splatností do jednoho roku;

6 % pro nástroje se zbytkovou splatností od jednoho roku do tří let;

13 % pro nástroje se zbytkovou splatností od tří do sedmi let a

20 % pro nástroje se zbytkovou splatností delší než sedm let.

4. Srážky při ocenění uplatňované vůči neobchodovatelným dluhovým nástrojům:

Obchodní směnky:

2 % pro nástroje se zbytkovou splatností do šesti měsíců.

Bankovní úvěry:

10 % pro úvěry se zbytkovou splatností do šesti měsíců a

20 % pro půjčky se zbytkovou splatností do šesti měsíců do 2 let.

Vlastní směnky garantované hypotečními pohledávkami:

20 %.

(¹) Je třeba připomenout, že ačkoli dluhové nástroje vydávané úvěrovými institucemi, které zcela nesplňují kritéria stanovená v čl. 22 odst. 4 směrnice o SKIPCP, nejsou obvykle způsobilé k zařazení na seznam aktiv řádu 2, může ECB národním centrálním bankám povolit, aby za určitých podmínek a omezení taková aktiva na své seznamy aktiv řádu 2 začlenily. Vůči těmto nástrojům se uplatní 10 % přídavná srážka k již uplatněné srážce pro řád 2.

Zařazení aktiv řádu 2 do jedné z těchto likvidních skupin navrhuje národní centrální banky a podléhá schválení ECB.

1. Akcie

2. Obchodovatelné dluhové nástroje s omezenou likviditou

Do této kategorie spadá většina aktiv řádu 2. Ačkoli mohou existovat určité rozdíly ve stupni likvidity, jedná se o aktiva, která jsou si obecně podobná v tom, že mají malý druhotný trh, jejich ceny nemohou být kotovány denně a obchody obvyklého objemu mohou mít cenové efekty.

3. Dluhové nástroje s omezenou likviditou a speciálními vlastnostmi

Jedná se o aktiva, která se mají některé aspekty obchodovatelnosti, jejich likvidace na trhu však vyžaduje více času. Toto platí pro aktiva, která jsou obecně neobchodovatelná, ale která mají speciální vlastnosti, které zavádějí určitou obchodovatelnost, včetně postupů tržních aukcí (pokud existuje potřeba aktiva likvidovat) a denního oceňování.

4. Neobchodovatelné dluhové nástroje

Tyto nástroje jsou prakticky neobchodovatelné a mají tudíž malou nebo žádnou likviditu.

Pro aktiva řádu 2 s prvky nastavování úrokové sazby, při kterých je nastavování prováděno nepochybným a jasným způsobem podle tržních zvyklostí, je s výhradou schválení ECB a bez ohledu na likvidní skupinu, do které je aktivum zařazeno, odpovídající splatností doba příštího nastavení.

Národní centrální banky případně uplatňují stejný aktivační bod k provádění výzev k dodatkové úhradě pro aktiva řádu 2 i řádu 1. Národní centrální banky mohou navíc uplatňovat omezení pro přijímání aktiv řádu 2, požadovat doplňující záruky a mohou kdykoli rozhodnout o vyloučení jednotlivých aktiv ze svého seznamu řádu 2.

6.5 Zásady oceňování podkladových aktiv

Při určování hodnoty podkladových aktiv použitých při reverzních transakcích uplatňuje Eurosystem tyto zásady:

- pro každé způsobilé aktivum řádu 1 nebo 2 stanoví Eurosystem jednotný referenční cenový zdroj. To rovněž znamená, že pro aktiva registrovaná, kotovaná nebo obchodovaná na více než jednom trhu, se jako cenový zdroj pro dotčené aktivum použije pouze jeden z těchto trhů,
- pro každý referenční trh Eurosystem stanoví nejrepresentativnější cenu, která má být použita pro výpočet tržních hodnot. Pokud je kotována více než jedna cena, použije se cena nejnižší (zpravidla cena, kterou nabízí kupující),
- hodnota obchodovatelných aktiv se vypočítá na základě nejrepresentativnější ceny obchodního dne, který předchází dni oceňování,
- pokud pro dané aktivum neexistuje reprezentativní cena obchodního dne, který předchází dni oceňování, použije se poslední obchodovaná cena. Pokud není k dispozici žádná obchodovaná cena, stanoví cenu národní centrální banka, přičemž vezme v úvahu poslední cenu identifikovanou pro dané aktivum na referenčním trhu,
- tržní hodnota dluhového nástroje se vypočítá včetně naběhlého úroku,
- v závislosti na rozdílech ve vnitrostátních právních systémech a provozních metodách se zacházení s příjmovými toky (např. kupónové platby), které připadají na aktivum přijaté v průběhu trvání reverzní transakce, může mezi jednotlivými národními centrálními bankami lišit. Pokud je příjmový tok převeden na protistranu, národní centrální banky zajistí, aby příslušné operace byly i nadále plně pokryty dostatečným objemem podkladových aktiv dříve, než dojde k převodu příjmu. Národní centrální banky se snaží zajistit, aby byl ekonomický dopad zacházení s příjmovými toky rovnocenný situaci, při které je příjem na protistranu převeden v den platby⁽⁶⁰⁾,
- pro neobchodovatelná aktiva řádu 2 stanoví národní centrální banka, která je zařadila na svůj seznam řádu 2, samostatné zásady oceňování.

⁽⁶⁰⁾ Národní centrální banky mohou rozhodnout o tom, že nebudou přijímat jako podkladová aktiva pro reverzní transakce dluhové nástroje s příjmovým tokem (např. kupónovou platbou) nebo akcie s platbou jakéhokoli druhu (nebo jakýmkoli jiným právem s nimi spojeným, které může mít vliv na jejich vhodnost jako podkladových aktiv), které spadají do období do dne splatnosti operace měnové politiky (viz body 6.2 a 6.3).

6.6 Přeshraniční využití způsobilých aktiv

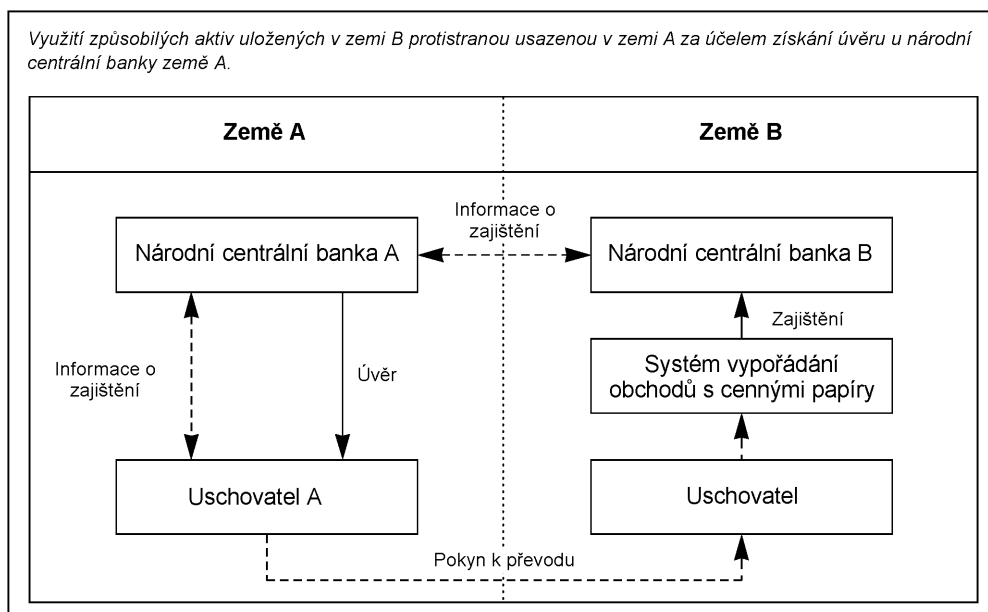
Protistrany Euro systému mohou způsobilá aktiva využívat na přeshraničním základě, tj. mohou získávat prostředky od národní centrální banky členského státu, ve které jsou usazeny, využitím aktiv, která se nacházejí v jiném členském státě. Podkladová aktiva mohou být využita na přeshraničním základě při vypořádávání všech druhů operací, ve kterých Euro systém poskytuje likviditu oproti způsobilým aktivům. Národní centrální banky (a ECB) vyvinuly mechanismus k zajištění toho, aby všechna způsobilá aktiva mohou být využívána na přeshraničním základě. Jedná se o model korespondenční centrální banky (MKCB), na základě kterého národní centrální banky vůči sobě navzájem (a vůči ECB) vystupují jako uschovatelé („korespondenti“) ve vztahu k aktivům přijímaným do jejich místních depozitních nebo zúčtovacích systémů. Model je možné využít pro všechna způsobilá aktiva. Specifická řešení mohou být využita pro neobchodovatelná aktiva nebo aktiva řádu 2 s omezenou likviditou a speciálními vlastnostmi, která není možné převádět prostřednictvím systému vypořádání obchodů s cennými papíry ⁽⁶¹⁾. MKCB může být využít k zajištění všech typů úvěrových operací Euro systému ⁽⁶²⁾. Mimo MKCB je k přeshraničnímu převodu cenných papírů možné využít i způsobilá spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry ⁽⁶³⁾.

6.6.1 Model korespondenční centrální banky

Model korespondenční centrální banky je zobrazen v grafu 3.

GRAF 3

Model korespondenční centrální banky

Všechny národní centrální banky si vzájemně vedou účty cenných papírů pro účely přeshraničního využití způsobilých aktiv. Přesný postup MKCB závisí na tom, zda jsou způsobilá aktiva rezervována pro každou jednotlivou transakci nebo držena v souboru podkladových aktiv ⁽⁶⁴⁾:

⁽⁶¹⁾ Podrobnosti jsou uvedeny v „brožurě MKCB“, která je dostupná na webové stránce ECB (www.ecb.int).

⁽⁶²⁾ ECB může národním centrálním bankám povolit poskytnutí vnitrodenního úvěru oproti některým druhům „zahraničních“ dluhových nástrojů (viz poznámka pod čarou 17 v této kapitole). Avšak v rámci eurozóny nesmějí být tyto nástroje použity na přeshraničním základě.

⁽⁶³⁾ Způsobilá aktiva mohou být využita prostřednictvím účtu centrální banky u systému vypořádání obchodů s cennými papíry nacházejícího se v jiné zemi, než ve které se nalézá příslušná centrální banka, pokud Euro systém využití takového účtu schválil. Central bank of Ireland je od srpna roku 2000 oprávněna otevřít takovýto účet u Euroclear. Tento účet může být využíván pro všechna způsobilá aktiva držena v Euroclear, tj. včetně způsobilých aktiv převedených do Euroclear prostřednictvím způsobilých spojů.

⁽⁶⁴⁾ Další vysvětlení viz „brožura MKCB“.

- v systému rezervace platí, že jakmile dojde k přijetí její nabídky úvěru národní centrální bankou členského státu, ve kterém je protistrana usazena (tj. „domácí centrální bankou“), vydá protistrana pokyn (případně prostřednictvím svého uschovatele) systému vypořádání obchodů s cennými papíry v zemi, ve které jsou drženy její cenné papíry, k jejich převodu do centrální banky této země na účet domácí centrální banky. Jakmile je domácí centrální banka korespondentskou centrální bankou informována o tom, že zajištění obdržela, převede na protistranu prostředky. Centrální banky neposkytnou prostředky dokud si nejsou jisté, že korespondentská centrální banka obdržela cenné papíry protistrany. Pokud je nezbytné stihnout lhůtu pro vypořádání, mohou mít protistrany možnost předem uložit aktiva u korespondentské centrální banky na účet své domácí centrální banky s využitím postupů MKCB,
- v systému sružování platí, že protistrana je kdykoli schopná poskytnout korespondentské centrální bance cenné papíry na účet domácí centrální banky. Jakmile je domácí centrální banka korespondentskou centrální bankou informována o tom, že obdržela cenné papíry, přidá tyto cenné papíry na souborný účet protistrany.

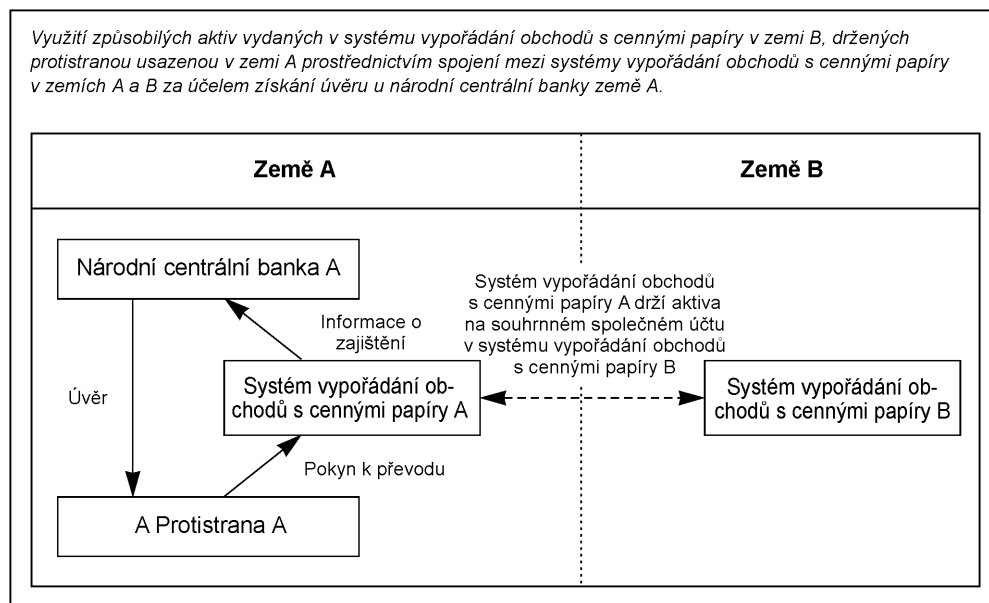
MKCB je protistranám dostupný od 9.00 do 16.00 hod. času ECB (SEČ) každý obchodní den Eurosystemu. Protistrana, která si přeje využít MKCB, musí národní centrální banku, od které si přeje získat úvěr, tj. svoji domácí centrální banku, uvědomit nejpozději do 16.00 hod. času ECB (SEČ). Protistrana musí dále zajistit, aby zajištění pro operace měnové politiky bylo na účet korespondentské centrální banky dodáno nejpozději v 16.45 hod. času ECB (SEČ). Pokyny nebo dodání, jež tuto lhůtu nedodrží, budou brány v úvahu pouze pro úvěry poskytované následující obchodní den. Pokud protistrany již dopředu předvídají potřebu využití MKCB později v průběhu dne, měly by, pokud je to možné, dodat aktiva předem. Za výjimečných okolností nebo pokud to vyžadují účely měnové politiky, může ECB rozhodnout o prodloužení času uzavření MKCB až do uzavření TARGETu.

6.6.2 Přeshraniční spoje

Kromě MKCB je k přeshraničním převodům cenných papírů možné využít také způsobilá spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry EU.

GRAF 4

Spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry

Spojení mezi dvěma systémy vypořádání obchodů s cennými papíry umožňuje účastníkovi jednoho systému vypořádání obchodů s cennými papíry držet cenné papíry vydané v jiném systému vypořádání obchodů s cennými papíry, aniž by byl účastníkem tohoto druhého systému vypořádání obchodů s cennými papíry. Ještě před tím, než je možné tato spojení využít k převodu zajištění pro úvěrové operace Eurosystemu, musí být vyhodnoceny a schváleny podle standardů pro využívání systémů vypořádání obchodů s cennými papíry EU ⁽⁶⁵⁾ ⁽⁶⁶⁾.

⁽⁶⁵⁾ Aktualizovaný seznam způsobilých spojení lze najít na webové stránce ECB (www.ecb.int).

⁽⁶⁶⁾ Viz „Normy pro použití systémů vypořádání obchodů s cennými papíry Evropské unie při úvěrových operacích ESCB“, leden 1998.

Z pohledu Eurosystemu plní MKCB i přeshraniční spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry EU stejnou roli, která spočívá tom, že protistranám umožňuje využívat zajištění na přeshraničním základě, tj. oba umožňují protistranám využít zajištění k získání úvěru od své domácí centrální banky, a to i pokud byly vydány v systému vypořádání obchodů s cennými papíry jiné země. MKCB i přeshraniční spojení tuto funkci plní rozdílnými způsoby. V případě MKCB je přeshraniční vztah mezi národními centrálními bankami. Ty se vůči sobě navzájem chovají jako uschovatelé.

Při využití spojení je přeshraniční vztah mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry. Ty u sebe navzájem otevírají souhrnné společné účty. Aktiva uložená u korespondentské centrální banky mohou být využita pouze k zajištění úvěrových operací Eurosystemu. Aktiva držena prostřednictvím spojení mohou být využita jak pro úvěrové operace Eurosystemu, tak pro jiné účely, který si protistrana zvolí. Při využití přeshraničních spojení drží protistrany aktiva na svých vlastních účtech ve svých domácích systémech vypořádání obchodů s cennými papíry a nepotřebují uschovatele.

KAPITOLA 7

7. MINIMÁLNÍ REZERVY ⁽⁶⁷⁾

7.1 Obecně

ECB vyžaduje, aby úvěrové instituce na účtech u národních centrálních bank držely v rámci systému minimálních rezerv Eurosystemu minimální rezervy. Právní rámec tohoto systému je stanoven článkem 19 statutu ESCB, nařízením Rady (ES) o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou a nařízením ECB o minimálních rezervách. Uplatňování nařízení ECB o minimálních rezervách zajišťuje, aby podmínky systému minimálních rezerv Eurosystemu byly v celé eurozóně jednotné.

Výše minimálních rezerv, které by měla každá instituce držet, je určován ve vztahu k jejímu základu pro stanovení minimálních rezerv. Systém minimálních rezerv Eurosystemu umožňuje, aby protistrany využily průměrovacích opatření, což znamená, že dodržování povinnosti minimálních rezerv je určováno na základě průměru denních konečných zůstatků na účtech minimálních rezerv protistran v průběhu udržovacího období v délce jednoho měsíce. Držení požadovaných rezerv institucí se úročí sazbou hlavních finančních operací Eurosystemu.

Systém minimálních rezerv Eurosystemu primárně sleduje tyto měnové funkce:

- Stabilizaci úrokových sazeb na peněžním trhu

Průměrovací opatření systému minimálních rezerv Eurosystemu si klade za cíl přispět ke stabilizaci úrokových sazeb na peněžním trhu tím, že poskytuje institucím pobídku ke zmírnění dopadů dočasných výkyvů likvidity.

- Vytvoření nebo rozšíření strukturálního nedostatku likvidity

Systém minimálních rezerv Eurosystemu přispívá vytvoření nebo rozšíření strukturálního nedostatku likvidity. To může být užitečné za účelem zlepšení schopnosti Eurosystemu účelně operovat jako dodavatel likvidity.

Při uplatňování minimálních rezerv je ECB povinna jednat v souladu s cíli Eurosystemu tak, jak jsou definovány v čl. 105 odst. 1 Smlouvy a článku 2 statutu ESBC, což mimo jiné znamená, i se zásadou nevyvolávání nežádoucí delokace nebo disintermediace.

7.2 Instituce podléhající povinnosti minimálních rezerv

Podle článku 19.1 statutu ESCB požaduje ECB po úvěrových institucích usazených v členských státech, aby držely minimální rezervy. To znamená, že pobočky v eurozóně subjektů bez ústředí v eurozóně rovněž podléhají systému minimálních rezerv Eurosystemu. Pobočky nacházející se mimo eurozónu úvěrových institucí usazených v eurozóně však tomuto systému nepodléhají.

⁽⁶⁷⁾ Příslušný právní rámec pro uplatňování minimálních rezerv ECB je tvořen nařízením Rady (ES) č. 2531/98 ze dne 23. listopadu 1998 o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou a nařízením Evropské centrální banky (ES) č. 2818/98 ze dne 1. prosince 1998 o uplatňování minimálních rezerv (ECB/1998/15) (v platném znění). Obsah této kapitoly je uváděn pouze pro informativní účely.

Instituce jsou automaticky zproštěny povinností minimálních rezerv od začátku udržovacího období, ve kterém jim bylo odebráno povolení, nebo se ho vzdaly nebo ve kterém proti nim bylo soudním orgánem nebo jiným příslušným orgánem zúčastněného členského státu zahájeno likvidační řízení. Podle nařízení Rady (ES) o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou a nařízení ECB o minimálních rezervách může ECB na základě rovného zacházení zprostit povinnosti podle systému minimálních rezerv Eurosystemu rovněž jiné instituce, pokud by uložení povinností minimálních rezerv nebylo dosaženo cílů systému minimálních rezerv Eurosystemu. Při rozhodování o každé výjimce bere ECB v úvahu jedno nebo více z těchto kritérií:

- jedná se o instituci pro zvláštní účely,
- instituce nevykonává bankovní funkce v hospodářské soutěži s ostatními úvěrovými institucemi nebo
- všechny vklady instituce jsou účelově vázány pro regionální nebo mezinárodní rozvojovou pomoc.

ECB vytváří a vede seznam institucí, které podléhají povinnosti minimálních rezerv Eurosystemu. ECB dále zveřejňuje seznam institucí zproštěných povinností minimálních rezerv z jiných důvodů, než že v nich jsou prováděna reorganizační opatření⁽⁶⁸⁾. Protistrany se mohou na tyto seznamy spoléhat při zjišťování, zda mají závazky vůči jiné instituci, která je sama povinna držet minimální rezervy. Tyto seznamy, přístupné veřejnosti poslední obchodní den Eurosystemu každého kalendářního měsíce, jsou platné pro výpočet základu pro stanovení minimálních rezerv pro následující udržovací období.

7.3 Určování minimálních rezerv

a) Základ pro stanovení minimálních rezerv a sazby minimálních rezerv

Základ pro stanovení minimálních rezerv instituce je definován ve vztahu k prvkům její rozvahy. Údaje rozvahy jsou oznamovány národním centrálním bankám v rámci zpravodajského systému pro měnovou a bankovní statistiku ECB (viz bod 7.5)⁽⁶⁹⁾. Pro instituce podléhající úplné oznamovací povinnosti jsou pro určení základu pro stanovení minimálních rezerv pro udržovací období začínající následující kalendářní měsíc využívány údaje rozvahy, které se vztahují ke konci daného kalendářního měsíce.

Zpravodajský systém pro měnovou a bankovní statistiku ECB zahrnuje možnost ulehčit malým institucím část jejich oznamovacího břemene. Instituce, na které se toto opatření vztahuje, oznamují pouze omezený soubor údajů rozvahy, a to na čtvrtletní základě (jako údaje ke konci čtvrtletí) a s delší lhůtou pro oznamování, než jaká byla určena pro větší instituce. Pro tyto instituce platí, že údaje rozvahy oznamovaná za konkrétní čtvrtletí se používají se zpožděním jednoho měsíce k určení základu pro stanovení minimálních rezerv pro následující tříměsíční udržovací období.

Podle nařízení Rady (ES) o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou je ECB oprávněna zahrnout závazky vyplývající z přijetí finančních prostředků společně se závazky vyplývající z podrozvahových položek do základu pro stanovení minimálních rezerv institucí. V systému minimálních rezerv Eurosystemu se do základu pro stanovení minimálních rezerv skutečně zahrnují pouze kategorie závazků „vklady“, „emitované dluhové cenné papíry“ a „cenné papíry peněžního trhu“ (viz rámeček 11)⁽⁷⁰⁾.

Závazky vůči jiným institucím zahrnutým na seznamu institucí podléhající systém minimálních rezerv Eurosystemu a závazky vůči ECB a národním centrálním bankám se do základu pro stanovení minimálních rezerv nezahrnují. V tomto ohledu musí být pro kategorie závazků „emitované dluhové cenné papíry“ a „cenné papíry peněžního trhu“ emitent schopen prokázat skutečný objem těchto nástrojů držných jinými institucemi podléhajícími systému minimálních rezerv Eurosystemu, aby byl oprávněn si je odečíst od základu pro stanovení minimálních rezerv. Pokud není možné takovýto důkaz předložit, může emitent na každou z těchto rozvahových položek uplatnit standardní odpočty ve stanovené procentní výši⁽⁷¹⁾.

⁽⁶⁸⁾ Seznamy jsou přístupné veřejnosti na webové stránce ECB (www.ecb.int).

⁽⁶⁹⁾ Zpravodajský systém pro měnovou a bankovní statistiku ECB je uveden v příloze 4.

⁽⁷⁰⁾ Je třeba poznamenat, že kategorie závazků „cenné papíry peněžního trhu“ bude sloučena s kategorií závazků „emitované dluhové cenné papíry“ v rámci zpravodajského systému pro měnovou a bankovní statistiku ECB v souladu s nařízením Evropské centrální banky ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13). První vykazování provedené podle nového nařízení začne s měsíčními údaji za leden 2003 (viz příloha 4). Za tímto účelem budou muset vykazující instituce rozdělit kategorii závazků „cenné papíry peněžního trhu“ podle stejných dělicích bodů původní splatnosti, vyžadovaných pro dluhové cenné papíry, a převést ji do kategorie závazků „emitované dluhové cenné papíry“. Proto by se zde uváděnými odkazy na základ pro stanovení minimálních rezerv, který se skládá se z kategorií závazků „vklady“, „emitované dluhové cenné papíry“ a „cenné papíry peněžního trhu“, tudíž mělo počínaje měsíčními údaji za leden 2003 rozumět, že se tento základ skládá pouze z kategorií závazků „vklady“ a „emitované dluhové cenné papíry“.

⁽⁷¹⁾ Viz nařízení Evropské centrální banky ze dne 1. prosince 1998 o uplatňování minimálních rezerv (ECB/1998/15). Další informace ve vztahu ke standardizovaným odpočtům lze nalézt na webové stránce ECB (www.ecb.int); viz také webové stránky Eurosystemu (příloha 5).

Sazby minimálních rezerv určuje ECB a podléhají omezením stanoveným v nařízení Rady (ES) o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou. ECB uplatňuje jednotnou nenulovou sazbu minimálních rezerv na většinu položek začleněných do základu pro stanovení minimálních rezerv. Tato sazba minimálních rezerv je stanovena v nařízení ECB o minimálních rezervách. ECB stanovuje nulovou sazbu minimálních rezerv pro tyto kategorie závazků: „vklady se stanovenou splatností delší než dva roky“, „vklady s výpovědní lhůtou delší než dva roky“, „repo operace“, a „dluhové cenné papíry se stanovenou splatností delší než dva roky“ (viz rámeček 11). ECB může sazbu minimálních rezerv kdykoli změnit. Změny sazeb minimálních rezerv zveřejňuje ECB před prvním udržovacím obdobím, na které se tato změna vztahuje.

RÁMEČEK 11

Základ pro stanovení minimálních rezerv a sazby minimálních rezerv

A. Závazky zahrnuté do základu pro stanovení minimálních rezerv a na které je uplatňována kladná sazba minimálních rezerv

Vklady

- Jednodenní vklady
- Vklady se stanovenou splatností do dvou let
- Vklady s výpovědní lhůtou do dvou let

Emitované dluhové cenné papíry

- Dluhové cenné papíry se stanovenou splatností do dvou let

Cenné papíry peněžního trhu

- Cenné papíry peněžního trhu

B. Závazky zahrnuté do základu pro stanovení minimálních rezerv a na které je uplatňována nulová sazba minimálních rezerv

Vklady

- Vklady se stanovenou splatností delší než dva roky
- Vklady s výpovědní lhůtou delší než dva roky
- Repo operace

Emitované dluhové cenné papíry

- Dluhové cenné papíry se stanovenou splatností delší než dva roky

C. Závazky vyjmuté ze základu pro stanovení minimálních rezerv

- Závazky vůči ostatním institucím podléhajícím systému minimálních rezerv Eurosystemu
- Závazky vůči ECB a národním centrálním bankám

b) Výpočet povinnosti minimálních rezerv

Výpočet povinnosti minimálních rezerv každé jednotlivé instituce se vypočte uplatněním sazeb minimálních rezerv pro dané kategorie závazků na objem způsobilých závazků.

Každá instituce odečte od své povinné výše minimálních rezerv v každém členském státě, ve kterém má zařízení, jednorázovou odpočitatelnou položku. Výše této odpočitatelné položky je specifikována v nařízení ECB o minimálních rezervách. Poskytnutím této odpočitatelné položky nejsou dotčeny právní závazky institucí podléhajících systému minimálních rezerv Eurosystemu ⁽⁷²⁾.

Povinnost minimálních rezerv pro každé udržovací období se zaokrouhlí na nejbližší celé euro.

⁽⁷²⁾ Pro instituce, kterým je umožněno vykazovat statistické údaje na konsolidovaném základě podle zpravodajského systému pro měnovou a bankovní statistiku ECB (viz příloha 4), platí, že skupině jako takové je poskytnuta pouze jedna takováto odpočitatelná položka, ledaže instituce poskytne údaje o základu pro stanovení minimálních rezerv a o držení minimálních rezerv dostatečně podrobným způsobem, který Eurosystemu umožní ověřit si jejich přesnost a kvalitu a určit odpovídající povinnost minimálních rezerv pro každou jednotlivou instituci zahrnutou ve skupině.

7.4 Udržování rezerv

a) Udržovací období

Udržovací období činí jeden měsíc; začíná 24. kalendářním dnem měsíce a končí 23. kalendářním dnem následujícího měsíce.

b) Držení minimálních rezerv

Instituce musí držet minimální rezervy na jednom nebo několika účtech minimálních rezerv u národní centrální banky v každém zúčastněném členském státě, v němž je usazena. Má-li instituce v některém členském státě více než jednu provozovnu, odpovídá za splnění úhrnné povinnosti minimálních rezerv všech domácích provozoven instituce ústředí⁽⁷³⁾. Má-li instituce provozovny ve více než jednom členském státě, je povinna držet minimální rezervy u národní centrální banky každého členského státu, ve kterém má provozovnu, a to ve vztahu ke svému základu pro stanovení minimálních rezerv v odpovídajícím členském státě.

Účty instituce pro zúčtování u národní centrální banky mohou být využity jako účty minimálních rezerv. Držení minimálních rezerv na účtech pro zúčtování může být využito k vnitrodenním zúčtovacím účelům. Denní držení minimálních rezerv instituce se vypočítá jako konečný denní zůstatek na jejím účtu minimálních rezerv.

Instituce mohou národní centrální banku rezidentského členského státu požádat o povolení držet všechny své minimální rezervy nepřímo přes zprostředkovatele. Možnost držení minimálních rezerv přes zprostředkovatele je zpravidla omezena na instituce, které jsou uspořádány tak, že část jejich správy (např. finanční řízení) je obvykle vykonávána prostřednictvím zprostředkovatele (např. sítě spořitelien a družstevních záložen mohou centralizovat své držení minimálních rezerv). Držení minimálních rezerv prostřednictvím zprostředkovatele podléhá nařízení ECB o minimálních rezervách.

c) Úročení minimálních rezerv

Držení požadovaných minimálních rezerv se úročí průměrnou úrokovou sazbou ESCB pro hlavní refinanční operace za udržovací období (váženou podle počtu kalendářních dnů), vypočítanou podle vzorce uvedeného v rámečku 12. Držení rezerv přesahujících povinnou výši se neúročí. Úroky se připisují druhý obchodní den národní centrální banky, který následuje po konci udržovacího období, za které byl úrok získán.

RÁMEČEK 12

Výpočet úročení z držení povinných minimálních rezerv

Držení povinných minimálních rezerv je úročeno podle tohoto vzorce:

$$R_t = \frac{H_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{MR_i}{n_t}$$

Kde:

R_t = úroky, které připadají na držené minimální rezervy v udržovacím období t .

H_t = průměrné denní držené povinné minimální rezervy v udržovacím období t .

n_t = počet kalendářních dnů udržovacího období t .

r_t = sazba pro úročení povinných minimálních rezerv držených během udržovacího období t . Sazba se standardně zaokrouhlí na dvě desetinná místa.

i = i -tý kalendářní den udržovacího období t .

MR_i = mezní úroková sazba poslední hlavní refinanční operace vypořádané v kalendářním dni i nebo před tímto kalendářním dnem. Pokud se v týž den provádí více hlavních refinančních operací, použije se prostý průměr mezních úrokových sazeb operací, které se provádějí souběžně.

⁽⁷³⁾ Pokud instituce nemá ústředí v členském státě, ve kterém je usazena, musí určit hlavní pobočku, která bude zodpovídat za plnění úhrnné povinnosti minimálních rezerv všech provozoven instituce v příslušném členském státě.

7.5 **Oznamování a ověřování základu pro stanovení minimálních rezerv**

Položky základu pro stanovení minimálních rezerv vypočítávají instituce, které samy podléhají povinnosti povinných rezerv a oznamují je národním centrálním bankám v rámci zpravodajského systému pro měnovou a bankovní statistiku ECB (viz příloha 4). Článek 5 nařízení ECB/1998/15 stanoví postupy pro potvrzení a ve výjimečných případech pro opravy základu pro stanovení minimálních rezerv a povinnosti minimálních rezerv instituce.

Pro instituce, které mohou vystupovat jako zprostředkovatelé při nepřímém držení minimálních rezerv jiných institucí, jsou v nařízení ECB o minimálních rezervách stanoveny zvláštní požadavky na oznamování. Držení minimálních rezerv prostřednictvím zprostředkovatele nemění oznamovací povinnosti institucí držících minimální rezervy prostřednictvím zprostředkovatele.

ECB a národní centrální banky mají právo v rámci působnosti nařízení Rady (ES) o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou ověřovat přesnost a kvalitu shromážděných údajů.

7.6 **Nedodržování povinnosti minimálních rezerv**

K nedodržování povinností minimálních rezerv dochází tehdy, jestliže průměrný konečný denní zůstatek účtu(ů) minimálních rezerv instituce v průběhu udržovacího období činí méně, než kolik činí její povinnost minimálních rezerv pro příslušné udržovací období.

V případě, že instituce neplní úplně nebo zčásti povinnost minimálních rezerv, může ECB v souladu s nařízením Rady (ES) o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou uvalit jednu z těchto sankcí:

- platbu ve výši až 5 procentních bodů nad mezní výpůjční sazbu z částky povinných minimálních rezerv, které příslušná instituce neposkytla, nebo
- platbu až do výše dvojnásobku mezní výpůjční sazby z částky povinných minimálních rezerv, které příslušná instituce neposkytla, nebo
- povinnost dané instituce zřídít u ECB nebo národních centrálních bank bezúročné vklady až do trojnásobku částky povinných minimálních rezerv, které příslušná instituce neposkytla. Splatnost vkladů nesmí překročit období, v němž instituce nedrží minimální rezervy.

V případě, že instituce nedodrží jiné závazky podle nařízení a rozhodnutí ECB, která se týkají systému minimálních rezerv Eurosystemu (např. příslušné údaje nejsou zaslány včas nebo jsou nepřesné), je ECB oprávněna uvalit sankce v souladu s nařízením Rady (ES) č. 2532/98 ze dne 23. listopadu 1998 o pravomoci Evropské centrální banky uvalovat sankce a nařízením ECB ze dne 23. září 1999 o pravomoci Evropské centrální banky uvalovat sankce (ECB/1999/4). Výkonná rada ECB může stanovit a zveřejnit kritéria, na základě kterých bude uplatňovat sankce podle čl. 7 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 2531/98 ze dne 23. listopadu 1998 o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou ⁽⁷⁴⁾.

V případě závažného porušení povinnosti minimálních rezerv může navíc Eurosystem pozastavit účast protistran na operacích na volném trhu.

⁽⁷⁴⁾ Tato kritéria byla zveřejněna v oznámení v Úředním věstníku Evropských společenství dne 11. února 2000 pod názvem „Oznámení Evropské centrální banky o uvalování sankcí za porušování povinnosti držet minimální rezervy“.

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1

Příklady operací a postupů měnové politiky

Seznam příkladů

- Příklad 1 Reverzní transakce na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s pevnou sazbou
- Příklad 2 Reverzní transakce na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou
- Příklad 3 Vydávání dluhových cenných papírů ECB na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou
- Příklad 4 Měnový swap na absorpci likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou
- Příklad 5 Měnový swap na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou
- Příklad 6 Opatření ke kontrole rizika

PŘÍKLAD 1

Reverzní transakce na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s pevnou sazbou

ECB se rozhodne poskytnout trhu likviditu prostřednictvím reverzní transakce organizované na základě nabídkového řízení s pevnou sazbou.

Protistrany podají tyto nabídky:

Protistrana	Nabídka (v mil. EUR)
Banka 1	30
Banka 2	40
Banka 3	70
Celkem	140

ECB se rozhodne přidělit celkem 105 milionů EUR.

Procento přidělení je:

$$\frac{105}{(30 + 40 + 70)} = 75 \%$$

Přidělení protistranám je:

Protistrana	Nabídka (v mil. EUR)	Přidělení (v mil. EUR)
Banka 1	30	22,5
Banka 2	40	30,0
Banka 3	70	52,5
Celkem	140	105,0

PŘÍKLAD 2

Reverzní transakce na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

ECB se rozhodne poskytnout trhu likviditu prostřednictvím reverzní transakce organizované na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou.

3 protistrany předloží tyto nabídky:

Úroková sazba (%)	Částka (v milionech EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Nabídky celkem	Kumulativní nabídky
3,15				0	0
3,10		5	5	10	10
3,09		5	5	10	20
3,08		5	5	10	30
3,07	5	5	10	20	50
3,06	5	10	15	30	80
3,05	10	10	15	35	115
3,04	5	5	5	15	130
3,03	5		10	15	145
Celkem	30	45	70	145	

ECB se rozhodne přidělit 94 milionů EUR, což znamená, že mezní úroková sazba je 3,05 %.

Všechny nabídky nad 3,05 % (pro kumulativní objem 80 milionů EUR) se plně uspokojí. Přidělení při sazbě 3,05 % je:

$$\frac{94 - 80}{35} = 40 \%$$

Přidělení bance 1 při mezní úrokové sazbě například je:

$$0,4 \times 10 = 4$$

Celkové přidělení bance 1 je:

$$5 + 5 + 4 = 14$$

Výsledky přidělení je možné shrnout takto:

Protistrany	Částka (v milionech EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Celkem
Nabídky celkem	30,0	45,0	70,0	145
Přidělení celkem	14,0	34,0	46,0	94

Pokud postup přidělování probíhá na základě (holandské) aukce s jednotnou sazbou, činí úroková sazba uplatněná na částky přidělované protistranám 3,05 %.

Pokud postup přidělování probíhá na základě (americké) aukce s násobnou sazbou, neuplatňuje se na částky přidělované protistranám žádná jednotná sazba; banka 1 například obdrží 5 mil. EUR za 3,07 %, 5 mil. EUR za 3,06 % a 4 mil. EUR za 3,05 %.

PŘÍKLAD 3

Vydávání dluhových cenných papírů ECB na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

ECB se rozhodne absorbovat likviditu z trhu vydáním dluhových cenných papírů na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou.

3 protistrany předloží tyto nabídky:

Úroková sazba (%)	Částka (v milionech EUR)				Nabídky celkem	Kumulativní nabídky
	Banka 1	Banka 2	Banka 3			
3,00				0	0	
3,01	5		5	10	10	
3,02	5	5	5	15	25	
3,03	5	5	5	15	40	
3,04	10	5	10	25	65	
3,05	20	40	10	70	135	
3,06	5	10	10	25	160	
3,08	5		10	15	175	
3,10		5		5	180	
Celkem	55	70	55	180		

ECB se rozhodne přidělit 124,5 milionů EUR, což znamená, že mezní úroková sazba je 3,05 %.

Všechny nabídky pod 3,05 % (pro kumulativní objem 65 milionů EUR) se plně uspokojí. Přidělení při sazbě 3,05 % je:

$$\frac{124,5 - 65}{70} = 85\%$$

Přidělení bance 1 při mezní úrokové sazbě například je:

$$0,85 \times 20 = 17$$

Celkové přidělení bance 1 je:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42$$

Výsledky přidělení je možné shrnout takto:

Protistrany	Částka (v milionech EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Celkem
Nabídky celkem	55,0	70,0	55,0	180,0
Přidělení celkem	42,0	49,0	33,5	124,5

PŘÍKLAD 4

Měnový swap na absorpci likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

ECB se rozhodne absorbovat likviditu provedením měnového swapu na kurz EUR/USD na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou. (Poznámka: Euro je v tomto případě obchodováno s premii.)

3 protistrany předloží tyto nabídky:

Swapové body (× 10 000)	Částka (v milionech EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Nabídky celkem	Kumulativní nabídky
6,84				0	0
6,80	5		5	10	10
6,76	5	5	5	15	25
6,71	5	5	5	15	40
6,67	10	10	5	25	65
6,63	25	35	40	100	165
6,58	10	20	10	40	205
6,54	5	10	10	25	230
6,49		5		5	235
Celkem	65	90	80	235	

ECB se rozhodne přidělit 158 milionů EUR, což znamená, že mezní swapové body jsou 6,63. Všechny nabídky nad 6,63 (pro kumulativní objem 65 milionů EUR) se plně uspokojí. Procento přidělení při 6,63 swapových bodech:

$$\frac{158 - 65}{100} = 93 \%$$

Přidělení bance 1 při mezních swapových bodech například je:

$$0,93 \times 25 = 23,25$$

Celkové přidělení bance 1 je:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 23,25 = 48,25$$

Výsledky přidělení je možné shrnout takto:

Protistrany	Částka (v milionech EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Celkem
Nabídky celkem	65,0	90,0	80,0	235,0
Přidělení celkem	48,25	52,55	57,20	158,0

ECB stanoví spotový směnný kurz EUR/USD pro operaci na 1,1300.

Pokud přidělování probíhá na základě (holandské) aukce s jednotnou sazbou, nakoupí Eurosystem ke dni zahájení operace 158 000 000 EUR a prodá 178 540 000 USD. V den splatnosti operace Eurosystem prodá 158 000 000 EUR a koupí 178 644 754 USD (forwardový směnný kurz činí $1,130663 = 1,1300 + 0,000663$).

Pokud přidělování probíhá na základě (americké) aukce s násobnou sazbou, Eurosystem vymění objemy EUR a USD tak, jak zobrazuje tato tabulka:

Spotová transakce			Prodává USD		
Forwardová transakce	Směnný kurz	Nakupuje EUR	Směnný kurz	Prodává EUR	Nakupuje USD
1,1300			1,130684		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130680	10 000 000	11 306 800
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130676	15 000 000	16 960 140
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130671	15 000 000	16 960 065
1,1300	25 000 000	28 250 000	1,130667	25 000 000	28 266 675
1,1300	93 000 000	105 090 000	1,130663	93 000 000	105 151 659
1,1300			1,130658		
1,1300			1,130654		
1,1300			1,130649		
Celkem	158 000 000	178 540 000		158 000 000	178 645 339

PŘÍKLAD 5

Měnový swap na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

ECB se rozhodne poskytnout trhu likviditu provedením měnového swapu na kurz EUR/USD na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou. (Poznámka: Euro je v tomto případě obchodováno s premii.)

3 protistrany předloží tyto nabídky:

Swapové body (× 10 000)	Částka (v milionech EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Nabídky celkem	Kumulativní nabídky
6,23					
6,27	5		5	10	10
6,32	5		5	10	20
6,36	10	5	5	20	40
6,41	10	10	20	40	80
6,45	20	40	20	80	160
6,49	5	20	10	35	195
6,54	5	5	10	20	215
6,58		5		5	220
Celkem	60	85	75	220	

ECB se rozhodne přidělit 197 milionů EUR, což znamená, že mezní swapové body jsou 6,54. Všechny nabídky pod 6,54 (pro kumulativní objem 195 milionů EUR) se plně uspokojí. Procento přidělení při 6,54 swapových bodech je:

$$\frac{197 - 195}{20} = 10 \%$$

Přidělení bance 1 při mezních swapových bodech například je:

$$0,10 \times 5 = 0,5$$

Celkové přidělení bance 1 je:

$$5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0,5 = 55,5$$

Výsledky přidělení je možné shrnout takto:

Protistrany	Částka (v milionech EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Celkem
Nabídky celkem	60,0	85,0	75,0	220
Přidělení celkem	55,5	75,5	66,0	197

ECB stanoví spotový směnný kurz EUR/USD pro operaci na 1,1300.

Pokud přidělování probíhá na základě (holandské) aukce s jednotnou sazbou, prodá Eurosystem ke dni zahájení operace 197 000 000 EUR a koupí 222 610 000 USD. V den splatnosti operace Eurosystem koupí 197 000 000 EUR a prodá 222 738 838 USD (forwardový směnný kurz činí $1,130654 = 1,1300 + 0,000654$).

Pokud přidělování probíhá na základě (americké) aukce s násobnou sazbou, Eurosystem vymění objemy EUR a USD tak, jak zobrazuje tato tabulka:

Spotová transakce			Forwardová transakce		
Směnný kurz	Prodává EUR	Nakupuje USD	Směnný kurz	Nakupuje EUR	Prodává USD
1,1300			1,130623		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130627	10 000 000	11 306 270
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130632	10 000 000	11 306 320
1,1300	20 000 000	22 600 000	1,130636	20 000 000	22 612 720
1,1300	40 000 000	45 200 000	1,130641	40 000 000	45 225 640
1,1300	80 000 000	90 400 000	1,130645	80 000 000	90 451 600
1,1300	35 000 000	39 550 000	1,130649	35 000 000	39 572 715
1,1300	2 000 000	2 260 000	1,130654	2 000 000	2 261 308
1,1300			1,130658		
Celkem	197 000 000	222 610 000		197 000 000	222 736 573

PŘÍKLAD 6

Opatření ke kontrole rizika

Tento příklad ilustruje rámec pro kontrolu rizika vztahující se na podkladová aktiva používaná při operacích Eurosystemu na poskytnutí likvidity ⁽¹⁾. Tento příklad je založen na předpokladu, že se protistrana účastní těchto operací měnové politiky Eurosystemu:

- hlavní refinanční operace začínající dne 28. června 2000 a končící dne 12. července 2000, při které je protistraně přiděleno 50 milionů EUR,
- dlouhodobější refinanční operace začínající dne 29. června 2000 a končící dne 28. září 2000, při které je protistraně přiděleno 45 milionů EUR, a
- hlavní refinanční operace začínající dne 5. července 2000 a končící dne 19. července 2000, při které je protistraně přiděleno 10 milionů EUR.

Charakteristiky podkladových aktiv řádu 1 použitých protistranou k zajištění těchto operací jsou specifikovány v tabulce 1 níže.

Tabulka 1 – Podkladová aktiva řádu 1 použitá při transakcích

Charakteristiky					
Název	Den splatnosti	Definice kupónu	Frekvence kupónu	Zbytková splatnost	Srážka
Dluhopis A	26.8.2002	pevný	6 měsíců	2 roky	1,5 %
Dluhopis s proměnlivou sazbou (FRN) B	15.11.2002	předem stanovený proměnlivý	12 měsíců	2 roky	0,0 %
Dluhopis C	5.5.2010	nulový		10 let	5,0 %

Ceny (včetně naběhlého úroku)					
28.6.2000	29.6.2000	30.6.2000	3.7.2000	4.7.2000	5.7.2000
102,63 %	101,98 %	100,57 %	101,42 %	100,76 %	101,21 %
	98,35 %	97,95 %	98,15 %	98,75 %	99,02 %
					55,125 %

Systém rezervace podkladových aktiv

Nejprve se předpokládá, že se transakce provádějí s národní centrální bankou za využití systému, při kterém jsou pro každou transakci podkladová aktiva účelově vázána (rezervována). V systému rezervace se provádí denní oceňování podkladových aktiv. Rámec kontroly rizika lze tedy popsat tímto způsobem (viz také tabulka 2):

1. Na každou transakci, které se protistrana účastní, se uplatňuje počáteční marže ve výši 2 %, neboť splatnost operací přesahuje 1 obchodní den.
2. Dne 28. června 2000 uzavře protistrana s národní centrální bankou dohodu o zpětném odkupu, která nakoupí dluhopisy A za 50 milionů EUR. Dluhopis A je dluhopisem s pevným kupónem a splatností dne 26. srpna 2002. Má tudíž zbytkovou splatnost 2 roky a vyžaduje tedy srážku při ocenění ve výši 1,5 %. Tržní cena dluhopisu A na referenčním trhu pro daný den činí 102,63 %, což zahrnuje i naběhlý kupónový úrok. Protistrana je povinna poskytnout takový objem dluhopisů A, který po odečtení srážky ve výši 1,5 % převyšuje částku 51 milionů EUR (což odpovídá přidělené částce 50 milionů EUR plus počáteční marži ve výši 2 %). Protistrana tudíž dodá dluhopisy A v nominální hodnotě 50,5 milionů EUR, jejichž upravená tržní hodnota činí pro daný den 51 050 728 EUR.
3. Dne 29. června 2000 uzavře protistrana s národní centrální bankou dohodu o zpětném odkupu, která nakoupí dluhopisy A za 21,5 milionů EUR (tržní cena 101,98 %, srážka při ocenění 1,5 %) a dluhopisy B za 25 milionů EUR (tržní cena 98,35 %). Dluhopis B je dluhopisem s proměnlivou sazbou (Floating-Rate Note, dále jen FRN) s ročními předem stanovenými kupónovými platbami, na které se uplatňuje srážka při ocenění ve výši 0 %. Upravená tržní hodnota dluhopisu A a FRN B pro daný den činí 46 184 315 EUR, čímž tedy převyšuje požadovanou částku 45 900 000 EUR (45 milionů EUR plus počáteční marže ve výši 2 %).

⁽¹⁾ Tento příklad je založen na předpokladu, že při výpočtu potřeby výzvy k poskytnutí dodatkové úhrady se bere v úvahu naběhlý úrok z poskytnuté likvidity a že na poskytnutou likviditu se uplatňuje aktivační bod 1 %.

Dne 30. června 2000 se podkladová aktiva přecení: tržní cena dluhopisu A činí 100,57 % a tržní cena FRN B činí 97,95 %. Naběhlý úrok činí 11 806 EUR z hlavní refinanční operace zahájené dne 28. června 2000 a 5 625 EUR z dlouhodobější refinanční operace zahájené dne 29. června 2000. V důsledku toho upravená tržní hodnota dluhopisu A v první transakci klesne pod mezní objem transakce (poskytnutá likvidita plus naběhlý úrok plus počáteční marže) o přibližně 1 milion EUR. Protistrana dodá dluhopisy A v nominální hodnotě 1 milionu EUR, což po odečtení srážky ve výši 1,5 % tržní hodnoty založené na ceně 100,57 % obnoví dostatečné zajištění ⁽¹⁾. Žádné výzvy k poskytnutí dodatkové úhrady není zapotřebí u druhé transakce, neboť upravená tržní hodnota podkladových aktiv použitých v této transakci (45 785 712 EUR), ačkoli o něco nižší než mezní objem (45 905 738 EUR), neklesla pod aktivační úroveň (mezní objem mínus 1 %) ve výši 45 455 681 EUR ⁽²⁾.

4. Mezi 3. a 4. červencem 2000 se podkladová aktiva přecení, aniž by toto přecenění vedlo k výzvě k poskytnutí dodatkové úhrady pro transakce uzavřené ve dnech 28. a 29. června 2000. Naběhlý úrok činí k 4. červenci 2000 35 417 EUR a 28 125 EUR.
5. Dne 5. července 2000 uzavře protistrana s národní centrální bankou dohodu o zpětném odkupu, která nakoupí dluhopisy C za 10 milionů EUR. Dluhopis C je dluhopisem s nulovým kupónem s tržní hodnotou 55,125 % k danému dni. Protistrana dodá dluhopisy C v nominální hodnotě 19,5 milionů EUR. Dluhopis s nulovým kupónem má zbytkovou splatnost kolem 10 let, a vyžaduje tudíž srážku při ocenění ve výši 5 %.

Systém sdružování podkladových aktiv

Nyní se předpokládá, že se transakce provádějí s národní centrální bankou s využitím systému sdružování podkladových aktiv. Aktiva zařazená do souboru (poolu) podkladových aktiv využívaného protistranou nejsou pro konkrétní transakce účelově vázána (rezervována).

Tento příklad používá stejné posloupnosti transakcí jako výše uvedený příklad popisující systém rezervace. Hlavním rozdílem je, že ve dnech přeceňování musí upravená tržní hodnota všech aktiv v souboru (poolu) pokrývat mezní objem všech nevyřádaných operací protistrany s národní centrální bankou. V důsledku toho je výzva k poskytnutí dodatkové úhrady ze dne 30. června 2000 o něco vyšší (1 106 035 EUR) než výzva v případě systému rezervace, a to z důvodu aktivačního efektu transakce uzavřené dne 29. června 2000. Protistrana dodá dluhopisy A v nominální hodnotě 1,15 milionu EUR, což po odečtení srážky ve výši 1,5 % tržní hodnoty založené na ceně 100,57 % obnoví dostatečné zajištění. Navíc může protistrana dne 12. července 2000, kdy je hlavní refinanční operace uzavřena dne 28. června 2000 splatná, ponechat aktiva na svém zástavním účtu a automaticky je tak využít jako zajištění pro vnitrodenní a jednodenní úvěry v rámci limitu aktivačních bodů (s počáteční marží ve výši 1 % uplatněnou na tyto transakce). Rámec kontroly rizika v systému sdružování je popsán v tabulce 3.

⁽¹⁾ Národní centrální banky mohou vydávat výzvy k poskytnutí dodatkové úhrady spíše v hotovosti než v cenných papírech.

⁽²⁾ Pokud má být v souvislosti s druhou transakcí marže zaplacená protistraně národní centrální bankou, může být taková marže v určitých případech vyrovnána marží zaplacenou národní centrální bance protistranou při první transakci. Výsledkem pak bude pouze jedno vypořádání marží.

Tabulka 2 – Systém rezervace

Datum	Nevypořádané transakce	Datum zahájení	Datum ukončení	Úroková sazba	Částka	Narostlý úrok
28.6.2000	Hlavní refinanční	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	0
29.6.2000	Hlavní refinanční	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	5 903
	Dlouhodobější refinanční	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	
30.6.2000	Hlavní refinanční	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	11 806
	Dlouhodobější refinanční	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	5 625
30.6.2000	Hlavní refinanční	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	11 806
	Dlouhodobější refinanční	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	5 625
3.7.2000	Hlavní refinanční	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	29 514
	Dlouhodobější refinanční	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	22 500
4.7.2000	Hlavní refinanční	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	35 417
	Dlouhodobější refinanční	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	28 125
5.7.2000	Hlavní refinanční	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	41 319
	Dlouhodobější refinanční	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	33 750
	Hlavní refinanční	5.7.2000	19.7.2000	4,25 %	10 000 000	0

Počáteční marže	Objem marže	Spodní aktivační objem	Horní aktivační objem	Upravená tržní hodnota	Výzva k dodatkové úhradě	Datum
2 %	51 000 000	50 500 000	51 500 000	51 050 728	0	28.6.2000
2 %	51 006 021	50 505 962	51 506 080	50 727 402	0	29.6.2000
2 %	45 900 000	45 450 000	46 350 000	46 184 315	0	
2 %	51 012 042	50 511 924	51 512 160	50 026 032	- 986 009	30.6.2000
2 %	45 905 738	45 455 681	46 355 794	45 785 712	0	
2 %	51 012 042	50 511 924	51 512 160	51 016 647	0	30.6.2000
2 %	45 905 738	45 455 681	46 355 794	45 785 712	0	
2 %	51 030 104	50 529 809	51 530 399	51 447 831	0	3.7.2000
2 %	45 922 950	45 472 725	46 373 175	46 015 721	0	
2 %	51 036 125	50 535 771	51 536 479	51 113 029	0	4.7.2000
2 %	45 928 688	45 478 406	46 378 969	46 025 949	0	
2 %	51 042 146	50 541 733	51 542 559	51 341 303	0	5.7.2000
2 %	45 934 425	45 484 088	46 384 763	46 188 748	0	
2 %	10 200 000	10 100 000	10 300 000	10 211 906	0	

Tabulka 3 – Systém sdružování

Datum	Nevypořádané transakce	Datum zahájení	Datum ukončení	Úroková sazba	Částka	Narostlý úrok
28.6.2000	Hlavní refinanční	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	0
29.6.2000	Hlavní refinanční	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	5 903
	Dlouhodobější refinanční	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	
30.6.2000	Hlavní refinanční	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	11 806
	Dlouhodobější refinanční	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	5 625
30.6.2000	Hlavní refinanční	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	11 806
	Dlouhodobější refinanční	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	5 625
3.7.2000	Hlavní refinanční	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	29 514
	Dlouhodobější refinanční	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	22 500
4.7.2000	Hlavní refinanční	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	35 417
	Dlouhodobější refinanční	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	28 125
5.7.2000	Hlavní refinanční	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	41 319
	Dlouhodobější refinanční	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	33 750
	Hlavní refinanční	5.7.2000	19.7.2000	4,25 %	10 000 000	0

Počáteční marže	Objem marže	Spodní aktivační objem	Horní aktivační objem	Upravená tržní hodnota	Výzva k dodatkové úhradě	Datum
2 %	51 000 000	50 500 000	51 500 000	51 050 728	0	28.6.2000
2 %	96 906 021	95 955 962	97 856 080	96 911 716	0	29.6.2000
2 %						
2 %	96 917 779	95 967 605	97 867 953	95 811 744	- 1 106 035	30.6.2000
2 %						
2 %	96 917 779	95 967 605	97 867 953	96 802 358	0	30.6.2000
2 %						
2 %	96 953 054	96 002 534	97 903 574	97 613 399	0	3.7.2000
2 %						
2 %	96 964 813	96 014 177	97 915 448	97 287 850	0	4.7.2000
2 %						
2 %	107 176 571	106 125 820	108 227 322	107 891 494	0	5.7.2000
2 %						
2 %						

PŘÍLOHA 2

Slovníček pojmů

Aktivační bod (Trigger point): předem stanovená úroveň hodnoty poskytované likvidity, při které dojde k provedení výzvy k dodatkové úhradě.

Aktivum řádu 1 (Tier-one asset): obchodovatelné aktivum splňující určitá jednotná kritéria způsobilosti platná v celé eurozóně, specifikovaná ECB.

Aktivum řádu 2 (Tier-two asset): obchodovatelné nebo neobchodovatelné aktivum, jehož specifická kritéria způsobilosti určují národní centrální banky s výhradou schválení ECB.

Americká aukce (American auction): viz aukce s násobnou sazbou.

Aukce s jednotnou sazbou (holandská aukce) (Single rate auction (Dutch auction)): aukce, při které se úroková sazba (nebo cena/swapový bod) pro přidělení uplatňovaná na všechny uspokojené nabídky rovná mezní úrokové sazbě.

Aukce s násobnou sazbou (americká aukce) (Multiple rate auction (American auction)): aukce, při které se úroková sazba (nebo cena/swapový bod) pro přidělení rovná úrokové sazbě každé jednotlivé nabídce.

Bezpečný depozitní účet (Safe custody account): účet cenných papírů vedený centrální bankou, na který může úvěrová instituce ukládat cenné papíry, které považuje za vhodné k zajištění operací centrální banky.

Cena zpětného odkupu (Repurchase price): cena, za kterou je kupující v souvislosti s transakcí na základě dohody o zpětném odkupu povinen odprodat aktivum zpět prodávajícímu. Cena zpětného odkupu se rovná součtu nákupní ceny a cenového rozdílu, který odpovídá úroku z poskytnuté likvidity za dobu splatnosti operace.

Čas ECB (ECB time): čas místa, ve kterém se nachází ECB.

Členský stát (Member state): v tomto dokumentu se jím rozumí členský stát EU, který přijal jednotnou měnu v souladu se Smlouvou.

Dematerializace (Dematerialisation): odstranění fyzických certifikátů nebo podkladů cenných papírů, které představují vlastnictví finančních aktiv tak, že tato finanční aktiva existují pouze jako účetní záznamy.

Den nákupu (Purchase date): den, ke kterému nabývá prodej aktiv prodejcem kupci platnosti.

Den obchodu (Trade day (T)): den, ke kterému je obchod (tj. dohoda o finanční transakci mezi dvěma protistranami) ujednan. Den obchodu se může krýt se dnem vypořádání (vypořádání téhož dne), nebo mu předcházet o daný počet obchodních dní (den vypořádání je určen jako den obchodu + vypořádací prodleva).

Den oceňování (Valuation date): den oceňování podkladových aktiv úvěrových operací.

Den splatnosti (Maturity date): den, ke kterému končí platnost operace měnové politiky. V případě dohod o zpětném odkupu se den splatnosti shoduje se dnem zpětného odkupu.

Den vypořádání (Settlement date): den, ke kterému je transakce vypořádána. Zúčtování se může uskutečnit téhož dne jako obchod (vypořádání téhož dne) nebo jeden nebo několik dní po obchodu (den vypořádání je určen jako den obchodu + vypořádací prodleva).

Den zahájení (Start date): den, ke kterému je uzavřena první část operace měnové politiky. Den zahájení odpovídá dni nákupu u operací založených na dohodách o zpětném odkupu a měnových swapů.

Den zpětného odkupu (Repurchase date): den, ke kterému je kupující v souvislosti s transakcí na základě dohody o zpětném odkupu povinen odprodat aktivum zpět prodávajícímu.

Depozitář (Depository): zprostředkovatel, jehož hlavní úlohou je uschovávat cenné papíry, ať už fyzicky nebo elektronicky, a vést záznamy o vlastnictví těchto cenných papírů.

Dlouhodobější refinanční operace (*Longer-term refinancing operation*): pravidelné operace prováděné Eurosystemem na volném trhu ve formě reverzní transakce. Dlouhodobější refinanční operace se provádí na základě měsíčních standardních nabídkových řízení a mají splatnost 3 měsíce.

Dluhopis s nulovým kupónem (*Zero coupon bond*): cenný papír, který v průběhu své životnosti vyplácí pouze jediný hotovostní tok. Pro účely tohoto dokumentu zahrnuje pojem dluhopisu s nulovým kupónem cenné papíry vydané s diskontem a cenné papíry, které při splatnosti doručí pouze jeden kupón. Speciální druh dluhopisu s nulovým kupónem představuje strip.

Dodání proti zaplacení (*Delivery versus payment (DVP) or delivery against payment*): mechanismus systému vypořádání při výměně hodnot, který zajišťuje, že ke konečnému převodu aktiv (cenných papírů nebo jiných finančních nástrojů) dojde tehdy a pouze tehdy, pokud dojde ke konečnému převodu jiného aktiva (nebo aktiv).

Dodatečně stanovený výnos (*Post-fixed coupon*): výnos nástrojů s proměnlivou sazbou, který se určuje na základě hodnot referenčního indexu k určitému datu (datům) v průběhu narůstání výnosu.

Dohoda o zpětném odkupu (*Repurchase agreement*): dohoda, kterou se aktivum prodává a prodávající zároveň získává právo a povinnost odkoupit toto aktivum za specifickou cenu k budoucímu dni nebo na vyzvání. Tato dohoda se podobá zajištěnému úvěru s tím rozdílem, že prodejce si neponechává vlastnictví cenných papírů. Eurosystem při svých reverzních transakcích používá dohody o zpětném odkupu s pevnou splatností.

Držení minimálních rezerv (*Reserve holdings*): stav udržovaný protistranami na jejich účtu minimálních rezerv za účelem plnění povinnosti minimálních rezerv.

Dvoustranný postup (*Bilateral procedure*): postup, při kterém centrální banka uzavírá obchod přímo s jednou nebo několika protistranami, aniž by využila postupů nabídkových řízení. Mezi dvoustranné postupy patří operace prováděné prostřednictvím burz cenných papírů nebo zprostředkovatelů.

Emitent (*Issuer*): subjekt, který je zavázán z cenného papíru nebo jiného finančního nástroje.

Eurosystem (*Eurosystem*): skládá se z Evropské centrální banky (ECB) a národních centrálních bank členských států eurozóny. Rozhodovacími orgány Eurosystemu jsou Rada guvernérů a Výkonná rada.

Eurozóna (*Euro area*): pojem, kterým jsou společně definovány členské státy EU, které v souladu se Smlouvou přijaly euro za svou jednotnou měnu.

Evropský systém centrálních bank (*ESCB*) (*European System of Central Banks — ESCB*): tímto výrazem se rozumí Evropská centrální banka (ECB) a národní centrální banky členských států EU. Je třeba poznamenat, že národní centrální banky členských států, které nepřijaly jednotnou měnu v souladu se Smlouvou, si zachovávají své pravomoci v oblasti měnové politiky v souladu s vnitrostátními právy, a nepodléhají se tudíž na provádění měnových operací Eurosystemu.

Hlavní refinanční operace (*Main refinancing operation*): pravidelné operace prováděné Eurosystemem na volném trhu ve formě reverzní transakce. Hlavní refinanční operace se provádí na základě týdenních standardních nabídkových řízení a obvykle mají splatnost 2 týdny.

Holandská aukce (*Dutch auction*): viz aukce s jednotnou sazbou.

Konec dne (*End-of-day*): čas obchodního dne (po uzavření TARGETu), ke kterému jsou pro daný den ukončeny všechny platby zpracovávané TARGETem.

Konečný převod (*Final transfer*): neodvolatelný a bezpodmínečný převod, kterým zaniká závazek k provedení převodu.

Korespondentské bankovníctví (*Correspondent banking*): dohoda, na jejímž základě poskytuje jedna úvěrová instituce platby a jiné služby jiné úvěrové instituci. Platby prostřednictvím korespondentů jsou často prováděny prostřednictvím vzájemných účtů (*nostro* a *loro* účty), ke kterým mohou být vázány stálé úvěrové linky. Služby korespondenčního bankovníctví jsou poskytovány převážně v přeshraničním styku, ale jsou rovněž známy jako agenturní vztahy ve vnitrostátním kontextu. *Loro* účet je termín používaný korespondentem k označení účtu vedeného pro zahraniční úvěrovou instituci; zahraniční úvěrová instituce pak tento účet považuje za svůj *nostro* účet.

Kupní cena (*Purchase price*): Cena, za kterou jsou nebo mají být aktiva prodána prodávajícím kupci.

Maximální nabídková sazba (*Maximum bid rate*): horní hranice úrokové sazby, pro kterou mohou protistrany podávat své nabídky v rámci nabídkového řízení s proměnlivou sazbou. Nabídky se sazbou vyšší než je maximální nabídková sazba stanovená ECB se vyřadí.

Měnová finanční instituce (MFI) (*Monetary financial institution — MFI*): finanční instituce, které společně vytvářejí sektor tvorby peněz eurozóny. Zahrnují centrální banky, rezidentské úvěrové instituce, jak jsou definovány v právních předpisech Společenství, a všechny ostatní rezidentské finanční instituce, jejichž předmětem činnosti je přijímat vklady nebo prostředky velmi podobné vkladům od jiných subjektů než měnových finančních institucí a na vlastní účet (přínejmenším v ekonomickém smyslu) poskytovat úvěry nebo investovat do cenných papírů.

Měnový swap (*Foreign exchange swap*): souběžná spotová operace nákupu/prodeje a forwardová operace prodeje/nákupu jedné měny proti měně druhé. Eurosystem provádí operace měnové politiky na volném trhu ve formě měnových swapů, při kterých národní centrální banky (nebo ECB) spotovou transakcí nakupují (prodávají) euro proti cizí měně a zároveň jej forwardovou transakcí prodávají (nakupují) zpět.

Metoda počítání dní (*Day-count convention*): metoda regulující počet dní při výpočtu úroku z úvěrů. Eurosystem při operacích měnové politiky uplatňuje metodu skutečný počet/360.

Mezinárodní identifikační číslo cenných papírů (ISIN) (*International Securities Identification Number — ISIN*): mezinárodní identifikační kód přidělovaný cenným papírům emitovaným na finančních trzích.

Mezní nabídka swapového bodu (*Marginal swap point quotation*): nabídka swapových bodů, při které se vyčerpá celá částka přidělovaná v nabídkovém řízení.

Mezní úroková sazba (*Marginal interest rate*): úroková sazba, při které se vyčerpá celá částka přidělovaná v nabídkovém řízení.

Mezní výpůjční facilita (*Marginal lending facility*): stálá facilita Eurosystemu, kterou mohou protistrany využít k získání jednodenního úvěru u národní centrální banky při předem stanovené úrokové sazbě.

Minimální částka přidělení (*Minimum allotment amount*): spodní hranice částky, která má být přidělena jednotlivým protistranám v rámci operace nabídkového řízení. Eurosystem se může rozhodnout přidělit každé z protistran svých nabídkových řízení určitou minimální částku.

Minimální nabídková sazba (*Minimum bid rate*): spodní hranice úrokové sazby, pro kterou mohou protistrany podávat své nabídky v rámci nabídkového řízení s proměnlivou sazbou.

Minimální poměr přidělení (*Minimum allotment ratio*): minimální procento přidělovaných nabídek v rámci nabídkového řízení při mezní úrokové sazbě. Eurosystem se může rozhodnout uplatňovat minimální poměr přidělení při svých nabídkových řízeních.

Model korespondentské centrální banky (MKCB) (*Correspondent central banking model — CCBM*): mechanismus zřízený Evropským systémem centrálních bank s cílem umožnit protistranám využívat podkladová aktiva na přeshraničním základě. V MKCB jednají národní centrální banky vůči sobě navzájem jako uschovatelé. To znamená, že každá národní centrální banka má ve své správě cenných papírů účet cenných papírů každé z ostatních národních centrálních bank (a ECB).

Nabídkové řízení s pevnou sazbou (*Fixed rate tender*): nabídkové řízení, při kterém je národní centrální bankou předem stanovena úroková sazba a zúčastněné protistrany nabízejí částky peněz, se kterými si při takto stanovené sazbě přejí obchodovat.

Nabídkové řízení s proměnlivou sazbou (*Variable rate tender*): postup nabídkového řízení, při kterém protistrany nabízejí jak částku peněz, se kterou si přejí s centrální bankou obchodovat, tak i úrokovou sazbou, při které si přejí obchod uzavřít.

Národní centrální banka (National central bank — NCB): v tomto dokumentu se jí rozumí centrální banka členského státu EU, který přijal jednotnou měnu v souladu se Smlouvou.

Nástroj s inverzní proměnlivou sazbou (Inverse floating rate instrument): strukturovaný cenný papír, u kterého se výnos vyplácený držiteli cenného papíru inverzně mění v závislosti na změnách určité referenční úrokové sazby.

Nástroj s pevnou sazbou (Fixed rate instrument): finanční nástroj, pro nějž je výnos pevně stanoven pro celou dobu životnosti nástroje.

Nástroj s proměnlivou sazbou (Floating rate instrument): finanční nástroj, jehož výnos je pravidelně nastavován v závislosti na referenčním indexu, aby tak odrážel změny krátkodobých a střednědobých tržních úrokových sazeb. Nástroje s proměnlivou sazbou mají výnosy nastavené buď předem, nebo následně.

Obchodní den Eurosystemu (Eurosystem business day): jakýkoli den, ve který jsou ECB a alespoň jedna národní centrální banka otevřeny pro účely provádění operací měnové politiky Eurosystemu.

Obchodní den národní centrální banky (NCB business day): jakýkoli den, ve kterém je národní centrální banka konkrétního členského státu otevřena pro účely provádění operací měnové politiky Eurosystemu. Pobočky národní centrální banky v některých členských státech mohou být v obchodní den národní centrální banky zavřeny z důvodu místního nebo regionálního svátku. V takovýchto případech musí příslušná národní centrální banka protistrany předem informovat o opatřeních, která mají být přijata pro operace s danými pobočkami.

Objemové nabídkové řízení (Volume tender): viz nabídkové řízení s pevnou sazbou.

Oceňování podle tržní hodnoty (Marking to market): viz variační marže.

Omezení maximální nabídky (Maximum bid limit): horní omezení nejvyšší přijatelné nabídky podané jednou protistranou v nabídkovém řízení. Eurosystem může omezení maximální nabídky uvalit proto, aby jednotlivým protistranám zabránil v podávání nepřiměřeně vysokých nabídek.

Operace jemného doladění (Fine-tuning operation): nepravidelná operace na volném trhu prováděná Eurosystemem zejména za účelem vypořádání se s nepředvídanými výkyvy likvidity na trhu.

Operace na volném trhu (Open market operation): operace prováděná z podnětu centrální banky na finančním trhu. S ohledem na své cíle, pravidelnost a postupy je možné operace Eurosystemu na volném trhu rozdělit do čtyř kategorií: hlavní refinanční operace, dlouhodobější refinanční operace, operace jemného doladění a strukturální operace. Pokud jde o použité nástroje, jsou hlavním nástrojem Eurosystemu na volném trhu reverzní transakce, které mohou být využity pro všechny čtyři kategorie operací. Kromě toho je pro potřeby strukturálních operací rovněž k dispozici vydávání dluhových cenných papírů a přímé transakce, zatímco pro provádění operací jemného doladění jsou k dispozici přímé transakce, měnové swapy a příjem termínovaných vkladů.

Paušální odpočitatelná položka (Lump-sum allowance): pevně stanovená částka, kterou si instituce odečítá při výpočtu své povinnosti minimálních rezerv podle rámce minimálních rezerv Eurosystemu.

Platební mechanismus ECB (ECB payment mechanism — EPM): platební mechanismus organizovaný v rámci ECB a spojený s TARGETem pro účely provádění: i) plateb mezi účty vedenými u ECB a ii) plateb prostřednictvím TARGETu mezi účty vedenými u ECB a u národních centrálních bank.

Počáteční marže (Initial margin): opatření kontroly rizika uplatňované při reverzních transakcích, podle nějž se požadované zajištění transakce rovná úvěru poskytnutému protistraně plus hodnotě počáteční marže. Eurosystem uplatňuje počáteční marže diferencovaně podle délky trvání rizika, kterému je ve vztahu k protistraně při dané transakci vystaven.

Postup nabídkových řízení (Tender procedure): postup, kterým centrální banka poskytuje trhu likviditu nebo ji z něj stahuje na základě nabídek podaných protistranami ve vzájemné hospodářské soutěži. Nejvíce konkurenceschopné nabídky jsou uspokojovány přednostně, a to do té doby, než dojde k vyčerpání celkového objemu likvidity, která je centrální bankou poskytována nebo stahována.

Povinnost minimálních rezerv (Reserve requirement): povinnost instituce držet u centrální banky minimální rezervy. Na základě rámce minimálních rezerv Eurosystemu se povinnost minimálních rezerv úvěrové instituce vypočte vynásobením sazby minimálních rezerv pro každou kategorii položek základu pro stanovení minimálních rezerv výší těchto položek na účetní rozvaze instituce. Instituce si od své povinnosti minimálních rezerv navíc odečítají paušální odpočitatelnou položku.

Propojovací mechanismus (Interlinking mechanism): v rámci systému TARGET poskytuje propojovací mechanismus společné postupy a infrastrukturu, které umožňují pohyby platebních příkazů z jednoho domácího RTGS do druhého.

Protistrana (Counterparty): je druhou stranou finanční transakce (např. jakékoli transakce s centrální bankou).

Průměrovací opatření (Averaging provision): mechanismus, který protistranám umožňuje plnit jejich povinnosti minimálních rezerv na základě průměru rezerv držených v průběhu udržovacího období. Průměrovací opatření přispívá ke stabilizaci úrokových sazeb peněžního trhu tím, že institucím poskytuje pobídku zmírnit dopady dočasných výkyvů likvidity. Systém minimálních rezerv Eurosystemu průměrování umožňuje.

Předem stanovený výnos (Pre-fixed coupon): výnos nástrojů s proměnlivou sazbou, který je určen na základě hodnot referenčního indexu k určitému datu (datům) před začátkem narůstání výnosu.

Přeshraniční vypořádání (Cross-border settlement): vypořádání, ke kterému dochází v jiné zemi než v zemi nebo v zemích, ve které (kterých) se jedna nebo obě strany nacházejí.

Přímá transakce (Outright transaction): transakce, při které se aktiva nakupují a prodávají až ke dni splatnosti (spotové nebo forwardové).

Repo operace (Repo operation): reverzní transakce na poskytnutí likvidity, založená na dohodě o zpětném odkupu.

Reverzní transakce (Reverse transaction): operace, kterou centrální banka nakupuje nebo prodává aktiva podle dohody o zpětném odkupu a provádí zajištěné úvěrové operace.

Riziko ceny akcií (Equity price risk): riziko ztráty vyplývající z pohybu cen akcií. Eurosystem je při svých operacích měnové politiky vystaven riziku ceny akcií do té míry, že akcie jsou považovány za způsobilá aktiva řádu 2.

Riziko platební schopnosti (Solvency risk): riziko ztráty z důvodu úpadku (bankrotu) emitenta finančního aktiva nebo platební neschopnosti protistrany.

Rychlé nabídkové řízení (Quick tender): postup nabídkového řízení využíváný Eurosystemem pro potřeby operací jemného doladění, pokud je třeba, aby měly rychlý dopad na likvidní situaci na trhu. Rychlá nabídková řízení se provádějí v časovém rozmezí jedné hodiny a jsou omezena na omezený soubor protistran.

Sazba minimálních rezerv (Reserve ratio): sazba stanovená centrální bankou pro každou kategorii způsobilých rozvahových položek, zahrnutých do základu pro stanovení minimálních rezerv. Sazby se používají pro výpočet povinnosti minimálních rezerv.

Skutečný počet/360 (Actual/360): metoda počítání dní při výpočtu úroku z úvěru, při které se úrok počítá na základě skutečného počtu kalendářních dní, na který je úvěr poskytnut, na základě roku o 360 dnech. Tato metoda se uplatňuje při operacích měnové politiky Eurosystemu.

Smlouva (Treaty): Smlouva o založení Evropského společenství (Smlouva o ES). Skládá se z původní Smlouvy o EHS (Římské smlouvy) v platném znění.

Spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry (Link between securities settlement systems): spojení tvoří všechny postupy a opatření, která existují mezi dvěma systémy pro vypořádání obchodů s cennými papíry za účelem převodu cenných papírů mezi oběma dotčenými systémy vypořádání obchodů s cennými papíry prostřednictvím zaknihování.

Srážka (Haircut): viz srážka při ocenění.

Srážka při ocenění (Valuation haircut): opatření kontroly rizika uplatňované na podkladová aktiva využívaná při reverzních transakcích, při kterém centrální banka počítá hodnotu podkladových aktiv jako jejich tržní hodnotu sníženou o určité procento (srážka). Eurosystem uplatňuje srážky při ocenění odrážející charakteristiky specifických aktiv, jakými je například zbytková splatnost.

Stálá facilita (Standing facility): facilita centrální banky přístupná protistranám z jejich podnětu. Eurosystem nabízí dvě stálé jednodenní facility: mezní výpůjční facilitu a vkladovou facilitu.

Standardní nabídkové řízení (Standard tender): postup nabídkového řízení využíváný Eurosystemem při jeho pravidelných operacích na volném trhu. Standardní nabídková řízení jsou prováděna v časovém rámci 24 hodin. Všechny protistrany, které splňují všeobecná kritéria způsobilosti, mohou podávat nabídky ve standardním nabídkovém řízení.

Standardní odpočet (Standardised deduction): pevně stanovené procento nesplaceného objemu dluhových cenných papírů s dohodnutou dobou splatnosti do 2 let a papírů peněžního trhu, které mohou odečíst od základu pro stanovení minimálních rezerv emitenti, kteří nejsou schopni prokázat, že tento nesplacený objem je držen jinými institucemi podléhajícími systému minimálních rezerv Eurosystemu, ECB nebo národní centrální bankou.

Strip (Strip — separate trading of interest and principal): dluhopis s nulovým kupónem, vytvořený za účelem samostatného obchodování s nároky na konkrétní hotovostní toky z cenného papíru a s jistinou téhož nástroje.

Strukturální operace (Structural operation): operace na volném trhu prováděná Eurosystemem zejména za účelem úpravy strukturální likvidity finančního sektoru vůči Eurosystemu.

Středisko evidence cenných papírů (Central securities depository): subjekt, který drží a spravuje cenné papíry nebo jiná finanční aktiva, vede emisní účty a umožňuje zpracování transakcí prostřednictvím zaknihování. Aktiva mohou existovat buď fyzicky (přičemž jsou v rámci střediska evidence cenných papírů znehynbna), nebo v dematerializované podobě (tj. pouze jako elektronické záznamy).

Swapový bod (Swap point): rozdíl mezi směnným kurzem forwardové transakce a směnným kurzem spotové transakce při měnovém swapu.

Systém rezervace (Earmarking system): systém správy zajištění centrálními bankami, kdy je likvidita poskytována oproti aktivům účelově vázaným pro každou jednotlivou transakci.

Systém sdružování (Pooling system): viz systém sdružování zajištění.

Systém sdružování zajištění (Collateral pooling system): systém centrální banky pro správu zajištění, při kterém si protistrany otevírají souborný účet, na který vkládají aktiva zajišťující jejich transakce s centrální bankou. Na rozdíl od systému rezervace nejsou v systému sdružování podkladová aktiva pro jednotlivé transakce účelově vázána (rezervována).

Systém vypořádání obchodů s cennými papíry (Securities settlement system — SSS): systém, který umožňuje držení a převod cenných papírů nebo jiných finančních aktiv, a to buď bezplatně, nebo proti zaplacení (dodání proti zaplacení).

Systém zaknihování (Book-entry system): účetní systém, který umožňuje převody cenných papírů a jiných finančních aktiv bez skutečného fyzického pohybu papírových podkladů či certifikátů (např. elektronický převod cenných papírů). Viz také dematerializace.

Systém zúčtování plateb (Gross settlement system): převodní systém, při kterém dochází na základě jednotlivých příkazů k vypořádávání finančních prostředků nebo převodu cenných papírů.

Systém zúčtování plateb v reálném čase (RTGS) (RTGS (real-time gross settlement) system): systém zúčtování, v jehož rámci dochází ke zpracování a vypořádání na základě jednotlivých příkazů (bez vzájemného započtení — nettingu) v reálném čase (průběžně). Viz rovněž TARGET.

TARGET (Transevropský expresní automatizovaný systém zúčtování plateb v reálném čase) (TARGET — Trans-European automated real-time gross settlement express transfer system): systém zúčtování jednotlivých plateb v reálném čase pro euro. Jedná se decentralizovaný systém skládající se z patnácti národních systémů RTGS, platebního mechanismu ECB a spojovacího mechanismu.

Účet minimálních rezerv (Reserve account): účet u národní centrální banky, na kterém protistrany drží své minimální rezervy. Protistrany mohou jako účet minimálních rezerv využít i své účty pro zúčtování u národních centrálních bank.

Účet pro zúčtování (Settlement account): účet přímého účastníka národního systému RTGS u centrální banky pro účely zpracování plateb.

Udržovací období (Maintenance period): období, na které se propočítává dodržování povinnosti minimálních rezerv. Udržovací období minimálních rezerv Eurosystemu je 1 měsíc a začíná 24. kalendářní den každého měsíce a končí 23. kalendářní den měsíce následujícího.

Uschovatel (Custodian): subjekt, který se zavazuje převzít do úschovy a spravovat pro jiné cenné papíry a jiná finanční aktiva.

Úvěrová instituce (Credit institution): v tomto dokumentu se jí rozumí instituce, na kterou se vztahuje definice uvedená v čl. 1 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/28/ES ze dne 18. září 2000, kterou se mění směrnice 2000/12/ES o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu. Úvěrovou institucí tedy je: i) podnik, jehož činnost spočívá v přijímání vkladů nebo jiných splatných peněžních prostředků od veřejnosti a v poskytování úvěrů na vlastní účet, nebo ii) podnik nebo jakákoli jiná právnická osoba jiná než osoba podle bodu i), která vydává platební prostředky ve formě elektronických peněz. „Elektronickými penězi“ se rozumí peněžní hodnota vyjádřená pohledávkou za vydávající institucí a a) uchovávaná na elektronickém médiu; b) vydávaná při přijetí peněžních prostředků, jejichž hodnota není nižší než vydávaná peněžní hodnota a c) přijímaná jako platební prostředek jinými podniky, než je vydávající instituce.

Úzké propojení (Close links): ustanovení čl. 1 odst. 26 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu stanoví, že „úzkým propojením se rozumí stav, kdy jsou dvě nebo více fyzických či právnických osob spojeny: a) účastí, čímž se rozumí držení, přímé nebo kontrolou, nejméně 20 % hlasovacích práv nebo základního kapitálu některého podniku, nebo b) kontrolou, čímž se rozumí vztah mezi mateřským a dceřiným podnikem ve všech případech uvedených v čl. 1 odst. 1 a 2 směrnice 83/349/EHS nebo obdobný vztah mezi fyzickou či právnickou osobou a podnikem; dceřiný podnik jiného dceřiného podniku se rovněž považuje za dceřiný podnik mateřského podniku, který stojí v čele těchto podniků. Stav, kdy jsou dvě nebo více fyzických či právnických osob trvale vázány k jedné a téže osobě vztahem kontroly, se rovněž považuje za úzké propojení mezi těmito osobami“.

Variační marže (nebo oceňování podle tržní hodnoty) (Variation margin (or marking to market)): Eurosystém vyžaduje, aby byla pro podkladová aktiva používaná při jeho reverzních transakcích na poskytnutí likvidity zachována po dobu trvání operace specifická marže. To znamená, že pokud pravidelně měřená tržní hodnota podkladových aktiv klesne pod určitou úroveň, musí protistrany dodat doplňková podkladová aktiva (nebo hotovost). Obdobně, pokud tržní hodnota podkladových aktiv po jejich přecenění přesáhne dlužnou částku plus variační marži, vrátí centrální banka protistraně nadbytečná aktiva (nebo hotovost).

Vkladová facilitata (Deposit facility): stálá facilitata Eurosystému, kterou mohou protistrany využívat k provádění jednodenních vkladů u národní centrální banky, které jsou úročeny předem specifikovanou úrokovou sazbou.

Vklady s výpovědní lhůtou (Deposits redeemable at notice): kategorie nástrojů, která se skládá ze vkladů, u nichž musí držitel dodržet pevně stanovenou výpovědní lhůtu před tím, než si své prostředky může vybrat. V některých případech existuje možnost výběru určité stanovené částky ve stanoveném období, nebo možnost předčasného výběru podmíněného uhrazením penále.

Vklady se stanovenou dobou splatnosti (Deposits with agreed maturity): kategorie nástrojů, která se skládá převážně z termínovaných vkladů s danou dobou splatnosti, s nimiž v závislosti na vnitrostátní praxi před splatností buď nelze disponovat, nebo lze disponovat pouze pod podmínkou uhrazení penále. Tato kategorie rovněž zahrnuje některé neobchodovatelné dluhové nástroje, jako jsou například neobchodovatelné (drobné) vkladní certifikáty.

Vnitrodenní úvěr (Intraday credit): úvěr poskytnutý na dobu kratší než 1 obchodní den. Může být poskytnut centrální bankou k vyrovnání nesrovnalostí ve vypořádávání plateb a může mít formu: i) zajištěného přečerpání úvěru nebo ii) úvěrové operace proti zástavě nebo s dohodou o zpětném odkupu.

Příjem termínovaných vkladů (Collection of fixed-term deposits): nástroj měnové politiky, který může Eurosystém využívat pro účely jemného doladění, při němž Eurosystém nabízí protistranám úročení jejich termínovaných vkladů na účtech u národních centrálních bank za účelem absorpce likvidity z trhu.

Výzva k dodatečné úhradě (Margin call): postup související s uplatňováním variačních marží, který znamená, že pokud pravidelně měřená hodnota podkladových aktiv klesne pod určitou úroveň, mohou centrální banky vyzvat protistrany k dodání doplňujících aktiv (nebo hotovosti). Obdobně platí, že pokud hodnota podkladových aktiv přesáhne po přecenění částku, kterou protistrany dluží, plus variační marži, vrátí centrální banka protistraně nadbytečná aktiva (nebo hotovost).

Základ pro stanovení minimálních rezerv (Reserve base): suma způsobilých rozvahových položek, která představuje základ pro výpočet povinnosti minimálních rezerv úvěrové instituce.

Země EHP (Evropského hospodářského prostoru) (EEA (European Economic Area) countries): členské státy EU a Island, Lichtenštejnsko a Norsko.

Zprostředkovatel zúčtování (Settlement agent): instituce, která spravuje proces zúčtování (např. určuje pozice v procesu zúčtování, sleduje výměny plateb atd.) pro převodní systémy nebo jiné mechanismy vyžadující zúčtování.

PŘÍLOHA 3

Výběr protistran pro intervenční devizové operace a měnové swapy pro účely měnové politiky

Výběr protistran pro intervenční devizové operace a měnové swapy pro účely měnové politiky se řídí jednotným přístupem bez ohledu na zvolený organizační rámec vnějších operací Eurosystemu. Důsledkem výběrové politiky není odklon od stávajících tržních standardů, neboť je odvozena na základě harmonizace nejlepších současných metod národních centrálních bank. Výběr protistran pro intervenční devizové operace Eurosystemu je založen především na dvou souborech kritérií.

První soubor kritérií je inspirován zásadou obezřetnosti. Prvním kritériem obezřetnosti je kredibilita, která je posuzována s využitím kombinace rozdílných metod (například s využitím úvěrového hodnocení komerčními hodnotícími agenturami a vlastní analýzy kapitálových a jiných obchodních poměrů); druhým kritériem je skutečnost, že Eurosystem vyžaduje, aby všechny jeho případné protistrany intervenčních devizových operací podléhaly dohledu ze strany uznávaného orgánu dohledu; a jako třetí kritérium musí všechny protistrany intervenčních devizových operací Eurosystemu dodržovat vysoké etické standardy a mít dobrou pověst.

Jakmile je požadavek minimální obezřetnosti splněn, dojde k uplatnění druhého souboru kritérií, který je inspirován ohledy účinnosti. První kritérium účinnosti se vztahuje na konkurenční cenové chování a schopnost protistrany vypořádat velké objemy, a to i při nestálých tržních podmínkách. Mezi ostatní kritéria účinnosti pak náležejí kvalita a rozsah informací, které protistrany poskytují.

Okruh potenciálních protistran intervenčních devizových operací je dostatečně široký a pestrý, aby zaručoval nezbytnou pružnost při provádění intervenčních operací. Umožňuje Eurosystemu vybrat si z několika různých intervenčních kanálů. Aby mohl účinně intervenovat v různých zeměpisných oblastech a časových zónách, může Eurosystem využívat protistrany v libovolném mezinárodním finančním centru. Avšak v praxi platí, že převážná část protistran pochází z eurozóny. V případě měnových swapů prováděných pro účely měnové politiky odpovídá okruh protistran protistranám, které se nacházejí v eurozóně a jsou vybírány pro intervenční devizové operace Eurosystemu.

Národní centrální banky mohou uplatňovat omezovací systém, který jim při měnových swapech prováděných pro účely měnové politiky umožní kontrolovat úvěrovou angažovanost ve vztahu k jednotlivým protistranám.

PŘÍLOHA 4

Zpravodajský systém pro měnovou a bankovní statistiku Evropské centrální banky ⁽¹⁾

1. Úvod

Nařízení Rady (ES) č. 2533/98 ze dne 23. listopadu 1998 o shromažďování statistických informací Evropskou centrální bankou definuje fyzické a právnické osoby, které se vztahuje statistická zpravodajská povinnost („referenční soubor zpravodajských jednotek“), režim utajení a příslušná prováděcí opatření v souladu s článkem 5.4 statutu Evropského systému centrálních bank (statut ESCB). Dále opravňuje ECB využívat její normotvornou pravomoc:

- k vymezení skutečného souboru zpravodajských jednotek,
- k vymezení statistické zpravodajské povinnosti ECB a k jejímu ukládání skutečnému souboru zpravodajských jednotek zúčastněných členských států a
- ke stanovení podmínek, za kterých ECB a národní centrální banky mohou uplatňovat právo na ověřování nebo nucené shromažďování statistických informací.

2. Obecně

Účelem nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2819/98 ze dne 1. prosince 1998 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/1998/16) je umožnit ECB, a v souladu s článkem 5.2 statutu i národním centrálním bankám v rámci jejich možností, shromažďovat nezbytné statistické informace ke splnění úkolů Evropského systému centrálních bank (ESBC), zejména pak jeho úkolu vymezovat a provádět měnovou politiku Společenství podle čl. 105 odst 2 první odrážky Smlouvy o založení Evropského společenství (Smlouva). Statistické informace shromážděné v souladu s nařízením ECB/1998/16 se využívají k sestavení konsolidované rozvahy sektoru měnových finančních institucí, jejíž hlavním účelem je poskytnout ECB ucelený statistický obraz měnového vývoje, obsahující agregovaná finanční aktiva a pasiva měnových finančních institucí zúčastněných členských států, na které se hledí jako na jediný hospodářský prostor.

Je třeba poznamenat, že toto nařízení bylo v lednu 2002 nahrazeno nařízením Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13). Údaje za rok 2002 se však vykazují ještě podle nařízení ECB/1998/16. Podle nového nařízení budou poprvé vykazovány měsíční údaje za leden 2003 (čtvrtletní údaje za březen 2003). Odkazy v této publikaci na zrušené nařízení jsou tedy chápány jako odkazy na nové nařízení. Změny vyplývající z nového nařízení ovlivňují tedy pouze prezentaci, a nikoliv skladbu základu pro stanovení minimálních rezerv. Tyto změny jsou vysvětleny níže v textu.

Pro statistické účely je statistická zpravodajská povinnost ECB v souvislosti s konsolidovanou rozvahou sektoru měnových finančních institucí založena na třech hlavních faktorech.

Za prvé, ECB musí obdržet srovnatelné, spolehlivé a aktualizované statistické informace, kterou jsou shromážděny za srovnatelných podmínek v celé eurozóně. Ačkoli jsou údaje shromažďovány národními centrálními bankami decentralizovaně podle článků 5.1 a 5.2 statutu, a pokud je tak nezbytné, v kombinaci s jinými statistickými povinnostmi pro účely Společenství nebo vnitrostátní účely, je vyžadován dostatečný stupeň harmonizace a soulad s minimálními zpravodajskými standardy za účelem vytvoření spolehlivé statistické základny pro vymezení a provádění jednotné měnové politiky.

Za druhé, zpravodajská povinnost stanovená v nařízení ECB/1998/16 musí dodržovat zásady průhlednosti a právní jistoty. Důvodem tohoto ustanovení je, že nařízení ECB/1998/16 je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v celé eurozóně. Ukládá povinnosti přímo fyzickým a právnickým osobám, na které může ECB uvalovat sankce v případě neplnění statistické zpravodajské povinnosti ECB (viz článek 7 nařízení Rady (ES) č. 2533/98). Zpravodajská povinnost je tudíž jasně definována a každé odchylující se rozhodnutí přijaté ECB při ověřování nebo nuceném shromažďování statistických informací dodržuje identifikovatelné zásady.

Za třetí, ECB musí minimalizovat zpravodajskou zátěž (viz čl. 3 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 2533/98). Statistické informace shromážděné národními centrálními bankami podle nařízení ECB/1998/16 se tedy rovněž využívají k výpočtu základu pro stanovení minimálních rezerv podle nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2818/98 ze dne 1. prosince 1998 o uplatňování minimálních rezerv (ECB/1998/15).

⁽¹⁾ Obsah této přílohy je uváděn pro čistě informativní účely. Příslušnými právními dokumenty pro vykazování měnové a bankovní statistiky jsou nařízení Rady (ES) č. 2533/98 ze dne 23. listopadu 1998 o shromažďování statistických informací Evropskou centrální bankou a nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2819/98 ze dne 1. prosince 1998 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/1998/16) (nahrazené nařízením Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13)).

Články nařízení ECB/1998/16 se omezují na obecné vymezení skutečného souboru zpravodajských jednotek, jeho statistické zpravodajské povinnosti a zásad, na jejichž základě ECB a národní centrální banky obvykle vykonávají svou pravomoc ověřovat nebo nuceně shromažďovat statistické informace. Podrobnosti o statistických informacích vykazovaných za účelem splnění statistické zpravodajské povinnosti ECB a o minimálních standardech, které musí být dodržovány, jsou uvedeny v přílohách I až IV nařízení ECB/1998/16.

3. *Skutečný soubor zpravodajských jednotek; seznam měnových finančních institucí pro statistické účely*

Měnové finanční instituce zahrnují rezidentské úvěrové instituce, jak jsou definovány v právních předpisech Společenství, a všechny ostatní rezidentské finanční instituce, jejichž předmětem činnosti je přijímat vklady nebo prostředky velmi podobné vkladům od jiných subjektů než měnových finančních institucí a na vlastní účet (příjemnějším v ekonomickém smyslu) poskytovat úvěry nebo investovat do cenných papírů. V souladu se zásadami třídění specifikovanými v příloze I nařízení ECB/1998/16 ECB vytváří a vede seznam institucí podle této definice. K vytváření a udržování seznamu měnových finančních institucí pro statistické účely je příslušná Výkonná rada ECB. Skutečný soubor zpravodajských jednotek tvoří měnové finanční instituce, které jsou rezidenty na území eurozóny.

Národní centrální banky mohou udělit výjimky malým měnovým finančním institucím za předpokladu, že měnové finanční instituce přispívající k měsíční konsolidované rozvaze představují alespoň 95 % celkové stavové rozvahy měnových finančních institucí v každém zúčastněném členském státě. Tato výjimka umožňuje národním centrálním bankám uplatňovat metodu „zbytkové části“ („cutting-off the tail“).

4. *Statistická zpravodajská povinnost*

Pro sestavení konsolidované rozvahy musí skutečný soubor zpravodajských jednotek vykazovat statistické informace vztahující se k jejich rozvaze měsíčně. Další informace jsou vyžadovány čtvrtletně. Statistické informace, které musí být vykazovány, jsou blíže specifikovány v příloze I nařízení ECB/1998/16.

Relevantní statistické údaje shromažďují národní centrální banky, které musí zavést postupy pro vykazování, které mají být dodržovány. Nařízení ECB/1998/16 nebrání národním centrálním bankám ve shromažďování statistických informací od skutečného souboru zpravodajských jednotek nutných ke splnění statistických požadavků ECB jako součásti širšího zpravodajského systému, který jednotlivé národní centrální banky vytvářejí v rámci vlastních pravomocí v souladu s právními předpisy Společenství, vnitrostátními právními předpisy nebo se zavedenou praxí a který slouží jiným statistickým účelům. Tím však nesmí být ohroženo plnění statistických požadavků stanovených v nařízení ECB/1998/16. Ve zvláštních případech se ECB může ke splnění svých požadavků spolehnout na statistické informace shromážděné pro jiné účely.

Dopadem výjimek udělených národní centrální bankou, jak je definováno výše, je ten, že na dotčené malé měnové finanční instituce se vztahuje snížená statistická zpravodajská povinnost (což mimo jiné znamená pouze čtvrtletní výkaznictví), která je povinná v kontextu minimálních rezerv a je specifikována v příloze II nařízení ECB/1998/16. Požadavky na ty malé měnové finanční instituce, které nejsou úvěrovými institucemi, jsou stanoveny v příloze III nařízení ECB/1998/16. Měnové finanční instituce, kterým byla udělena výjimka, mají však možnost plnit úplnou zpravodajskou povinnost.

5. *Využití statistických informací podle nařízení ECB o minimálních rezervách*

Za účelem minimalizace zpravodajské zátěže a zamezení zdvojení při shromažďování statistických informací jsou statistické informace, které se týkají rozvahy, vykazované měnovými finančními institucemi podle nařízení ECB/1998/16, využívány také k výpočtu základu pro stanovení minimálních rezerv podle nařízení ECB/1998/15.

Pro statistické účely musí zpravodajská jednotka vykazovat údaje své příslušné národní centrální bance podle rámce uvedeného v tabulce 1, který je součástí přílohy I nařízení ECB/1998/16. Pole označená v tabulce 1 „*“ jsou využívána vykazujícími institucemi k výpočtu jejich základu pro stanovení minimálních rezerv (viz rámeček 11 v kapitole 7 těchto obecných zásad).

Aby byl správně vypočten základ pro stanovení minimálních rezerv, na něž se použije pozitivní sazba, je nutné podrobně měsíčně členění vkladů s dohodnutou splatností nad dva roky, vkladů s výpovědní lhůtou nad dva roky a závazků z repo operací úvěrových institucí vůči sektorům („tuzemským“ a „ostatních členských států eurozóny“) „měnové finanční instituce“, „úvěrové instituce s povinností minimálních rezerv, ECB a národní centrální banky“ a „ústřední vládní instituce“, a vůči „zbytku světa“.

	A. Tuzemsko					B. Ostatní členské státy eurozóny					C. Zbytek světa	D. Nezařazeno
	Měnové finanční instituce ⁽²⁾		Jiné než měnové finanční instituce			Měnové finanční instituce ⁽²⁾		Jiné než měnové finanční instituce				
		Z toho úvěrové instituce s PMR, ECB a národní centrální banky	Vládní instituce		Ostatní rezidenti		Z toho úvěrové instituce s PMR, ECB a národní centrální banky	Státní správa		Ostatní rezidenti		
			Ústřední vládní instituce	Ostatní vládní instituce				Ústřední vládní instituce	Ostatní vládní instituce			
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	
11x	Měny, které nepocházejí z eurozóny											
	do 1 roku											*
	od 1 roku do 2 let											*
	nad 2 roky											*
12	Cenné papíry peněžního trhu ⁽³⁾											
	Euro											*
	Měny, které nepocházejí z eurozóny											*
13	Kapitál a rezervy											
14	Ostatní pasiva											
AKTIVA												
1	Pokladní hotovost (všechny měny)											
1e	z toho euro											
2	Úvěry											
2e	z toho euro											
3	Cenné papíry jiné než akcie											
3e	Euro											
	do 1 roku											
	od 1 roku do 2 let											
	nad 2 roky											
3x	Měny, které nepocházejí z eurozóny											
	do 1 roku											
	od 1 roku do 2 let											
	nad 2 roky											
4	Cenné papíry peněžního trhu ⁽⁴⁾											
	Euro											
	Měny, které nepocházejí z eurozóny											
5	Akcie a ostatní majetkové účasti											
6	Stálá aktiva											
7	Ostatní aktiva											
<p>⁽¹⁾ Včetně správně regulovaných vkladů.</p> <p>⁽²⁾ Včetně nepřevoditelných úsporných vkladů na viděnou.</p> <p>⁽³⁾ Definovány jako cenný papír peněžního trhu emitovaný měnovou finanční institucí.</p> <p>⁽⁴⁾ Definováno jako držení cenných papírů peněžního trhu emitovaných měnovými finančními institucemi. Cenné papíry peněžního trhu v tomto případě zahrnují i akcie/podílové jednotky fondů peněžního trhu. Držení obchodovatelných nástrojů, které mohou mít stejné charakteristiky jako cenné papíry peněžního trhu, ale jsou emitovány jinými než měnovými finančními institucemi, se vykazuje jako „cenné papíry jiné než akcie“.</p> <p>⁽⁵⁾ Úvěrové instituce mohou vykazovat pozice vůči „jiným měnovým finančním institucím než úvěrovým institucím s povinností minimálních rezerv, ECB a národním centrálním bankám“ místo vůči „měnovým finančním institucím“ a „úvěrovým institucím s povinností minimálních rezerv, ECB a národním centrálním bankám“, pokud nedojde k újmě na podrobnosti a nebudou dotčeny tučně vytištěné pozice.</p> <p>⁽⁶⁾ Vykazování této položky je do odvolání dobrovolné.</p>												

Dále, v závislosti na vnitrostátních systémech shromažďování informací a aniž je dotčena plná shoda s definicemi a zásadami klasifikace pro rozvahy měnových finančních institucí stanovenými v nařízení ECB/1998/16, mohou úvěrové instituce s povinností minimálních rezerv vykazovat místo toho údaje nutné k výpočtu základu pro stanovení minimálních rezerv, s výjimkou údajů o obchodovatelných nástrojích, v souladu s níže uvedenou tabulkou, pokud nejsou dotčeny tučně vtištěné pozice.

	Základ pro určení minimálních rezerv (s výjimkou obchodovatelných nástrojů), vypočtený jako součet těchto sloupců tabulky 1: $a - b + c + d + e + f - g + h + i + j + k$
ZÁVAZKY (Euro a měny, které nepocházejí z eurozóny, celkem)	
CELKOVÉ VKLADY	
9.1e + 9.1x	
9.2e + 9.2x	
9.3e + 9.3x	
9.4e + 9.4x	
z toho:	
9.2e + 9.2x s dohodnutou splatností nad 2 roky	
z toho:	
9.3e + 9.3x s výpovědní lhůtou nad 2 roky	Dobrovolné vykazování
z toho:	
9.4e + 9.4x repo operace	

Je třeba poznamenat, že při prvním vykazování podle uvedeného nového nařízení, počínaje měsíčními údaji za leden 2003 (čtvrtletní údaje za březen 2003), bude v rámci zpravodajského systému pro měnovou a bankovní statistiku ECB kategorie pasiv „cenné papíry peněžního trhu“ sloučena s kategorií „emitované dluhové cenné papíry“. To znamená, že počínaje měsíčními údaji ke konci ledna 2003 (čtvrtletními údaji za březen 2003) budou muset vykazující instituce členit kategorii pasiv „cenné papíry peněžního trhu“ podle stejných dělicích bodů původní splatnosti, vyžadovaných pro dluhové cenné papíry, a převést ji do kategorie pasiv „emitované dluhové cenné papíry“.

Příloha II nařízení ECB/1998/16 obsahuje zvláštní a přechodná ustanovení a ustanovení o fúzích zahrnujících úvěrové instituce, s ohledem k uplatňování systému minimálních rezerv.

Příloha II nařízení ECB/1998/16 obsahuje zejména statistické výkaznictví pro úvěrové instituce ve „zbytkové části“. Úvěrové instituce ve „zbytkové části“ vykazují přinejmenším čtvrtletní údaje nezbytné k výpočtu základu pro stanovení minimálních rezerv v souladu s tabulkou 1A. Tyto instituce zajistí, aby výkaz podle tabulky 1A plně odpovídal definicím a klasifikacím uplatněným v tabulce 1. Údaje pro výpočet základu minimálních rezerv v institucích ve „zbytkové části“ pro tři (měsíční) udržovací období rezerv vycházejí z údajů ke konci čtvrtletí, které shromažďují národní centrální banky ve lhůtě 28 pracovních dní následujících po skončení čtvrtletí, ke kterému se vztahují.

Příloha rovněž obsahuje ustanovení o vykazování na konsolidovaném základě. Po získání oprávnění od ECB mohou úvěrové instituce s povinností minimálních rezerv podávat konsolidované statistické výkazy za skupinu úvěrových institucí s povinností minimálních rezerv v rámci území jednoho státu, pokud se všechny dotčené instituce vzdají výhod jakýchkoli paušálních odpočitatelných položek od povinnosti minimálních rezerv. Výhoda odpočtu paušální položky však zůstává v platnosti pro skupinu jako celek. Všechny dotčené instituce se v seznamu měnových finančních institucí vedeném ECB uvádějí jednotlivě.

TABULKA 1A

Údaje týkající se povinnosti minimálních rezerv vykazované čtvrtletně malými úvěrovými institucemi

	Základ pro stanovení minimálních rezerv (s výjimkou obchodovatelných nástrojů) vypočítaný jako součet následujících sloupců v tabulce: $a - b + c + d + e + f - g + h + i + j + k$
VKLADOVÉ ZÁVAZKY (Euro a měny, které nepocházejí z eurozóny, celkem)	
CELKOVÉ VKLADY 9.1e + 9.1x 9.2e + 9.2x 9.3e + 9.3x 9.4e + 9.4x	
z toho: 9.2e + 9.2x s dohodnutou splatností nad 2 roky	
z toho: 9.3e + 9.3x s výpovědní lhůtou nad 2 roky	Dobrovolné vykazování
z toho: 9.4e + 9.4x repo operace	
Nezařazené položky, sloupec (1) v tabulce 1	
OBCHODOVATELNÉ NÁSTROJE (Euro a měny, které nepocházejí z eurozóny, celkem)	
11 EMITOVANÉ DLUHOVÉ CENNÉ PAPIŘY 11e + 11x s dohodnutou platností do 2 let	
11 EMITOVANÉ DLUHOVÉ CENNÉ PAPIŘY 11e + 11x s dohodnutou platností nad 2 roky	
12 CENNÉ PAPIŘY PENĚŽNÍHO TRHU	

Dále, zahrnuje ustanovení, která se mají uplatnit v případě fúzí, na nichž se podílejí úvěrové instituce. Pro účely uvedené přílohy mají výrazy „fúze“, „fúzující instituce“ a „nabývající instituce“ význam shodný s významem stanoveným v nařízení ECB/1998/15. Pro udržovací období, během kterého se fúze uskutečňuje, se povinnost minimálních rezerv nabývající instituce vypočte a musí být splněna v souladu s článkem 13 nařízení ECB/1998/15. Pro následující udržovací období se povinnost minimálních rezerv nabývající instituce vypočte ze základu pro výpočet minimálních rezerv a případně podle statistických údajů vykázaných podle zvláštních pravidel (viz tabulka v dodatku přílohy II nařízení ECB/1998/16). Jinak se použijí běžná pravidla pro vykazování statistických informací a pro výpočet povinných minimálních rezerv podle článku 3 nařízení ECB/1998/15. Příslušná národní centrální banka může navíc nabývající instituci povolit, aby plnila svou statistickou zpravodajskou povinnost prostřednictvím dočasných postupů. Tato odchylka od běžného postupu vykazování musí být omezena na co nejkratší dobu a neměla by překročit šest měsíců od uskutečnění fúze. Touto odchylkou není dotčena povinnost nabývající instituce splnit svou zpravodajskou povinnost podle nařízení ECB/1998/16 a případně její povinnost převzít zpravodajskou povinnost fúzujících institucí. Jakmile se úmysl fúzovat stane veřejně známým a s dostatečným předstihem, než se fúze uskuteční, je nabývající instituce povinna informovat příslušnou národní centrální banku o postupech, které zamýšlí přijmout k plnění svých statistických zpravodajských povinností ve vztahu k určení povinnosti minimálních rezerv.

6. *Ověřování a nucené shromažďování*

ECB a národní centrální banky vykonávají pravomoc ověřovat a nuceně shromažďovat statistické informace, kdykoliv nejsou plněny minimální standardy pro přenos, přesnost, pojmovou shodu a opravy. Tyto minimální standardy jsou stanoveny v příloze IV nařízení ECB/1998/16.

7. *Nezúčastněné členské státy*

Vzhledem k tomu, že článek 34.1 statutu nezakládá práva ani neukládá povinnosti pro členské státy, na které se vztahuje výjimka (článek 43.1 statutu), a pro Dánsko (článek 2 Protokolu o některých ustanoveních týkajících se Dánska) a není použitelný na Spojené království (článek 8 Protokolu o některých ustanoveních týkajících se Spojeného království Velké Británie a Severního Irska), je nařízení ECB/1998/16 použitelné pouze ve zúčastněných členských státech.

Článek 5 statutu o pravomocích ECB a národních centrálních bank v oblasti statistiky a nařízení Rady (ES) č. 2533/98 jsou však použitelné ve všech členských státech. To rovněž znamená, společně s článkem 10 (bývalým článkem 5) Smlouvy, povinnost nezúčastněných států přijmout a provést na vnitrostátní úrovni veškerá opatření, která členské státy považují za vhodná pro shromažďování statistických informací nezbytných ke splnění statistické zpravodajské povinnosti vůči ECB a pro včasnou přípravu v oblasti statistiky na to, aby se mohly stát zúčastněnými členskými státy. Tato povinnost je výslovně stanovena v článku 4 a bodu 17 odůvodnění nařízení Rady (ES) č. 2533/98. Z důvodů průhlednosti je tato zvláštní povinnost znovu uvedena i v bodech odůvodnění nařízení ECB/1998/16.

PŘÍLOHA 5

Webové stránky Euro systému

Centrální banka	Webová stránka
Evropská centrální banka	www.ecb.int
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be nebo www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Trapeza tis Ellados	www.bankofgreece.gr
Banco de España	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Central Bank of Ireland	www.centralbank.ie
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Österreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Suomen Pankki	www.bof.fi

PŘÍLOHA 6

Postupy a sankce uplatňované v případě nedodržování závazků protistran

1. Finanční postihy

V případě porušení pravidel nabídkových řízení ⁽¹⁾, pravidel dvoustranných transakcí ⁽²⁾, pravidel o používání podkladových aktiv ⁽³⁾ nebo postupů konce dne a podmínek přístupu k mezní výpůjční facilitě ⁽⁴⁾ protistranou, uplatní Eurosystem tyto finanční postihy:

- i) v případě porušení pravidel týkajících se operací nabídkových řízení, dvoustranných transakcí a využití podkladových aktiv se za první a druhé porušení, ke kterému dojde v období v délce 12 měsíců, uplatní finanční postih. Finanční postihy, které je možné uplatnit, se vypočítají při mezní výpůjční sazbě navýšené o 2,5 procentního bodu;
 - za porušení pravidel týkajících se operací nabídkových řízení a dvoustranných transakcí se finanční postihy vypočítají na základě výše zajištění nebo hotovosti, které protistrana nebyla schopna vypořádat, vynásobeného koeficientem 7/360,
 - za porušení pravidel týkajících se použití podkladových aktiv se finanční postihy vypočítají na základě částky nezpůsobilých aktiv (nebo aktiv, které protistrana nesmí použít), která: 1) jsou buď protistranou poskytnuta národní centrální bance nebo ECB, nebo 2) nejsou protistranou odstraněna do dvaceti pracovních dní, které uplynou od okamžiku, ke kterému se způsobilé aktivum stalo aktivem nezpůsobilým nebo nesmí být protistranou nadále používáno, vynásobeného koeficientem 1/360;
- ii) v prvním případě porušení pravidel postupů konce dne nebo přístupu k mezní výpůjční facilitě se finanční postihy, které je možné uplatnit, vypočítají při 5 procentních bodech. V případě opakovaného porušení se úroková sazba finančního postihu navýší o dalších 2,5 procentních bodů pokaždé, kdy k tomuto porušení dojde v období v délce 12 měsíců, a vypočítá se na základě objemu neautorizovaného přístupu k mezní výpůjční facilitě ⁽⁵⁾.

2. Nefinanční postihy

Eurosystem protistranu dočasně vyloučí z důvodů porušování pravidel nabídkových řízení, pravidel dvoustranných transakcí a pravidel o používání podkladových aktiv, a to způsobem uvedeným níže:

- a) Dočasné vyloučení z důvodů porušování pravidel nabídkových řízení a pravidel dvoustranných transakcí

Jestliže v období 12 měsíců dojde ke třetímu porušení stejného druhu, vyloučí Eurosystem protistranu z následné operace (následných operací) na volném trhu stejného druhu a prováděné (prováděných) na základě stejných postupů, přičemž tento postih bude platit po určité časové období, a navíc stanoví finanční postih vypočítaný v souladu s pravidly uvedenými v bodu 1. Vyloučení se uplatňuje podle této stupnice:

- i) jestliže výše neposkytnutého zajištění nebo hotovosti tvoří až 40 % celkové výše zajištění nebo hotovosti, které měly být poskytnuty u příležitosti třetího porušení, uplatní se vyloučení v délce jednoho měsíce;
- ii) jestliže výše neposkytnutého zajištění nebo hotovosti tvoří 40 % až 80 % celkové výše zajištění nebo hotovosti, které měly být poskytnuty u příležitosti třetího porušení, uplatní se vyloučení v délce dvou měsíců a

⁽¹⁾ To je případ, kdy protistrana není schopná převést dostatečné množství podkladových aktiv k vypořádání likvidity, která jí byla přidělena při operaci na poskytnutí likvidity, nebo kdy není schopná dodat dostatečnou výši hotovosti k vypořádání částky, která jí byla přidělena v rámci operace na absorpci likvidity.

⁽²⁾ To je případ, kdy protistrana není schopná převést dostatečné množství způsobilých podkladových aktiv nebo není schopná dodat dostatečnou výši hotovosti k vypořádání dohodnuté částky při dvoustranné transakci.

⁽³⁾ To je případ, kdy protistrana využívá aktiva, která nejsou způsobilá nebo se nezpůsobilými stala (nebo která nesmí využívat) k zajištění nesplaceného úvěru.

⁽⁴⁾ To je případ, kdy má protistrana záporný konečný denní zůstatek na účtu pro zúčtování a nesplňuje podmínky přístupu k mezní výpůjční facilitě.

⁽⁵⁾ Finanční postihy pro případy nedodržování pravidel pro používání podkladových aktiv, které jsou považovány za způsobilé pouze pro potřeby vnitrodenních úvěrů, jsou předvídaný pouze v právním rámci systému TARGET. Tyto případy nedodržování nespádají do oblasti působnosti těchto obecných zásad.

iii) jestliže výše neposkytnutého zajištění nebo hotovosti tvoří 80 % až 100 % celkové výše zajištění nebo hotovosti, které měly být poskytnuty u příležitosti třetího porušení, uplatní se vyloučení v délce tří měsíců.

Tyto finanční postihy a dočasná vyloučení se rovněž uplatní, aniž je tím dotčeno písmeno c), za jakékoli další následné porušení, ke kterému dojde v průběhu každého dvanáctiměsíčního období.

b) Dočasné vyloučení z důvodů porušování pravidel pro využívání podkladových aktiv

Jestliže v období 12 měsíců dojde ke třetímu porušení, vyloučí Eurosystem protistranu z následné operace na volném trhu a navíc stanoví finanční postih vypočítaný v souladu s pravidly uvedenými v bodu 1.

Tyto finanční postihy a dočasná vyloučení se rovněž uplatní, aniž je tím dotčeno písmeno c), za jakékoli další následné porušení, ke kterému dojde v průběhu každého dvanáctiměsíčního období.

c) Dočasné vyloučení ve výjimečných případech z přístupu ke všem budoucím operacím měnové politiky na určité období

Ve výjimečných případech, ve kterých je z důvodů závažnosti případu(ů) nedodržování, a s přihlédnutím k dotčené částce, četnosti a délce trvání případů nedodržování, je možné k finančnímu postihu vypočítanému podle bodu 1 navíc zvážit i dočasné vyloučení protistrany z přístupu ke všem budoucím operacím měnové politiky pro období v délce tří měsíců.

d) Instituce nacházející se v jiných členských státech

Eurosystem může také rozhodnout, zda by se opatření dočasného vyloučení, navrhované ve vztahu k nedodržující protistraně, měla také vztahovat na pobočky této instituce nacházející se v jiných členských státech.
